

Osnovan Međunarodni sud

Otpočeo je radom Međunarodni kazneni sud u Haagu. Sud će stalno zasjedati i nadležan je za zločine "koji predstavljaju povredu ljudske savjesti", za ratni zločin, genocid, agresiju. Statut je donesen pregovaranjem država i glavni tužitelj može pokrenuti postupak na vlastitu inicijativu ili na temelju tužbe fizičke ili pravne osobe. Za pokretanje postupka mora imati suglasnost trojice sudaca. Uvjet je da teritorij na kojem je počinjen zločin pripada državi koja je ratificirala sporazum o osnivanju suda ili da je počinitelj državljanin takve države. "Usprkos svim teškoćama, osvanut će dan kada će se za brojne države, koje se danas tome opiru, nepriznavanje tog suda biti sramota" izjavio je optimistično Antonio Cassese, prvi predsjednik Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju.

Velika teškoća suda je otpor toj instituciji koju pružaju SAD smatrajući da bi on mogao nanijeti štetu njenom suverenitetu. Suprotstavljanje se pojačalo nakon 11. rujna 2001. jer Washington želi imati slobodne ruke u svojim protuterorističkim pothvatima.

Opravan je strah od politizacije suda, a na što ukazuje i dosadašnja praksa suda za bivšu Jugoslaviju.

Na sucima i budućem glavnom tužitelju je velika zadaća dokazivanja opravdanosti i vjerodostojnosti novog suda koji će, nadajmo se, zločince i diktatore kažnjavati za njihova zlodjela. Kvalitetan rad Međunarodnog kaznenog suda privući će u uključivanje i one države koje sada još ne žele prihvatiti tu instituciju za polaganje računa, a to su uz SAD i Rusija, Kina, Indija, Pakistan, arapske zemlje osim Jordana i Izraela.

Ž.S.

	strana
- Uvodnik urednika	2
- Utvrđivanje dnevnog reda	3
- Aktualno prijepodne	6
- Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama	15
- Prijedlog zakona o službenoj statistici	29
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske srednjoeuropskom Ugovoru o slobodnoj trgovini (CEFTA-i)	30
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju izmjena i dopuna trgovinskih odredbi Ugovora o energetskej povelji	30
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Gradanskopravne konvencije o korupciji	31
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Malezije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprječavanju izbjegavanja plaćanja poreza na dohodak	31
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o izmjenama i dopunama Ugovora o slobodnoj trgovini između Republike Hrvatske i Republike Makedonije	31
- Prijedlog odluke o nastavku sudjelovanja hrvatskih vojnih promatrača u mirovnoj misiji UNMEE (Etiopija i Eritreja)	32
- Prijedlog odluke o održavanju PFP vojne vježbe "Cooperative engagement 2003."	33
- Naknadno glasovanje - Prijedlog projekta Hrvatskog odgojno-obrazovnog sustava za 21. stoljeće	35
- Odgovori na zastupnička pitanja	35

PRIKAZ RADA:

- 30. SJEDNICE HRVATSKOGA SABORA ODRŽANE 26, 27. I 28. VELJAČE TE 5, 6, 7, 11, 12, 13. I 14. OŽUJKA 2003.

Utvrđivanje dnevnog reda

Na početku rada 30. sjednice predsjednik Hrvatskog sabora **Zlatko Tomčić** uputio je uobičajene pozdrave svim nazočnima, ocjenjujući da će i ovoga puta rad potrajati dva ili tri tjedna. Konstatirao je zatim da je zapisnik s prethodne sjednice usvojen u podnijetom tekstu, te prešao na utvrđivanje dnevnog reda započete sjednice. Upozorio je da su u Konačnom prijedlogu dnevnog reda pod točkama 2. do 9. i pod točkama 42. i 49. navedeni zakonski prijedlozi za koje je predloženo donošenje po hitnom postupku. Nabrojio je zatim svih devet prijedloga za koje je predložen hitan postupak, te pozvao zastupnike da se pojedinačno očituju o iznijetim prijedlozima koji obuhvaćaju primjenu hitnog postupka. Prije pojedinačnog glasovanja, riječ je u ime Kluba zastupnika HSS-a zatražila zastupnica **Marijana Petir**. Predložila je da se Konačni prijedlog zakona o proglašenju parka prirode Papuk, ne upućuje u hitnu proceduru, s obzirom na to da se njime predlažu izmjene granica parka, a da prethodno nije zatraženo mišljenje Virovitičko - podravske županije na čijem se području ovaj predio također nalazi. Odgovarajući na iznijeti prijedlog, predsjedavajući je napomenuo da je još na prošloj sjednici određeno da ova točka ide po hitnom postupku.

Napokon se pristupilo glasovanju, a zastupnici su velikom većinom glasova prihvatili da se primijeni hitan postupak donošenja kod navedenih zakonskih prijedloga.

Zastupnik **Željko Glavan (HSL)** zatražio je da se ponovi glasovanje za primjenu hitnog postupka kod donošenja Zakona o prestanku važenja Zakona o potvrđivanju ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije o uređivanju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskori-

štavanje i razgradnju nuklearne elektrane Krško, koji je predložio Klub zastupnika HSL-a. U prvom glasovanju za ovaj zakonski prijedlog glasovalo je 98 "za", a 11 zastupnika bilo je protiv. Nakon što je predsjedavajući uvažio ovaj zahtjev, ponovljeno je glasovanje. Ponovno brojanje glasova pokazalo je da je za predloženi zakonski tekst glasovalo 97 zastupnika, dok ih je 12 bilo protiv. Ovaj zakonski prijedlog uvršten je dakle u dnevni red po hitnom postupku. Predsjedavajući je zatim napomenuo da nije bilo pisanih prigovora na dnevni red, pa se taj dio, sukladno članku 203, stavku 4., Poslovnika smatra usvojenim. Sukladno poslovničkim odredbama prigovor se nakon toga mogao uputiti samo na one točke koje nisu sadržavale prijedlog dnevnog reda upućen uz poziv na sjednicu, nastavio je predsjedavajući. Napomenuo je da se radi o točki 56., (Rasprava o postupku privatizacije "Sunčanog Hvara" i točki 58., (Izvješće o stanju reforme zdravstva od 2000. do 2003. godine, s prikazom aktualnog stanja u zdravstvu). Budući da nitko od zastupnika nije imao primjedbu na uvrštavanje ovih točaka, konstatirao je da je predloženi dnevni red utvrđen.

Za riječ se zatim javio zastupnik dr.sc. **Tonči Tadić** ocjenjujući da se nisu poštovali doneseni zaključci Sabora. Napominjući da govori u ime Kluba zastupnika HSP-HKDU-a zatražio je od predsjedavajućeg da zamoli predsjednika Vlade da u dnevni red uputi i one zakonske materijale koje je Sabor ocijenio potrebnim. Podsjetio je da je na prijedlog Kluba zastupnika u čije ime govori, doneseni saborski zaključak da se carine za automobile i motorna vozila spuste na nula posto. Također je donio zaključak da se do lipnja prošle godine izrade: novi zakonski propis o zaštiti autora muzičkih prava, svi materijali potre-

bni za proglašenje gospodarskog pojasa, kao i da se podnose redovita izvješća o modernizaciji Hrvatskih željeznica.

Sve ove prijedloge Sabor je usvojio na prijedlog Kluba predlagatelja, ali niti jedan od prihvaćenih zaključaka nije ispunjen odnosno proveden.

Predsjedavajući je uvažio iznijetu primjedbu, ali ne u okviru utvrđivanja dnevnog reda. Smatra da su nazočni članovi čuli iznijete primjedbe, a ponovno će se uputiti i dopis kojim ih se podsjeća na preuzete obveze.

Sada je riječ u ime Kluba zastupnika DC-a, zatražila i zastupnica **Vesna Škare-Ožbolt**, tražeći da predsjednik Vlade Republike Hrvatske, izvijesti Sabor o stajalištima Vlade oko američkog zahtjeva. Predsjedavajući je ocijenio da se ovo izvješće može podnijeti u okviru "Aktualnog sata" ili neposredno poslije ove točke dnevnog reda. Dao je zatim riječ i zastupniku **Želimiru Janjiću** koji se javio u ime Kluba zastupnika HSL-a. Smatra da je došlo do proceduralnog propusta oko predlaganja 22. točke dnevnog reda, kojom se predlaže razrješenje dosadašnje predsjednice i člana, kao i imenovanje predsjednice i člana Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu. Ocijenio je da je dnevni red nadopunjen s tri točke, ali tom prilikom ova točka nije spomenuta. Predsjedavajući je u objašnjenju istaknuo da se točke ponekad prenose s jedne na drugu sjednicu. Na prošloj 29. sjednici Sabora, kod utvrđivanja dnevnog reda utvrđeno je da ova točka ide po hitnom postupku, pa se o tome već odlučilo. Konstatirao je zatim da je prihvaćen prijedlog zastupnice Vesne Škare-Ožbolt iznijet u ime Kluba zastupnika DC-a. Zamolio je premijera Račana da sažeto izvijesti Sabor o Vladinim zaključcima.

Predsjednik Vlade **Ivica Račan**, naglasio je da je na nedavno završenom sastanku naglašeno Vladino stajalište i opredjeljenje kojim bi se Iračka kriza trebala riješiti mirnim putem. Nastale probleme treba rješavati prvenstveno političkim sredstvima, za koje još uvijek postoji otvorena šansa. Hrvatska Vlada jednako kao i Europska unija, rat oko provođenja Rezolucije 1441. Vijeća sigurnosti UN-a, smatra zadnjom opcijom. Evidentno je da smo kao i Europa i svijet, suočeni s razlikama u pristupu oko rješavanja problema, kao i određenim razlikama između saveznika na euroatlantskom prostoru. Zbog ovih je okolnosti, hrvatska Vlada već izrazila zabrinutost ocjenjujući da ovakav pristup nije dobar.

Premijer Račan podsjetio je zatim i na spektar zahtjeva za uslugama koje su SAD uputile europskim zemljama; od korištenja zračnog prostora, do izravnog sudjelovanja u vojnim operacijama. U stajalištima Vlade naglašeno je da postoji zabrinutost građana Hrvatske i hrvatskog naroda vezana za ratnu opciju, budući da smo nedavno i sami izašli iz ratnih stra-

danja i agresije. Dodao je da su kroz hrvatski zračni prostor s povremenim slijetanjem i uzimanjem goriva prolazili određeni zrakoplovi, za koje se istovremeno nije znalo što prevoze. Hrvatska vlada svjesna delikatnosti situacije i potrebe da ima jasan i odgovoran stav, a u skladu s vlastitim kompetencijama, preuzela je na sebe odgovornost za odluku o korištenju zračnog prostora i zračnih luka Republike Hrvatske za potrebe koalicijskih snaga pod vodstvom Sjedinjenih Američkih Država. Pročitao je zatim najvažnije dvije točke.

Na temelju opredjeljenja Republike Hrvatske o suzbijanju međunarodnog terorizma i sprječavanju širenja oružja za masovno uništenje o čemu su se Vlada Republike Hrvatske, Hrvatski sabor i Predsjednik Republike Hrvatske višekratno očitovali, Vlada će u okviru svojih mogućnosti udovoljiti zahtjevu za pružanjem usluga koalicijskim snagama pod vodstvom SAD-a u provođenju operacija koje imaju za cilj razoružanje Iraka kako je to određeno Rezolucijom 1441 Vijeća sigurnosti UN-a.

U slučaju postavljanja zahtjeva iz ove prethodne točke, Vlada odobrava korištenje zračnog prostora Republike Hrvatske za potrebe preleta, te slijetanje i punjenje gorivom civilnih transportnih zrakoplova u hrvatskim zračnim lukama.

Konstatirao je zatim da bi Hrvatski sabor trebao donijeti odgovarajuće odluke u skladu s Ustavom ukoliko se postave zahtjevi oko prolaska pripadnika stranih vojski ili određenih logističkih potreba. Dodao je da su obavljene i konzultacije sa zemljama Europske unije koje su pokazale razumijevanje za donošenje ovih odluka. Ovakve, pa i šire usluge daju i pojedine zemlje koje se neposredno protive stajalištima SAD-a oko razrješavanja Iračke krize. Zaključio je da su pažljivo razmotreni svi aspekti, a odluka je donesena s punim osjećajem odgovornosti. Istovremeno su iznijeta i stajališta Vlade Republike Hrvatske da će doći do mirnog raspleta ove krize i da nećemo morati otvarati rasprave o nekim drugim oblicima usluga koje se traže od Republike Hrvatske.

V.Ž.

Prijedlog dnevnog reda

- Aktualno prijepodne
- Izvješće Mandatno-imunitetnog povjerenstva o prestanku mirovanja zastupničkog mandata zastupnika Luciana Sušnja i prestanku zastupničkog mandata njegovog zamjenika Darija Vasilčića
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske srednjeeuropskom Ugovoru o slobodnoj trgovini
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju izmjena i dopuna trgovinskih odredbi Ugovora o energetskej povelji
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Gradanske konvencije o korupciji
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Malezije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprječavanju izbjegavanja plaćanja poreza na dohodak
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Mađarske o predaji i prihvatu osoba

- koje nezakonito borave na njihovim državnim područjima
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Kraljevine Belgije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprječavanju izbjegavanja plaćanja poreza na dohodak i na imovinu
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o izmjenama i dopunama Ugovora o slobodnoj trgovini između Republike Hrvatske i Republike Makedonije
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne /regionalne/ samouprave
- Prijedlog zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne /regionalne/ samouprave i izboru općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba - predlagatelj zastupnici: dr.sc. Vesna Pusić i Darko Šantić
- Konačni prijedlog zakona o državnim potporama
- Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona

- Prijedlog odluke o održavanju PpF vojne vježbe "Cooperative Engagement 2003"
- Prijedlog odluke o nastavku sudjelovanja hrvatskih vojnih promatrača u mirovnoj misiji UNMEE /Etiopija i Eritreja/
- Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje - potvrđivanje
- Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama
- Prijedlog zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti
- Prijedlog zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti - predlagatelj zastupnici: Anto Đapić, mr. Miroslav Rožić, dr. Tonči Tadić i Vlado Jukić
- Prijedlog zakona o službenoj statistici
- Prijedlog zakona o proračunu
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu
- Prijedlog zakona o mikrokreditiranju
- Prijedlog odluke o razrješenju dosadašnje predsjednice i člana i o imenovanju predsjednice i člana Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o investicijskim fondovima
- Prijedlog zakona o osnivanju Agencije za područja posebne državne skrbi - predlagatelj: Klub zastupnika HSLS-a
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika - predlagatelj: zastupnik Ante Markov
- Prijedlog zakona o spomen-području Grada Vukovara - predlagateljica: zastupnica Vesna Škare-Ožbolt
- Konačni prijedlog zakona o zabrani genetski modificiranih organizama i proizvoda - predlagatelji zastupnici: Anto Đapić, mr. Miroslav Rožić, dr. Tonči Tadić i Vlado Jukić
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privatizaciji - predlagatelj: Klub zastupnika IDS-a
- Konačni prijedlog zakona o psihološkoj djelatnosti - predlagatelj: Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo
- Prijedlog zakona o sportu
- Gradnja i održavanje javnih cesta u Republici Hrvatskoj
- Interpelacija o radu Vlade, posebno Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo i Ministarstva pomorstva i veza
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu - predlagatelj: Klub zastupnika HSS-a
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina - predlagatelj: Klub zastupnika HSS-a
- Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vatrogastvu - predlagatelji zastupnici: Valter Drandić, Marijana Petir i Josip Pavković
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2003. godinu - predlagateljica: zastupnica Jadranka Josor
- Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o matičnom broju - predlagatelj: Klub zastupnika HSLS-a
- Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osobnoj iskaznici - predlagatelj: Klub zastupnika HSLS-a
- Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi - predlagatelji zastupnici: Anto Đapić, mr. Miroslav Rožić, dr. Tonči Tadić i Vlado Jukić
- Prijedlog zakona o zaštiti zaposlenika koji objavljuju informacije od javnog interesa - predlagatelj: Klub zastupnika HSLS-a
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjeni Zakona o gradnji
- Konačni prijedlog zakona o strancima
- Konačni prijedlog zakona o nasljeđivanju
- Konačni prijedlog zakona o prostornom uređenju
- Konačni prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a
- Izvješće o uredbama koje je Vlada Republike Hrvatske donijela na temelju zakonske ovlasti
- Konačni prijedlog zakona o proglašenju parka prirode Papuk - predlagatelj: zastupnik Marko Baričević
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o prestanku važenja Zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije o uređivanju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih za ulaganje, iskorištavanje i razgradnju NE Krško - predlagatelj: Klub zastupnika HSLS-a
- Prijedlog zakona o Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji - predlagatelji: zastupnici Pavle Kalinić i Stjepan Živković
- Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o morskom ribarstvu - predlagatelji: zastupnici Anto Đapić, mr. Miroslav Rožić, dr. Tonči Tadić i Vlado Jukić
- Konačni prijedlog zakona o izmjenama Zakona o lokalnoj i područnoj /regionalnoj/ samoupravi - predlagatelji: zastupnici mr.sc. Nikola Ivaniš i Darijo Vasilčić
- Prijedlog zakona o lokalnoj i područnoj /regionalnoj/ samoupravi - predlagatelji: zastupnici dr.sc. Vesna Pusić i Darko Šantić
- Program statističkih istraživanja Republike Hrvatske za 2003.
- Projekt - nomenklatura prostornih jedinica za statistiku
- Reforma pravosuđa - predlagatelj: Odbor za pravosuđe
- Prijedlog programa nadzora financijskih institucija i financijskog tržišta na konsolidiranoj osnovi
- Izvješće o međunarodnoj aktivnosti Hrvatskoga sabora preko njegovih izaslanstava u 2002. godini
- Prijedlog moralne deklaracije "Hrana za sve" - predlagateljica: zastupnica Vesna Škare-Ožbolt
- Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o slobodnom tranzitu kroz teritorij Republike Hrvatske u i iz Luke Ploče i kroz teritorij Bosne i Hercegovine u Neumu
- Prijedlog zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor - predlagatelj: Klub zastupnika DC-a
- Prijedlog zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor - predlagatelj: Klub zastupnika HSS-a
- Prijedlog zakona o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor - predlagatelj: Klub zastupnika DC-a
- Izbori, imenovanja i razrješenja
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjeni Zakona o gradnji
- Rasprava o postupku privatizacije "Sunčanog Hvara"
- Izvješće o stanju reforme zdravstva od 2000-2003. godine s prikazom aktualnog stanja u zdravstvu

Dopune dnevnog reda 6. ožujka

- Izvješće Mandatno-imunitetnog povjerenstva o zahtjevu za odobrenje pokretanja kaznenog postupka protiv Zdravka Tomca, zastupnika u Hrvatskom saboru
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu
- Prijedlog udžbeničkog standarda
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o privremenoj zabrani uvoza stavljanja na tržište uporabe i proizvodnje genetski modificiranih organizama i proizvoda - predlagatelj: Klub zastupnika HSS-a
- Konačni prijedlog zakona o registru godišnjih financijskih izvještaja
- Prijedlog zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor - predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski državni sabor - predlagatelji: zastupnici Zlatko Kramarić i Damir Kajin
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Zastupnički dom Hrvatskog sabora, Hrvatskog državnog sabora - predlagatelji: zastupnici Zlatko Kramarić i Damir Kajin
- Prijedlog odluke o Vijeću za nadzor sigurnosnih službi - predlagatelj: Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjeni Zakona o priznanju Hrvatskog sabora "Zlatni grb" - predlagateljica: zastupnica Ljubica Lalić

Dopune dnevnog reda 11. ožujka

- Prijedlog zakona o zdravstvenoj zaštiti

AKTUALNA PRIJEDLOZI DNE

Kao što je uobičajeno, 30. sjednica Hrvatskog sabora započela je postavljanjem pitanja članovima Vlade. Predsjedavajući je uvodno podsjetio zastupnike na pravila utvrđena odredbama Poslovnika prilikom postavljanja pitanja.

Zastupnici su zatim od predsjednika Vlade Republike Hrvatske i resornih ministara, potražili konkretne odgovore vezane uz aktualna zbivanja u vanjskoj politici, ali i oko unutrašnjih događaja i aktualnosti.

Zaštita radnih prava

U nastavku rada zastupnici su svoja pitanja uputili predsjedniku i članovima Vlade Republike Hrvatske. Zastupnik dr.sc. **Anto Kovačević (HKDU)** uvodno je upozorio da je Hrvatska već umorna od lopova i neodgovornih političara dok zemljom istovremeno vlada najgrublja varijanta divljeg kapitalizma. Ovu je situaciju ilustrirao metaforom da je, "čovjek čovjeku vuk". Navodeći posljednje neuspješne epizode vezane za pretvorbu i privatizaciju, ocijenio je da je sadašnja Vlada do kraja ugrozila hrvatskog radnika, čiji položaj nikada nije bio teži i manje zaštićen. Zapitao je premijera, kani li iz zakonodavne procedure povući Prijedlog zakona o radu, to više jer ga je hrvatska javnost osudila.

U svom odgovoru, premijer **Ivica Račan** je podsjetio da su reforme oko radnog zakonodavstva već duže vrijeme prisutne na hrvatskoj političkoj sceni. Ova će situacija biti aktualna

sve dok se ne riješe neophodne promjene radnog zakonodavstva uključujući i fleksibilnije uvjete zapošljavanja i prestanka rada. Pozvao je zatim, sve zainteresirane strane da zajedničkim rješenjem potraže mogući dogovor za što još uvijek ima vremena. Podsjetio je ujedno da će radna i radnička prava biti zaštićena u onoj mjeri u kojoj je osiguran gospodarski razvoj zemlje. Zbog ovih razloga, Vlada ne namjerava apstinirati od vlastitog prijedloga, ali je spremna zajednički potražiti i bolja rješenja.

U dodatnom javljanju zastupnik **Anto Kovačević** očitovao se o pruženom odgovoru. Nije kaže zadovoljan ponuđenim objašnjenjima jer zakonski propisi snažno štite interese kapitala, ali ne i zaposlene, kao ni majke koje žele spokojno radati i odgajati djecu. Smatra da se propust ove Vlade sastoji u činjenici da ima duplo više nezaposlenih od kada je 3. siječnja 2000. godine preuzeta vlast. Nisu ujedno stvorene pretpostavke za brži gospodarski rast, kao ni stvaranje novih vrijednosti.

Premijer **Ivica Račan** odbio je komentirati političke aspekte ovog dodatnog pitanja, ali je demantirao iznijete podatke o broju nezaposlenih u navedenom periodu.

Opasnosti od balkanskih integracija?

Zastupnica mr.sc. **Zdravka Bušić (HB)** podsjetila je predsjednika Vlade

na ranija upozorenja u kojima se ukazivalo na opasnost od budućih balkanskih integracija. Događaji s kraja prošle i početka ove godine, demantiraju pojedine Vladine ocjene kako se ovim pitanjima "samo plaši hrvatska javnost". Citirala je izjavu grčkog ministra vanjskih poslova koji je nedavno izrazio oduševljenje zbog moguće vizije balkanske federacije. Ukazala je zatim da su i ostali grčki dužnosnici u svojim medijskim nastupima izravno izražavali zadovoljstvo što Hrvatska prednjači u Balkanskoj federaciji i regiji Zapadnog Balkana. Zatražila je očitovanje premijera o ovim izjavama, tražeći istiniti odgovor.

I u ovom je slučaju premijer **Ivica Račan** dao traženi odgovor. Smatra da iz iznijetih ocjena ne proizlaze nikakvi argumenti koji bi ugrozili individualni pristup Republike Hrvatske, odnosno zagovarali regionalnu varijantu integracija. Sama činjenica da je Hrvatska samostalno predala vlastiti zahtjev, najbolje potvrđuje ovakvo političko rješenje. Objasnio je zatim da se u Grčkoj čitavo vrijeme upotrebljava termin "Jugoistočna Europa", a ponekad i "Zapadni Balkan". Ne može kaže, ulaziti u zemljopisna određenja ili njihove definicije, ali je podsjetio na kasniji demanti grčkog ministra vanjskih poslova, oko navedene izjave o balkanskoj federaciji.

Zastupnica **Bušić** nije bila zadovoljna pruženim odgovorom ocjenjujući da se u ovom slučaju termin

Zapadnog Balkana spominje kao politički, a ne kao zemljopisni pojam.

Položaj Hrvata u Donjem Lapcu

Slijedeće pitanje postavio je zastupnik **Ivić Pašalić** dr.med. (HB) tražeći odgovore o položaju Hrvata u Donjem Lapcu. Podsjetio je na okolnosti nedavnog donošenja Zakona o nacionalnim manjinama, upozoravajući da se posljednjim zbivanjima Hrvati u navedenom naselju, pretvaraju u nacionalnu manjinu. Nedavno je zatraženo iseljavanje svih hrvatskih, kao i drugih udruga iz prostora lokalnog srednjoškolskog centra. Nakon preuređenja, prostor je vraćen samo onim udrugama koje nose srpski predznak, dok hrvatske udruge nemaju pristup, a narod je ostao i bez dosadašnjeg mjesta za održavanje vjerskih potreba. Misa se trenutno održava u holu osnovne škole, a svaku se nedjelju mora unositi i iznositi potreban inventar. Zatražio je od premijera da navede sve potrebne mjere koje namjerava učiniti, kako bi se osigurao minimum Ustavom utvrđenih ljudskih prava, za Hrvate u Donjem Lapcu.

Predsjednik Vlade je istaknuo da će ispitati sve okolnosti oko mogućeg kršenja zakona u ovom slučaju, te sukladno tome reagirati. Podsjetio je da su na dnevnom redu i izmjene i dopune Zakona o izborima u jedinicama lokalne samouprave. Ovo je ujedno i prilika da se preciziraju obveze i prava tih jedinica u ponašanju prema Hrvatima kada su oni u položaju manjine.

Zastupnik Pašalić je zatražio i pisani odgovor kao i da se odgovarajuće mjere poduzmu što je moguće prije, budući da je situacija u Donjem Lapcu nepodnošljiva.

Povrat nekretnina jedinicama lokalne samouprave

Zastupnik **Ljubo Česić-Rojs** (HDZ) napomenuo je da je svoje pitanje namjeravao uputiti ministru javnih radova, obnove i graditeljstva, koji u zadnja tri zasjedanja nije bio prisutan. Postojeći problem nije želio postaviti pred njegovog zamjenika, pa je odgovor zatražio od ministrice obrane **Željke Antunović**. Zatražio je da odgovori na pitanje kada namjerava županiji Šibensko-kninskoj vratiti u posjed kompleks vojarni Smokvica kod Šibenika. Odluku o vraćanju potpisao je još ministar Gojko Šušak,

a zastupnik je u svojstvu tadašnjeg pomoćnika obrane, svojedobno obavio sve potrebne zakonske radnje za povrat objekta.

Ministrica Antunović napomenula je da će provjeriti sve dokumente koji se odnose na odluku donesenu još 1995. godine. Potvrdila je ujedno da će se sva imovina koja nije prijeko potrebna vojsci staviti na raspolaganje potrebama mjesne uprave i samouprave. U dodatnom pitanju zastupnik Ljubo Česić-Rojs upozorio je da se primopredaja odugovlači zbog pojedinih privatnih interesa, budući da je općina Primošten dodijelila prostor privatnoj firmi.

Sankcije za propuste u procesu pretvorbe i privatizacije

Zastupnik **Branislav Tušek** (SDP) podsjetio je na nedavno izvješće glavne državne revizorice o tijeku procesa pretvorbe i privatizacije. Ponovno su uočene brojne nepravilnosti i gospodarski kriminal u gotovo 80% revidiranih poduzeća, odnosno društava. Kada će Vlada u saborsku proceduru uputiti Konačni prijedlog zakona o jednokratnom oporezivanju na imovinu, upitao je zastupnik. Visoki stupanj interesa za ovaj zakonski prijedlog pokazuju i građani, dodao je zastupnik citirajući rezultate istraživanja odgovarajućih institucija.

Na ovo je pitanje odgovor ponudio potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske, **Slavko Linić**. Napomenuo je da na Vladi još nije raspravljeno zadnje izvješće Državne revizije. Za kvalitetnu raspravu, potrebno je osigurati kompletnu analizu i sudske spise o svim nezakonitim radnjama, uključujući i podatke iz nadležnih ministarstava. Ovi će se poslovi obaviti u nadležnim ministarstvima u slijedećih 7 dana, pa bi u drugoj polovini ožujka, Vlada prosljedila zakonske prijedloge Hrvatskom saboru.

Potruga za generalom Gotovinom

Zastupnik **Krunoslav Gašparić** (HB) ocijenio je da je u posljednje vrijeme ponovno aktualizirana tema uhićenja generala Ante Gotovine. Istovremeno se u medijima iznose spekulacije i nagađanja o kretanju i mjestu boravka umirovljenog hrvatskog generala. Aktualna vlast ujedno najavljuje uhićenje, pravdajući to međunarodnim obvezama koje je preuzela Vlada Republike Hrvatske. Zapitao je

zašto Vlada ignorira sudsku odluku i odbija zahtjeve odvjetnika u svezi sa zatraženom dokumentacijom radi pripreme eventualne obrane?

Na ovo pitanje odgovorio je potpredsjednik Vlade, dr.sc. **Goran Granić**. Objasnio je da je odluka suda ukinuta pa Vlada nema po čemu postupiti. Ispravna je konstatacija, da Vlada zbog poštivanja vlastitog pravnog sustava, a ne zbog preuzetih međunarodnih obveza traži gospodina generala Antu Gotovinu, istaknuo je potpredsjednik Granić.

Zastupnik Gašparić je u dodatnom javljanju citirao izjavu glasnogovornice Ministarstva unutarnjih poslova koja je rekla da će nadležno ministarstvo staviti na raspolaganje svu dokumentaciju koja je potrebna obrani optuženih. Smatra da se to odnosi na neke druge osobe, ali ne i na generala Gotovinu, ocjenjujući da se takvim pristupom dijele ratni pobjednici Domovinskog rata.

Sporni detalji oko NE "Krško"

Zastupnik mr.sc. **Željko Glavan** (HLS) podsjetio je da je Slovenski parlament nedavno ratificirao sporazum o Nuklearnoj elektrani "Krško". Smatra ujedno da će se time nanijeti šteta interesima Republike Hrvatske u visini od 900 milijuna američkih dolara. Prokomentirao je zatim i posljednje medijske istupe pravnog savjetnika Vlade, koji je sporne detalje oko odlaganja nuklearnog otpada opravdao činjenicom da ponovno ulazimo u suvlasništvo ovog objekta. Zapitao je da li je vodstvo i Nadzorni odbor HEP-a u prvoj polovici veljače uputio prijedlog Vladi da preispita svoj odnos prema ratifikaciji sporazuma i kako je Vlada reagirala na tu činjenicu? Kako se ujedno komentira nastalu štetu i kada ćemo početi dobivati struju, dodao je zastupnik. Na kraju izlaganja napomenuo je da će predložiti točku dnevnog reda oko zbrinjavanja nuklearnog otpada iz elektrane.

Na postavljena pitanja kratko je odgovorio ministar gospodarstva dr.sc. **Ljubo Jurčić**. HEP je kaže, uputio prijedlog na razmišljanje Ministarstvu gospodarstva koje je analiziralo sve bitne činjenice, držeći da taj prijedlog ne treba uputiti Vladi prije odluke slovenskog Parlamenta.

Zastupnik Glavan nije bio zadovoljan ovim odgovorom, ocjenjujući da se praktički ništa nije odgovorilo. Izrazio je ujedno očekivanje da će

predstavnicu Vlade biti nazočni kada se bude raspravljalo o zakonskom prijedlogu o zbrinjavanju nuklearnog otpada.

Prometno povezivanje jadranskih otoka i obale

Zastupnik **Tonči Žuvela (SDP)** zanimao se za obavljene poslove unutar najavljenog programa izgradnje heliodroma na jadranskim otocima. Ovi su radovi pored Ministarstva javnih radova, obnove i graditeljstva, vezani i uz Ministarstvo zdravstva te Ministarstvo obrane. Opisao je ujedno njihov veliki značaj i ulogu za jadranske otoke, koji su često puta prometno izolirani. Zatražio je od zamjenika ministra javnih radova, da ga obavijesti o detaljima vezanim uz realizaciju navedenog projekta. Podsjetio je istovremeno da se radi o heliodromima na Zlarinu, Cresu, Rabu, Dugom otoku i Korčuli.

Zamjenik resornog ministra, **Venko Ćurlin** napomenuo je da će se kompletan program od 12 heliodroma završiti u ovoj proračunskoj godini, ukoliko se dobiju sve potrebne dozvole za već osiguranu dokumentaciju. Za navedenih pet heliodroma osigurane su dozvole, a u tijeku je i natječaj za najpovoljnijeg izvođača radova.

Zakoniti postupak ili medijska hajka?

Zastupnik **Ivica Tafra (HB)** svoje je pitanje namijenio ministru unutarnjih poslova. Zatražio je da objasni razloge zbog kojih se u Policijsku upravu Splitsko-dalmatinsku već drugi put upućuju nadležne osobe iz unutarnjeg nadzora službe. Zatražio je objašnjenje i za razloge opće, ali prvenstveno medijske hajke, na gospodina Jurja Buzolića. Smatra da svi žitelji ove županije mogu posvjedočiti da je riječ o uspješnom poslovnom čovjeku koji vodi HTC - Split, a s tim bi podacima trebali biti upoznati i sadašnji vlasnici. Smatra da su razlozi ovakvih postupaka političke naravi, budući da se Juraj Buzolić svojevremeno protivio problematičnoj prodaji Hrvatskih telekomunikacija. Zatražio je da se objasne zakonske osnove hajke na ovog čovjeka koji se ujedno unaprijed proglašava krivim.

Ministar **Šime Lučin** odgovorio je da će u slučaju dokazane nedužnosti morati odgovarati oni koji su pokrenuli ovaj slučaj. Smatra da ne

može komentirati detalje vezane uz bilo kakvu kaznenu prijavu, a slanje nadzora u rečenu upravu nije neuobičajeno jer se kontrolira utemeljenost anonimnih i neanonimnih prijava koje su vezane uz određene propuste.

Zastupnik Tafra je ocijenio da se nešto ipak događa u toj Policijskoj upravi, budući da je i sam načelnik najavio ostavku, te konferenciju za tisak. Nije zadovoljan ponudjenim odgovorom te je zatražio i dodatno pisano pojašnjenje.

Približavanje Hrvatske Europskoj uniji

Zastupnik **Vedran Lendić (SDP)** osvrnuo se na reakcije pojedinih europskih diplomata koje su se odrazile na poziciju Republike Hrvatske prema Europskoj uniji. Zatražio je od premijera Račana da pojasni poziciju Republike Hrvatske nakon podnošenja aplikacije u Atenu prošloga tjedna.

Premijer **Račan** ocijenio je da je naša javnost dobro upoznata s ovim potezima, dodajući ipak, da je i u hrvatskim političkim krugovima bilo razmišljanja kako je riječ o preuranjenom političkom potezu. Mi smo mislili obrnuto, a sve analize upućuju da su hrvatski zahtjevi za članstvo u EU dočekani pozitivno. Protekla dva mjeseca prošla su u intenzivnim diplomatskim aktivnostima, a predočeni argumenti potvrdili su da Hrvatska dobro stoji i u odnosu na zemlje koje ulaze u Europsku uniju. Smatra ujedno da su utemeljene i opravdane ambicije da Hrvatska zajedno s Bugarskom i Rumunjskom bude primljena u ovu asocijaciju već 2007. godine.

Obuzdati uvoz prehrambenih proizvoda

Slijedeće pitanje, upućeno također predsjedniku hrvatske Vlade, postavio je zastupnik **Ivo Lončar (nezavisni)**. Uvodno je konstatirao da je stanje u hrvatskom agraru gore nego ikada u posljednjih 40 godina. Ocijenio je zatim da je nastavljena pljačka sela i seljaštva, a u protekle tri godine u Hrvatsku je uvezeno hrane za gotovo 20 milijardi kuna. Zastupnik je zatim iznio i konkretne iznose za uvoz mlijeka, te mliječnih i mesnih preradevina u posljednjoj godini. Smatra da su ukupni rezultati na

ovom području lošiji nego za bivše vlasti, a zatražio je da se odgovori do kada će se posredstvom proračuna plaćati vođenje ovakve nestručne i promašene agrarne politike.

Na ovo je pitanje odgovorio ministar poljoprivrede i šumarstva mr.sc. **Božidar Pankretić**. On je demantirao navode oko količine uvezenih pojedinih mliječnih proizvoda sira, a iznijetu ocjenu o agrarnoj politici ocijenio osobnim stavom zastupnika. Približavanjem globalizacijskim procesima i Hrvatska mora poštovati preuzete obveze, a nadležno ministarstvo povlači one poteze koji imaju za cilj stvaranje konkurentne poljoprivredne proizvodnje. Reformski zahvati u agraru upravo se provode kako bi svi subjekti u lancu proizvodnje stekli i zadržali potrebnu poslovnu konkurentnost na tržištu, zaključio je ministar Pankretić.

Služeći se poslovničkim odredbama, zastupnik Lončar izrazio je potpuno nezadovoljstvo pruženim odgovorom, ocjenjujući da se time ujedno deformira hrvatska javnost. Zatražio je da se odgovori i na pitanje utroška velikih iznosa poticajnih sredstava u poljoprivredi. Napomenuo je na kraju, da je citirane podatke dobio u Hrvatskoj gospodarskoj komori, te zatražio precizniji i pisani odgovor.

Potrebno je urediti poslovanje turističkih agencija

Zastupnik **Darijo Vasilčić (PGS)** svoje je pitanje uputio ministru financija, vezujući ga uz područje turizma odnosno poslovanje turističkih agencija koje se bave zastupanjem i posredovanjem iznajmljivanja privatnog smještaja. Smatra da je ovaj važan segment obilježio i potaknuo razvoj turizma u Hrvatskoj, a ne smiju se zanemariti ni njegove pozitivne socijalne posljedice. U protekloj su godini u nadzoru rada putničkih agencija od strane Porezne uprave, prvi put osporeni ugovori o zastupanju koji su sklopljeni između agencija i iznajmljivača, a koji nisu u sustavu PDV-a. Ugovori su protumačeni kao komisiono poslovanje, iz čega proizlazi i obveza plaćanja PDV-a, upozorio je zastupnik Vasilčić.

Što Ministarstvo namjerava učiniti da ne dode do prestanka poslovnog odnosa i rada agencija i iznajmljivača već za slijedeću sezonu, upitao je zastupnik. Na kraju je spomenuo da ovaj segment turizma pridonosi ukupnom turističkom potencijalu u iznosu od 30% ukupnog prometa.

Ministar dr.sc. **Mato Crkvenac** složio se s velikim značajem i ulogom turizma u ukupnom gospodarstvu Hrvatske. Napomenuo je ujedno da se na ovom području provodi reforma koja ide za tim da pogoduje što bržem razvoju turizma, a pogotovo privatnom sektoru. Smanjeni su porezi kojima se opterećivalo iznajmljivanje apartmana i soba na svega 7,5%, ali istovremeno su poznati i podaci o velikom broju utaje prijavljivanja. Ovi su pokazatelji povezani i s radom agencija na čiji je rad u ovom slučaju uvedena obveza plaćanja PDV-a. Smatra da će iznajmljivači prostora na taj način postati obrtnici ili poduzetnici druge vrste, što će u konačnici ukloniti navedeni problem. Istovremeno i iz Ministarstva turizma dopiru prijedlozi kojima se teži za definiranjem što uspješnijih pozicija turističkih agencija. Svi navedeni problemi razmotrit će se ovih dana, uoči početka predstojeće turističke sezone, zaključio je ministar Crkvenac.

Zastupnik **Darijo Vasilčić** zatražio je i pisani odgovor dodajući kako veliki broj zaposlenika u agencijama i privatnom sektoru, očekuju da Ministarstvo financija definira metodologiju posredovanja, s obzirom na to da se nalazimo na pragu nove sezone.

Formirano Vijeće za nacionalnu sigurnost

Zastupnica **Vesna Škare-Ožbolt (DC)** svoje pitanje, oko Iračke krize, uputila je predsjedniku Vlade Republike Hrvatske. Izrazila je ujedno zadovoljstvo što je donesena potrebna odluka o stvaranju obveznih strateških zaliha nafte. Smatra, međutim, da se ipak presporo i nedovoljno pripremamo za moguće krizne situacije. Zatražila je razloge zbog kojih još uvijek nije formirano Vijeće za nacionalnu sigurnost, budući da se i Hrvatska može naći u kriznim iskušenjima.

Premijer **Ivica Račan** napomenuo je da je u posljednje vrijeme i na različitim nivoima, ova kriza analizirana u svjetlu svih mogućih implikacija. S ovim će se analizama nastaviti i ubuduće. Vijeće za nacionalnu sigurnost je formirano i na svojoj zadnjoj sjednici razmatralo je sve probleme vezane za krizu u Iraku.

Zastupnica **Vesna Škare-Ožbolt** zatražila je detaljnije podatke o datumu formiranja i zadnjoj sjednici Vijeća, tražeći i dodatni pisani odgovor.

Kada privatizacija "Slobodne"?

Vesna Podlipec (SDP) postavila je pitanje potpredsjedniku Vlade, gospođinu Slavku Liniću. Rekla je da je prije dvije godine Slobodna Dalmacija bila veliki gubitnik pred stečajem, i to kao rezultat nezakonite i loše pretvorbe u vrijeme vlasti HDZ-a. U ovom trenutku poduzeće je, prema podacima iznesenim u medijima, uspješno financijski konsolidirano, te se očekivala brza privatizacija. Pitanje je kada će dakle Slobodna Dalmacija biti privatizirana, te što Vlada u tom smislu poduzima.

Slavko Linić odgovorio je da je sadašnja Vlada zatekla vrlo tešku situaciju vezano uz izdavačku djelatnost i medije. Financijski upropaštena Slobodna Dalmacija "djelovanjem gospodina Kutlea" proizvela je ogroman broj tužbi i potpuno pravno nesređenu situaciju zbog promašaja i grešaka u pretvorbi. Vlada je uspjela provesti financijsku konsolidaciju, uz dogovor s malim dioničarima i zainteresiranima za dionice od strane zaposlenih u Slobodnoj Dalmaciji. Postavljena je uprava koja je konsolidirala tvrtku, ali s neophodnim sredstvima za daljnja ulaganja.

Vlada je zaključila da će se sa 25% dionica koje je stekla pokušati kompenzirati štete zaposlenima i malim dioničarima u "Slobodnoj".

Slavko Linić rekao je da se nakon provedenog prvog postupka i kruga ispitivanja zainteresiranosti za privatizaciju vidi da ima onih koji bi ulagali u "Slobodnu".

"Sada je na Vladi da najprije namiri male dioničare i na taj način plati štete iz prethodnog procesa, te da se otvori postupak privatizacije radi toga što su potrebna dodatna sredstva za očuvanje Slobodne Dalmacije".

Osiguranje misije HV-a u Afganistanu

Marin Jurjević (SDP) pitao je potpredsjednicu Vlade i ministricu obrane, **Željku Antunović**. Rekao je da se nedavno donijela odluka da će vod Vojne policije sudjelovati u misiji ISAF u Afganistanu. U zadnje vrijeme u medijima se može pročitati kako pripadnici tog voda Vojne policije nisu statusno i materijalno riješeni, te da nisu kvalitetno osigurani u slučaju nezgode, ozljeda ili invaliditeta. Stoga je pitao ministricu jesu li i za kakve slučajeve pripadnici

ovog voda osigurani, te kakva je kvaliteta tog osiguranja.

Ministrica obrane, **Željka Antunović** odgovorila je da su operativne pripreme, koje uključuju visoku razinu osiguranja pripadnika Vojne policije od svih mogućih rizika, kako njih, tako i naknadne materijalne i svake druge sigurnosti njihovih obitelji u slučaju bilo kakvih incidentnih situacija, vrlo ozbiljno provedene u Ministarstvu obrane, u suradnji sa samim pripadnicima voda i njihovim zapovjednicima.

Dodala je da po tom pitanju niti jednog trenutka ništa nije bilo sporno, iako se sve događalo u relativno kratkim rokovima. "Nije postojalo niti jedno otvoreno pitanje, nego naprotiv, postignuta je vrlo visoka suglasnost".

Ministrica je zahvalila i osiguravajućoj kući s kojom je Ministarstvo obrane sklopilo ugovor za potrebe osiguranja pripadnika Vojne policije. "Vrlo su širokogrudno prihvatili naše zahtjeve da se opći uvjeti osiguranja za slučaj smrti, ozljede, ranjavanja, trajnog invaliditeta, prošire s nekim specifičnim zahtjevima koje smo procijenili da predstavljaju dodatni rizik za članove voda Vojne policije".

Tako je osim općih uvjeta osiguran boravak u Afganistanu za nesretni slučaj zbog ratnih događanja, zbog mogućih pobuna, revolucije, sabotaze, terorizma".

Zaključila je da su informacije drugaćijeg sadržaja, a koje se plasiraju u našem tisku, potpuno neistinite, neutemeljene i zlonamjerno izmišljene. Dapače, zapovjednik koji je tamo u najboljem redu, te da pripreme za prihvat ostatka voda teku kako treba.

Sigurnost građana

Željko Pavlic (LIBRA) uputio je pitanje predsjedniku Vlade, **Ivici Račanu**. Rekao je da je na prošlom aktualnom prijedpnevnu postavio pitanje što će MUP poduzeti da se spriječi ugrožavanje života i sigurnosti građana, a povod za to pitanje bila je tragična pogibija mlade zaposlenice prilikom pljačke mjenjačnice u Prelogu. Tada je od predstavnika MUP-a dobio općeniti odgovor da se u okviru Ravnateljstva Policije razmatra kakav će se plan mjera vrlo brzo donijeti.

Zastupnik **Pavlic** podsjetio je da se samo nekoliko tjedana nakon spome-

nutog događaja dogodila još jedna tragedija, također u Međimurju, kada je poginuo policajac na dužnosti, a hladnokrvno ga je ubio pljačkaš banke u Nedelišću koji je bio u bijegu.

Pitao je hoće li Vlada shvatiti ozbiljnost situacije i angažirati sve svoje potencijale u svim nadležnim ministarstvima kako bi se suprotstavila rastu broja razbojstava, koja su se u odnosu na 1997. godinu povećali za 100%, a sve češće završavaju ranjavanjima i smrću nedužnih.

Ministar unutarnjih poslova, **Šime Lučin**, odgovorio je da su podaci koje je naveo zastupnik točni, naime, da jedini pokazatelji koji imaju negativni trend kada je u pitanju kriminalitet jesu razbojstva.

Istaknuo je da, kada su u pitanju razbojstva, ne može samo Ministarstvo unutarnjih poslova, a ni Vlada, rješavati taj problem. "Pitanje sigurnosti, pogotovo prevencije, je pitanje i problem svih nas". Ipak, naglasio je da je cijeneći prošle događaje, na predzadnjoj sjednici Vlade formirana radna skupina. Ministar je rekao da su najčešće na meti razbojnika objekti, automobili, novčarske institucije, i to oni koji nisu zaštićeni. Radna skupina trebala bi utvrditi određene sigurnosne minimume koje bi morale zadovoljiti institucije koje posjeduju i posluju s određenim količinama novca.

Kontrola Agencije za posebni otpad

Marijana Petir (HSS) postavila je pitanje Goranu Graniću, potpredsjedniku Vlade. Spomenula je da je Agencija za posebni otpad provodila postupak odabira lokacija za gradnju odlagališta nuklearnog otpada. Postupak je proveden netransparentno, koristeći zastarjele podatke i bez terenskih istraživanja. Odabrana je lokacija na Trgovskoj gori u Sisačko-moslavačkoj županiji 1999. godine.

Zastupnica je naglasila da je ista ta lokacija uvrštena u program prostornog uređenja RH koji nije donesen uz sudjelovanje javnosti, pa su građani Banovine tek nedavno saznali da bi se ustvari kod njih trebalo izgraditi odlagalište nuklearnog otpada.

Marijanu Petir zanima tko kontrolira rad Agencije za posebni otpad i hoće li ova Vlada uvažiti zahtjev lokalne zajednice, a odnosi se na reviziju procesa odabira lokacija za

gradnju odlagališta nuklearnog otpada, kao i reviziju programa prostornog uređenja RH.

Dr. **Goran Granić** rekao je da Vlada o toj problematici nikada nije raspravljala, pa prema tome nema nikakve stavove. Dodao je da će na ovo pitanje zastupnica dobiti pismeni odgovor.

Marijana Petir (HSS) izrazila je čuđenje činjenicom da Vlada o tom pitanju nije raspravljala, s obzirom na to da je i u bivšem sazivu dr. Granić bio savjetnik za energetiku. Dodala je da ju to još više čudi poradi toga što je Agenciju formirao HEP, a dr. Granić je predsjednik Nadzornog odbora HEP-a.

"Hrvatske šume"

Dr. **Vilim Herman (LIBRA)** uputio je pitanje ministru poljoprivrede, Božidaru Pankretiću. Rekao je da posljednjih nekoliko godina "Hrvatske šume" uporno ostvaruju gubitak u šumarstvu i lovstvu, u gospodarstvu na području Parka prirode "Kopački rit". "Istodobno ignoriraju napore Javne ustanove Park prirode "Kopački rit" koja u ime RH skrbi o rečenom području i to uz nepoštivanje prije svega pravilnika o unutarnjem redu".

Naime, radi se o odbijanju potpisivanja ugovora o međusobnim odnosima, neplaćanju naknade za obavljanje djelatnosti. U prošloj godini prijavljeno je prema službenim podacima "Hrvatskih šuma" samo 70 lovaca u državnom lovištu na području Parka prirode "Kopački rit", što je ostvarilo višegodišnji uzastopni gubitak. Istodobno je područje lovišta Parka prirode bilo gotovo zatvoreno za mnogobrojne posjetitelje, što nije dobro.

Dr. Herman pitao je zbog čega i kome treba državno lovište u Parku prirode "Kopački rit" koje je pod upravom "Hrvatskih šuma" i koji uporno ostvaruje gubitak. Uz to se ograničava održivi razvitak Parka prirode, a i cijele Slavonije i Baranje.

"Treba li konačno Kopački rit proglasiti nacionalnim parkom, da bi se postiglo ono što Park prirode mora biti, stvarni razvojni potencijal Slavonije i Baranje?"

Mr.sc. **Božidar Pankretić** odgovorio je da se njegovo ministarstvo bavi ovom problematikom, obavljeno je već nekoliko sastanaka direktno s Nacionalnim parkom u Kopačkom ritu, te s Ministarstvom zaštite okoliša. "Nažalost, ispalo je nekoliko problema

između ravnatelja i dijela rukovodioca u "Hrvatskim šumama. Problem trebamo riješiti u zajedničkom interesu i "Hrvatskih šuma", ali i zaštitite o kojoj ste govorili".

Ministar je obećao pismeni odgovor, s obzirom na to da su pregovori oko samog korištenja, ali i zaštite još u tijeku.

Pitanje stečajeva

Damir Kajin (IDS) postavio je pitanje potpredsjedniku Vlade, Slavku Liniću. Rekao je da bi Vlada trebala shodno pozitivnim propisima, a zbog blokade žiro-računa, u stečaj poslati čak 55 tisuća trgovačkih društava sa čak 90 tisuća radnika.

Naglasio je da gore spomenutih 55 tisuća tvrtki Vladi duguje više od 20 milijardi kuna, "a u proračunu RH nije osigurana niti kuna za pokretanje stečajeva, a kamoli 600 ili 700 milijuna kuna".

Također nisu osigurana ni sredstva za nezaposlene ukoliko bi se našli na Zavodu za zapošljavanje, dakle 900 kuna mjesečno po svakome.

Pitanje je hoće li Vlada otvoriti ovih 55 tisuća stečajeva, a sa čime mediji spekuliraju, odnosno, ako da, gdje će se zaposliti deseci tisuća radnika.

Slavko Linić odgovorio je da stečaj nije zatvaranje radnog mjesta, "pa je tu i odgovor da li je ugroženo 40 tisuća radnih mjesta koliko trenutno je broj zaposlenih u trgovačkih društvima koji imaju uvjete za otvaranje stečajeva".

Naime, da li će radna mjesta ostati ovisi o tome da li trgovačka društva u kojima rade imaju gospodarsku aktivnost, dio tržišta i da li za njih ima interesa od strane nekih drugih vlasnika ili istih, ako se kroz stečaj uspiju financijski konsolidirati.

Slavko Linić rekao je da je stečaj potreban jer to predviđaju propisi koji reguliraju i odgovornost za solventnost u svakom trgovačkom društvu. Naglasio je da svi radnici poduzeća u stečaju, neovisno kada je i po kojem zakonu otvoren stečaj, trebaju ući u prvu grupu vjerovnika. Pred Vladom će se uskoro naći Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o stečaju, koji će regulirati tko bi bio stečajni upravitelj, odnos među vjerovnicima, troškove stečajnog postupka, prioritete prema radniku i smanjenje roka.

Gospodin Linić istaknuo je da su upravo rokovi najveći problem, koji onda utječu na efikasnost vođenja

stečajnog postupka, te na sudbinu radnika, jer dugim rokovima se uništava stečajna masa. Vjeruje da će se izmjenama zakona uspjeti očuvati radna mjesta, smanjiti troškovi i da će se postići efikasnost.

Nadzor u tijeku

Zdenka Babić-Petričević (HDZ) uputila je pitanje ministrici uprave, pravosuđa i lokalne samouprave. Istaknula je da je u resoru ministarstva i praćenje poštivanja zakona od strane lokalne uprave i samouprave. Naime, posljednjih mjeseci moglo se u dnevnom tisku pročitati da pojedini načelnici ne poštuju pripadnike druge nacionalnosti, odnosno, ne smatraju da u povjerenom mandatu trebaju skrbiti za dobro svih građana, bez obzira na nacionalnost.

"Načelnik općine Udbina najsvetiji dan oslobođenja Udbine naziva danom žalosti, a hrvatski barjak je skinut s općinskog vijeća".

Pitala je ministricu kada će zaštititi osnovna ljudska prava pripadnika većinskog hrvatskog naroda na područjima od posebne državne skrbi, što je Ustavom RH zagaranirano, a u Udbini se krše.

Ministrica **Ingrid Antičević-Marinović** rekla je da je točno da je, unatoč svim pravima lokalne samouprave i njene samosvojnosti, Ministarstvo pravosuđa nadležno za provedbu kontrole zakonitosti svih akata i ponašanja čelnih ljudi jedinica lokalne uprave i samouprave.

"Mogu reći da je u konkretnom slučaju upravo u tijeku nadzor i vrlo skoro će biti putem Ministarstva rezultati tog nadzora i obznanjeni". Obećala je zastupnici i pisani odgovor vezano uz ovo pitanje.

Drago Krpina (HDZ) također je uputio pitanje ministrici uprave, pravosuđa i lokalne samouprave. Prije otprilike dva mjeseca većina vijećnika Općinskog vijeća Sv. Filipa i Jakova uputila je zahtjev Ministarstvu u kojem se traži provođenje upravnog nadzora nad zakonitošću rada Općinskog vijeća Sv. Filipa i Jakova.

Ono što ovi vijećnici smatraju nezakonitim je slijedeće. Naime, Općinsko vijeće Sv. Filipa i Jakova broji 13 vijećnika, od kojih je 5 iz HDZ-a, 1 iz HSP-a, 3 iz HNS-a, 3 su nezavisna i 1 je iz HSLS-a. Oni iz HNS-a, nezavisni i vijećnik iz HSLS-a imali su većinu i formirali su vlast. No, u međuvremenu je jedan vijećnik iz HNS-a napustio vladajuću koaliciju i "prešao

de facto u Klub HDZ, HSP. Na ovaj način je promijenjena većina u Općinskom vijeću Sv. Filipa i Jakova.

"U međuvremenu je izmišljena neka fantomska ostavka ovog vijećnika HNS-a koji je prešao na stranu HDZ-a i zbog toga se onemogućuje donošenje odluke novoj većini u Općinskom vijeću".

O cijelom slučaju većina od 7 vijećnika Općinskog vijeća zatražila je od ministarstva Upravni nadzor u skladu sa zakonom i do danas odgovor na taj zahtjev nije došao.

Drago Krpina pita je li odgovor pripremljen, a ako nije, kada će biti, te kada će isti biti upućen Općinskom vijeću u Sv. Filipu i Jakovu.

Ministrica **Ingrid Antičević-Marinović** rekla je da se i u ovom slučaju provodi nadzor od strane Ministarstva. Izrazila je uvjerenje da će slijedeći tjedan rezultati biti poznati, odnosno da će biti donesena odluka povodom nadzora.

Drago Krpina (HDZ) zamolio je odgovor u pisanoj formi, te podsjetio da nije dobio odgovor ni na pitanje s prethodne sjednice Hrvatskog sabora.

Pokrenute preventivne akcije

Lucija Debeljuh (SDP) uputila je pitanje Ministarstvu zdravstva. Rekla je da se u Hrvatskoj svaki dan dijagnosticira oko 45 bolesnika koji boluju od raka, što je godišnje 18 tisuća. Svaki dan u Hrvatskoj umiru zbog raka 32 osobe, godišnje 12 tisuća osoba. "Zabrinjavajuće je da Hrvatska u posljednjih 12 godina bilježi najveću stopu umrlih od raka u Europi".

S obzirom na navedene zabrinjavajuće podatke postavila je pitanje zamjeniku ministra zdravstva, da li Vlada, odnosno resorno ministarstvo priprema nacionalni program prevencije raka.

Zamjenik ministra zdravstva, **Ante Bilić**, odgovorio je da Vlada i Ministarstvo zdravstva rade na tom problemu. Naglasio je da je od 1995. godine u Hrvatskoj primjetan značajniji porast raka nego što ga imaju zemlje koje se nalaze u našem okruženju ili druge razvijene zemlje s kojima se mi želimo uspoređivati. Ipak, značajniji pad primjetan je od 2001. godine naovamo, nakon što je ova Vlada učinila niz koraka, od prevencije, bolje dijagnostike, ponovno je uvedena amortizacija u zdravstvo, nabavljena je nova oprema, pojašnjava Bilić. "Za očekivati je daljnji pad smrtnosti od karcinoma baš iz ovih razloga koje sam naveo".

Dodao je da je Ministarstvo zdravstva pokrenulo niz preventivnih akcija. Na nivou Ministarstva oformljeno je povjerenstvo za borbu protiv raka, koje aktivno radi, a osim toga postoje i povjerenstva vezana uz lokalitete raka koji su kod nas najčešći, pa tako imamo povjerenstvo za grupu malignih bolesti od kojih najčešće poboljšavaju muškarci, itd.

Dorica Nikolić (HSLS) postavila je pitanje ministru unutarnjih poslova, Šimi Lučinu. Pitala je kada će se vratiti otpušteni policajci na radne zadatke s kojih su nezakonito otpušteni, a sada su već 344 dana u prosvjedu. Rekla je da je prošli put kada je postavila to isto pitanje, ministar obmanuo javnost, tvrdeći da imaju razne skandalozne karijere, da su krivično gonjeni, kažnjavani itd, a što nije točno.

"Činjenica jest da ću ja sada Vama mahati papirima u kojima se točno vidi da svi imaju uvjerenja i potvrde o nekažnjavanju i da nisu ni po jednoj osnovi krivi za ono za što ste ih vi optužili".

Dorica Nikolić naposljetku je pitala kada će ih ministar vratiti na posao.

Ministar **Šime Lučin** rekao je da MUP i on osobno postupaju po zaključku Vlade vezano za tu problematiku. Podsjetio je da je Vlada nakon cjelovite analize reorganizacije MUP-a i nakon što je utvrđen broj viška djelatnika, donijela nove dokumente, odnosno dva zaključka u kojima je obvezala MUP da 150 ljudi vrati natrag, a još nekih 100 ljudi da se zbrinu u ostalim dijelovima državne uprave.

Što se tiče realizacije prvog zaključka, dakle vraćanja 150 ljudi, ministar je istaknuo da MUP, sukladno otvaranju novih radnih mjesta predviđenih sistematizacijom, prima te ljude, te ih je dosad primljeno šezdesetak, a ostali će biti primljeni u narednih nekoliko mjeseci.

Što se tiče osoba s druge liste, nekolicina njih već je primljena u pravosudnu policiju, neki su u drugim tijelima državne uprave. "Zanimljivo je da se neke osobe s tog popisa nisu htjele ni odazvati na razgovor, a radilo se o poslovima pravosudne policije". Šime Lučin rekao je da će ministarstvo u potpunosti ispuniti zaključke Vlade.

Dorica Nikolić (HSLS) zamolila je pismeni odgovor i na pitanje "zašto ste obmanjivali javnost da su oni krivično gonjeni kada to nije istina".

Milan Đukić (SNS) pitanje je uputio premijeru, Ivici Račanu vezano uz stanje u općini Donji Lapac. Rekao je da u toj općini danas živi 85% građana nacionalne manjine, a ostalo su druge nacionalnosti, od 13 vijećnika na redovnim izborima, njih 3 su pripadnici većinskog naroda.

Milan Đukić napomenuo je da u osmogodišnjoj školi, u kojoj su većina djece pripadnici nacionalnih manjina, nije zaposlen ni jedan nastavnik u stalnom radnom odnosu pripadnika etničke zajednice.

"Imamo policijsku stanicu u kojoj radi više od 60 policajaca, a niti jedan nije pripadnik nacionalne manjine".

Sve ove činjenice u svezi su s zagarantiranim pravima iz Ustavnog zakona, pa shodno tome, upućuje pitanje premijeru Vlade: "Da li ja kao načelnik općine kršim Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina i da li ovo što nisam poštivao podliježe eventualnom nadzoru?"

Kako premijera nije bilo, predsjednik Tomčić upitao je zastupnika hoće li biti zadovoljan pisanim odgovorom premijera.

Milan Đukić s time se suglasio.

Vlada mimoišla Hrvatski sabor

Ante Beljo (HDZ) uputio je pitanje jednom od potpredsjednika Vlade, a tiče se iračke krize. Rekao je da je naša Vlada podržala zaključke iz Vilnusa, unatoč protivljenju glavnih europskih sila Francuske, Njemačke i Rusije, "što govori o vanjskoj politici ove Vlade".

"Dali ste podršku predsjedniku Bushu za napad na Irak, unatoč ne slaganju mnogih članica Vijeća sigurnosti i UN-a".

Upitao je zašto Vlada s ovim važnim pitanjem nije došla pred Hrvatski sabor prije nego što je podržala bilo kakve sporazume u svijetu na bilo kojoj razini.

Odgovor je dala potpredsjednica Vlade, **Željka Antunović**. Rekla je da ovlašteni predstavnici svih razina vlasti, pri tome misli na Predsjednika Republike, Predsjednika Hrvatskog sabora i Predsjednika Vlade, u pogledu ukupne državne politike u svezi s ovim pitanjem, imaju usuglašene stavove, i sve izjave koje su davane također su usuglašene.

Potpredsjednica je rekla da je Vilnijska izjava dokument koji se zbog prioritarnih interesa Hrvatske nije mogao ne potpisati.

Drži da se odlukom može koristiti hrvatski zračni prostor i eventualno puniti gorivo za civilne zrakoplove, a na zahtjev koalicije predvođene SAD-om, ni na koji način ne ugrožava interese Hrvatske, nije suprotstavljena stavovima EU, a u određenom smislu predstavlja suradnju sa zemljom koja je prijateljski naklonjena Hrvatskoj, SAD-om, i svim onim državama koje ovog trenutka više nego druge podržavaju način kojim se želi riješiti pitanje nazvano Iračka kriza.

Željka Antunović naglasila je da se Hrvatska ovime ne svrstava, podnesen je zahtjev za primitak u EU. "Premijer je danas rekao da smo svoje odluke, svoje stavove usuglašavali s našim partnerima u EU, i u svemu tome što je do sada potpisano, odlučeno ili će se operacionalizirati, ne postoji niti jedan ozbiljniji prigovor".

Potpredsjednica je istaknula da Hrvatska ne treba težiti da se priklanja bilo kojoj strani kada se radi o razmimoilaženju političkih stavova na međunarodnoj razini, i da je najbolje rješavati stvari na način kako se to upravo čini. Zaključila je da treba jasno definirati politiku, ponašanje i stavove i "ne dozvoliti da nas bilo tko gura na jednu ili drugu stranu".

Ante Beljo (HDZ) rekao je da mu gospođa Antunović nije odgovorila na pitanje, zašto Vlada u ovako bitnim stvarima stavlja Hrvatski sabor pred gotov čin.

Predsjednik Tomčić rekao je zastupniku Belji da je na to pitanje dobio odgovor u uvodnom izlaganju predsjednika Vlade.

Na redu za postavljanje pitanje bio je **Željko Krapljan (HDZ)**. Reкао je da je pitanje koje postavlja dobiveno na javnom skupu održanom u Sisačkoj Donjoj Posavini, a radi se o peticiji koju su potpisali mještani tog kraja, što je i citirao.

"Niže potpisani mještani Donje Posavine tražimo ostavku ravnatelja javne ustanove Parka prirode Lonjsko polje gospodina Gorana Gugića i stručnog voditelja Parka prirode gospodina Darka Kovačića zbog nečasnog i neljudskog prijedloga prostornog plana područja posebnih obilježja Parka prirode Lonjsko polje, ne vodeći brigu o žiteljima tog kraja i njihovim egzistencije".

Zastupnik Krapljan rekao je da su mu mještani tog kraja uručili peticiju zamolvši ga da ju preda predsjedniku hrvatske Vlade, no kako on nije nazočan, zastupnik ju predaje pot-

predsjedniku Vlade, dr. Goranu Graniću.

Drži da tu ima elemenata i za Krim policiju, da izvrši uvid u javnu ustanovu Parka prirode, a smatra da bi i Državna revizija trebala poduzeti neke radnje. Zamolio je pisмени odgovor.

Dr. **Goran Granić** obećao je pisani odgovor, nakon što Vlada prouči sadržaj ove peticije.

Otpad

Što Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja namjerava učiniti po pitanju zaključaka Poglavarstva Šibensko-kninske županije kojim je zauzeto negativno stajalište naspram moguće izgradnje odlagališta otpada Splitsko-dalmatinske županije (predviđeno prostornim planom) u zagorskom naselju Kladnice, na granici sa Šibensko-kninskom županijom - upitao je **Ivo Baica (HDZ)**. Postoji opravdana bojazan da to odlagalište otpada zbog svoje veličine prijede i samu granicu županije, prema općini Unešić, što u tamošnjem stanovništvu izaziva uznemirenost i otpor, rekao je, obrazlažući upit.

Zamjenik ministra, **Mladen Ružman** najprije je rekao kako Ministarstvo pledira da se pitanje otpada rješava za više županija ili općina, jer nije moguće riješiti pojedinačne slučajeve (gospodarski i drugi razlozi). Zatražio je zatim od zastupnika da Šibensko-kninska županija uputi Ministarstvu svoj obrazloženi prijedlog, koje će ono razmotriti prije donošenja odluke o uporabnoj dozvoli. Nažalost, zaključio je na kraju, ovakve poteškoće su česte jer otpad ne želi nitko u Hrvatskoj.

Ivo Baica je zatražio pisani odgovor, rekavši kako je zaključak Županije već upućen u Ministarstvo pa se ono o njemu može očitovati.

Odluka Vlade o ustupanju zračnog prostora

Želimir Janjić (HSLHS) upitao je premijera koja je bila pravna osnova za donošenje odluke (Vlade RH) o ustupanju zračnog prostora Republike Hrvatske američkim zrakoplovima. S tim u svezi skrenuo je najprije pažnju na odluke nekoliko parlamenta - austrijski odbio zahtjev, engleski će odlučivati, a mađarski je nakon duge rasprave u kojoj se inzistiralo na konsenzusu ipak donio odluku (s tri glasa protiv). Hrvatskim ustavom nije definiran postupak donošenja odluke o ustupanju zračnog prostora pa bi

bilo najlogičnije da odlučuje parlament - rekao je.

Očito da je to bilo potrebno - odgovorila je potpredsjednica Vlade, **Željka Antunović**, objasnivši da Vlada nije donijela odluku o ustupanju zračnog prostora oružanim snagama već civilnim zrakoplovima na mogući zahtjev SAD-a. O tome, dakle, nije provedena rasprava, jer se o tome nije niti odlučivalo.

O iračkoj se, pak, krizi, o mogućim implikacijama, političkim i drugim, u Hrvatskom saboru raspravljalo na sjednicama Odbora za vanjsku politiku i na zajedničkoj sjednici odbora za vanjsku politiku te za unutarnju politiku i za nacionalnu sigurnost.

Kako je premijer i danas najavio, u trenutku kad bi postojala bilo kakva najava treba li Hrvatska ustupiti teritorij oružanim snagama bilo koje zemlje o tome će se raspravljati u Hrvatskom saboru, jer nitko osim njega ne može donijeti takvu odluku.

Vladina odluka ima više politički nego operativni karakter, jer u hrvatskom zakonodavstvu, u međunarodnim ugovorima o zračnom prometu sve je ovo, o čemu se danas odlučilo na Vladi, definirano.

Mi se nadamo da će Hrvatska biti oslobođena odluke koju će morati donijeti, a koju neće biti lako donijeti - izjavila je potpredsjednica Vlade, rekavši kako nitko, ni na kojoj razini vlasti neće preuzimati na sebe donošenje odluka koje nisu u njegovoj ingerenciji.

Predsjednik Hrvatskog sabora, **Zlatko Tomčić** ispravio je potpredsjednicu Antunović. Hrvatski sabor "ne mora" - on će odlučiti.

Nezadovoljan odgovorom, **Želimir Janjić** je rekao kako je i prema Konvenciji potreban poseban sporazum - ukoliko dolazi do preleta. A ako je sve kako je rekla potpredsjednica umjesno je pitati - ako će o tome odlučiti Hrvatski sabor zašto je Vlada donijela svoju odluku. Na to je predsjednik **Tomčić** rekao kako se on i potpredsjednica očito nisu dobro razumjeli te zatražio da se u pisanoj formi dostavi odluka Vlade, iz koje je sve vidljivo.

Trihineleza

Jadranka Katarinčić-Škrlić (HSLs) je u ime Udruge za zaštitu prava bolesnika iz Pule, koja je Vladi predložila izvansudsku odluku za obeštećenje oboljelih od trihineleze u Istri (151 osoba) ustvrdila kako je

epidemija trihineleze gotovo pala u zaborav (unatoč teškim posljedicama - kod nekih osoba javila miopatija, a i jedna je osoba postala srčanim bolesnikom) te upitala hoće li Vlada pomoći te kako će se obeštetiti oboljeli od trihineleze, a i što Vlada namjerava poduzeti da se takvi slučajevi ne ponove.

Zastupnica je upozorila kako je istraga ukazala na nedostatak kontrole te da su u međuvremenu oboljele osobe u Koprivnici i Đakovačkoj satniji. Iz Veterinarske komore, po njenoj tvrdnji, stiže podatak kako 60 posto mesa dolazi sa crnog tržišta.

Ona je podsjetila i na izjavu potpredsjednika Linića, koji je, među ostalim, rekao da s obzirom na odgovornost inspekcija Državni proračun može biti stavljen u funkciju obeštećenja građana oboljelih od trihineleze. A građani imaju ozbiljne posljedice, a nisu obeštećeni i ima novih slučajeva.

S obzirom na to da je isteklo vrijeme, predsjednik **Tomčić** upozorio je zastupnicu da nema pravo na drugo pitanje.

Zamjenik ministra zdravstva, **Ante Bilić** uvodno je napomenuo kako valja razlikovati endemiju (u određenim se područjima, nažalost, svake godine javlja trihineleza) od epidemije te da se uzrok nastanka ove bolesti može spriječiti dobrim inspekcijskim nadzorom.

Troškove bi trebali nadoknaditi oni koji su odgovorni za nastanak trihineleze - proizvođači namirnica koji ih nisu adekvatno kontrolirali te privatnici koji takve proizvode rade kod kuće.

A svatko je, prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, odgovoran za svoje zdravlje i mora se pridržavati pravila koja vrijede na određenom području. Ministarstvo zdravstva i ostala ministarstva iz godine u godinu bore se - raznim akcijama - kako bi se ta endemska bolest svela na minimum.

Nezadovoljna odgovorom, **Jadranka Katarinčić-Škrlić** je upozorila da je za nekvatno funkcioniranje sustava odgovorna Vlada. Naime, ima primjera da su sudski postupci u ovakvim slučajevima trajali i sedam godina, ali građani ni nakon što je dokazano tko je kriv nisu obeštećeni. Zastupnica je zatražila pisani odgovor kako bi se, naglasila je, oboljeli mogli dobiti obeštećenje.

"Đuro Đaković"

Što je učinjeno na rješavanju problema grupacije "Đuro Đaković", koje su namjere i planovi većinskog vlasnika - države, upitala je **Dubravka Horvat (SDP)**.

Ministar gospodarstva, **Ljubo Jurčić** odgovorio je da je pri kraju proces restrukturiranja i stabiliziranja poslovanja (na oko 2000 radnika). Slijedi još mali zahvat u bešavnim bocama (radi se negdje o oko 100 radnika). Mnogo pozitivnije je to što su zaposleni puni kapaciteti, to što se očekuje rast zaposlenosti u narednom razdoblju, a već i ove godine.

Iako zadovoljna odgovorom, zastupnica **Horvat** je upozorila ministra gospodarstva da ovi postupci ne trpe odlaganje, da je to potrebno riješiti što prije.

Radna obveza liječnicima

Karmela Caparin, dr.med. (HDZ) upitala je ministra zdravstva zašto je uveo radnu obvezu hrvatskim liječnicima kad se spor mogao riješiti strukovnim ugovorom a i s obzirom na to da je nejasna pravna struktura tog akta. Ne misli li, upitala je, da je tom odlukom narušen status i ugled liječnika, te isto tako odnos liječnika i pacijenta te neće li nakon svega produkt odluka ministra zdravstva biti tihi, odnosno bijeli štrajk liječnika. Zastupnica je s tim u svezi podsjetila kako je za Domovinskog rata velik broj liječnika i drugog medicinskog osoblja pružao nesebičnu zdravstvenu pomoć ne pitajući za radno vrijeme i plaću te da ih je za svestrani stručni rad u organizaciji zdravstvene zaštite u ratnim uvjetima pohvalila Svjetska zdravstvena organizacija. Još je skrenula pažnju na to da nigdje u svijetu nije primijenjena takva metoda spora između liječničkog staleža i nadležnog ministarstva - radne obveze koje, kao rješenje, nema u Zakonu o radu već u zakonima o obrani i Zakonu o zdravstvenoj zaštiti ukoliko je riječ o stanju neposredne ugroženosti.

Ante Bilić, zamjenik ministra zdravstva, najprije je rekao kako su se naši liječnici pokazali apsolutno adekvatnim, stručnim i vrijednim te hrabrima tijekom Domovinskog rata - to nitko ne dovodi u sumnju. Radna obveza uvedena je baš zbog toga da ne bi doveli građane - zbog kojih kao liječnici postojimo - u stanje da imaju lošu i nekvatnu, neadekvatnu

zdravstvenu zaštitu. Ustavom je, naglasio je, osim prava na štrajk osigurano i pravo na zdravstvenu zaštitu, koja mora biti sveobuhvatna i dostupna.

Jasno je da se radna obveza morala uvesti, ali se pregovaranje sa štrajkačkim odborom nastavlja i jasno je da se čine veliki naponi da bi se udovoljilo svim zahtjevima liječnika.

Svim zahtjevima liječnika koje su htjeli ostvariti kroz strukovni ugovor udovoljeno, naglasio je zamjenik ministra, kroz granski ugovor, znači za cijelo zdravstvo, a i mnogo više od toga. Stoga liječnička struka nije u posljednje vrijeme obezvrijeđena već unaprijeđena. Jedino se nije moglo osigurati 45 postotno povećanje plaće.

Nezadovoljna odgovorom, **Karmela Caparin** je ponovila da je presedan u svijetu uvođenje radne obveze liječnicima, a iza štrajka je stajala Hrvatska liječnička komora, Hrvatski zbor liječnika i Hrvatska stomatološka komora. Radna obveza uvedena je nakon medijskog linča - govorilo se da pacijenti nemaju zdravstvenu zaštitu, tvrdilo da je 13 pacijenata zbog toga umrlo te da o tome uopće nije provedena istraga. Zastupnica je, na kraju, rekla kako bi od ministra da je prisutan, zatražila da se javno ispriča zbog izjave o slobodnoj ljubavi u bolnici.

Ukidanje Zbornog područja Varaždin

Petar Žitnik (HSS) upitao je zašto je donesena odluka o ukidanju zbornog područja Varaždin i rasformiranju 7. gardijske brigade - na temelju koje doktrine, strategije i taktike i to nakon svih činjenica, argumenata i razgovora (u koje je bio uključen i vrhovni zapovjednik Mesić) te čvrstih dokaza o opravdanosti zadržavanja zapovjedništva korpusa u Varaždinu.

Ocjenu o velikoj nepravdi zastupnik je potkrijepio ukazivanjem na to da je riječ o potomcima onih koji su upravo kod Varaždina zaustavili nadiranje Turaka te koji su u Napoleonovoj vojsci i vojskama Habsburgovaca te u drugim vojskama širili slavu hrvatskog vojnika. U Domovinskom ratu je, podsjetio je, s tog područja poginulo 175 ljudi, a 1200 ih je dalo zdravlje za hrvatsku domovinu. Zbog toga je pokojni predsjednik Tuđman upravo Varaždincima dao čast da podignu hrvatski barjak na tvrđavi u Kninu.

Uvodno napomenuvši kako nije vojni strateg niti kreator vojnih doktrina, ministrica obrane **Željka Antunović** rekla je da su na osnovi procjena hrvatskih vojnih stručnjaka u parlamentu i na operativnoj razini donesene odluke - o ustroju Hrvatske vojske, njenom teritorijalnom rasporedu. S njima se vjerojatno može polemizirati, a i u tijeku je preustroj u okviru kojeg će se dotjerivati neki od prijedloga koji se provode ovog trenutka. Bitnih promjena, međutim, neće biti.

Teritorijalni ustroj je ovoga puta izbjegao Varaždin, međutim možda će se sutra zaključiti da je to za razvoj grada Varaždina, kao jednog od većih gradova u Hrvatskoj - dobro. Postoje, objasnila je ministrica, strateška opredjeljenja da vojska izlazi iz velikih gradova, ali hrvatska sigurnost, obrambena spremnost, razvoj hrvatskih oružanih snaga neće biti ugroženi - zaključila je Željka Antunović.

Nedaj Bože da nam za 10-20 godina dođe ono što smo imali maloprije pa ćemo vidjeti kakvu smo grešku napravili - bio je komentar **Petra Žitnika**, nezadovoljnog odgovorom. Gdje će se onda, upitao je popunjavati gardijske brigade koje će ići za Pakrac i prema Vukovaru, i gdje će se uzimati tenkovi ako se vodi računa o tome da je ugroza još uvijek niti 50 kilometara od Zagreba.

Obrana od tuče

Na koji će se način Hrvatska definitivno opredijeliti za obranu od tuče - upitao je **Ivan Jarnjak (HDZ)**, utvrdivši kako dosad još nije dobiven pravi odgovor na to pitanje. Jedan dio sustava više nije u funkciji zbog toga što su bili u pograničnoj zoni prema drugim državama, u postojeći sustav se ne ulažu sredstva, a sve veći broj ljudi ovisi o tome, s obzirom na sve veće poticanje poljoprivrede - rekao je, zatraživši pisani odgovor.

Ministar poljoprivrede, **Božidar Pankretić** izvijestio je zastupnika da će se ovo pitanje uskoro naći pred Vladom. Stručnjaci su procijenili da sadašnji model nije djelotvoran i Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva predlaže potpuno novi sustav. Iz iskustava susjednih zemalja evidentno je, rekao je ministar, da je prava i jedina pripomoć, a i zaštita - osiguranje (predviđet će se to putem pravilnika, koji je u pripremi, i koji će vrlo brzo biti djelotvoran). Katastrofalno je, naglasio je, ministar, to

što je u Hrvatskoj osigurano tek 6 posto što dugogodišnjih nasada što usjeva, dok ih je u susjednim zemljama ili Europskoj uniji osigurano - 94 posto.

Ivan Jarnjak je inzistirao da mu se odgovori što je sa studijom, rekavši još kako ljudi znaju i sami da je najbolje osigurati se, ali je, kako reče, pitanje - gdo bu to platil, od kuda ljudima penezi da to mogu platiti.

Testiranje branitelja

Jadranka Kosor je upitala ministra hrvatskih branitelja (jer nije bilo predsjednika Vlade) hoće li Ministarstvo branitelja, odnosno hrvatska Vlada odustati od testiranja branitelja oboljelih od PTSP-a prema testu MMPI-2-. Podsjetila je da je to testiranje uvelike uznemirilo branitelje, mnogi ga, kako kažu, nisu u stanju ni pročitati a kamoli riješiti. Udruga psihologa preporučuje da se testiranje obavlja individualno, a ne skupno, a o tome se - upozorila je - izjasnio i gospodin Willson, koji je izjavio da je znanstveno bezvrijedno utvrđivati norme za standardizaciju testova na pacijentima koji se testiraju na PTSP ukoliko ne postoji uzorak dobiven slučajnim izborom iz cijele populacije branitelja koji su sudjelovali u ratu, i za koje je utvrđeno da su bili pod utjecajem stresnih čimbenika borbe.

Izrazivši čuđenje što se oko jednog teksta stvorilo "toliko buke ni za šta", ministar **Ivica Pandčić** je rekao da su se i Hrvatsko psihološko društvo i Stručni savjet za provedbu Nacionalnog programa psihosocijalne pomoći (u kojem su najeminentniji hrvatski psihijatri i psiholozi prihvatili test uz određene (prihvatljive) sugestije - da se testiranje obavlja u grupama od deset ljudi ili da se primijeni individualni pristup.

Test su prihvatili, naglasio je ministar, zato što se on primjenjivao u Hrvatskoj sve ove godine, a primjenjivali su ga i psiholozi koji su digli glas protiv njega, iz ne zna se kojih razloga, dometnuo je. Osim u Hrvatskoj test se koristi u pedesetak drugih država, a uz to je jedini licencirani test - ostali se kopiraju i dijele mimo zakonskih uzusa.

Po riječima ministra, riječ je o najobičnijem testu, pomoćnom instrumentu kojim se psihijatar služi da bi utvrdio dijagnozu oboljelog od PTSP-a. Istovremeno, taj test daje kompletnu psihološku sliku osobe, boluje li i od nekih drugih psihičkih smetnji, uključujući prepoznavanje elemenata suicidalnosti (može se, dakle, i djelovati preventivno).

Povodom osnovnog prigovora - upita što s osobom koja ne može ispuniti čitav test, ministar je rekao da se prema takvoj osobi primjenjuju druge metode. Objasnio je još da je test uveden radi unificiranja cijelog procesa stjecanja statusa hrvatskoga ratnog vojnog invalida. Naime, od sredine do sredine bitno se razlikovao rad liječničkih komisija, psihijatara i psihologa koji su na tome radili.

Jadranka Kosor rekla je najprije kako nije točno da je "mnogo buke ni za šta". Činjenica jest da su branitelji oboljeli od PTSP-a uznemireni zbog

ovog teksta i o tome se mora razgovarati i u Saboru i u Ministarstvu branitelja, odnosno u Vladi. Zamolila je ministra da primi branitelje s kojima je razgovarala proteklih dana te zatražila odgovor na upit koliko je dosad testirano branitelja tim testom i koliko ih je nakon toga dobilo potvrdu invaliditeta.

Dorica Nikolić javila se s upozorenjem da su odgovorima ministri- ce obrane u svezi s preletima američkih aviona obmanuti i zastupnici i javnost. Da je riječ o civilnim zrako-

plovima onda i ne treba nikakvo posebno dopuštenje, postupa se po konvenciji. Radi se, međutim, o državnim zrakoplovima za koje je potrebno posebno dopuštenje.

Predsjednik **Tomčić** prekinuo je zastupnicu upozorenjem da zlorabi institut dodatnog pitanja. Još je rekao kako u odluci Vlade RH vrlo jasno piše na što se odnosi, a ako ima neko drugo pitanje neka ga postavi.

Time je aktualno prijepodne završeno.

V.Ž; S.Š; J.R.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

Strožim propisima do sigurnijeg prometa

Većinom glasova Hrvatski sabor odlučio je da se o Konačnom prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama, provede treće čitanje. S predloženom solucijom suglasio se i predlagatelj, Vlada Republike Hrvatske. Ovakav rasplet naslutio se već u izvješću Odbora za zakonodavstvo koji je zbog velikog broja amandmana, primjedbi i prijedloga sugerirao donošenje zaključaka kojima bi se trebalo provesti treće čitanje. Inače, predstavnik predlagatelja u svom je uvodnom izlaganju ocijenio da su generalno smanjene kazne za sve prometne prekršaje, osim za one prekršaje koji su najčešći uzroci stradanja u prometu. Tijekom rasprave zastupnici su ukazivali na veliki broj prometnih nesreća sa smrtnim posljedicama, te na rizike koji prijete od nesavjesnih vozača, vozača s nedovoljnim iskustvom te, na opasnosti konzumiranja alkohola i droga na koje se odlučuju pojedini vozači prije vožnje.

Sve primjedbe i prijedlozi iz rasprave upućeni su predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga. Ujedno je Vlada Republike Hrvatske zadužena da u roku dva mjeseca revidira stanje horizontalne i

vertikalne signalizacije na svim prometnicama u Republici.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupro je donošenje ovoga Zakona, a na tekst Konačnog prijedloga zakona podnio više amandmana. Prijedlozima koji se odnose na članke 1, 2, 24, 116. i 117. u prva tri amandmana, preciziraju se ovlasti koje se odnose na tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. U zajedničkom obrazloženju navodi se da im se ovim Zakonom omogućava obavljanje poslova nadzora, kao i izvršavanje prekršajnih sankcija u slučaju nepropisnog zastavljanja i pogrešnog parkiranja. Napominje se ujedno, da poslove nadzora i izdavanje naloga za premeštaj vozila obavljaju ovlašteni službenici nadležnog upravnog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a posebno se uređuje premeštanje vozila.

Amandmanom koji se odnosi na članak 48., predloženo je da se u uvodnoj riječi "do 210", zamjene riječima "do 211". U izmijenjenom članku 211. stavcima 2. i 4.,

predloženo je brisanje riječi: "Hrvatski Crveni križ". U obrazloženju se navodi da zabrana obavljanja poslova, odnosno oduzimanja ovlaštenja i to pravnim osobama koje su posebnim zakonima osnovane, koje javne ovlasti pa i navedene poslove obavljaju kao javnu službu, nije moguće rješenjem već samo izmjenom zakona.

Amandmanom na članak 110. nomotehnički se uređuje izričaj. Njime je predloženo da se u članku 110. iza riječi: "Auto - škole" dodaju riječi: "osnovane do dana početka primjene ovoga Zakona". Slijedećim amandmanom predlaže se dodavanje novoga članka 114a, iza članka 114. koji glasi: "Članak 114a. - U članku 329. stavak 2. briše se". U obrazloženju se navodi: "izostavlja se ovlast nadležnim ministrima za propisivanje prekršaja i određivanja novčanih kazni za te prekršaje u skladu sa Zakonom o prekršajima, jer to predlagatelj nije učinio, iako u obrazloženju na stranici 21. tvrdi da jest."

U amandmanu pod rednim brojem VII. koji se odnosi na članak 117. predloženo je da se iza riječi. "odredbama ovoga Zakona", dodaju riječi: "i Zakona o prekršajima". U obrazloženju se navodi da sukladno

prethodnom amandmanu, na snazi mogu ostati oni podzakonski akti koji su glede ovlasti ministrima da njima propisuju prekršaje i određuju novčane kazne za te prekršaje, u skladu sa Zakonom o prekršajima. Pored utvrđenih amandmana, Odbor je predložio predlagatelju da vlastitim amandmanima, do okončanja rasprave otkloni manjkavosti pravne i nomotehničke naravi, te uskladi i doradi izričaj u više članaka. Radi se o slijedećim člancima: 42, 48, 53, 65, 72, 74, 75, 77, 78, 79, 80, 82, 87, 89, 91, 95, 96, 106, 110, - 115, 117, 206, 207, 210. i 211. Uz ove prijedloge, Odbor je ocijenio potrebnim nomotehnički doraditi i preostale odredbe. Imajući u vidu utvrđene amandmane, primjedbe i prijedloge iz Izvješća, Odbor je jednoglasno odlučio predložiti Hrvatskom saboru donošenje zaključka kojim će se o Konačnom prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama provesti treće čitanje.

I Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost razmotrio je predloženi zakonski tekst. Već prigodom prvog čitanja većina članova Odbora podržala je predložene izmjene i dopune, s određenim primjedbama i sugestijama. Njima bi se ocijenili članovi ovog radnog tijela, poboljšao zakonski tekst, kao i potrebu da predlagatelj do drugog čitanja uskladi tekst Zakona terminološki, nomotehnički i stručno. U provedenoj raspravi razmotrena su i podržana osnovna pitanja koja se predlažu ovim Zakonom, uz ocjenu da je predlagatelj uvažio bitne primjedbe i sugestije iz prvog čitanja. Prihvaćeno je i obrazloženje predstavnika predlagatelja zbog čega nije mogao prihvatiti pojedine primjedbe Odbora. Nakon rasprave, Odbor je većinom glasova predložio Hrvatskom saboru donošenje zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama.

Odbor za pomorstvo, promet i veze izrazio je zadovoljstvo što su prihvaćene neke od primjedbi i prijedloga Odbora tijekom rasprave o Prijedlogu zakona. Predloženo rješenje o vozačima početnicima je zadovoljavajuće, budući da analiza stanja ukazuje da do stradavanja na cestama najčešće dolazi zbog prevelike brzine, alkohola i droge u krvi vozača. Zbog ovih su razloga podržana i predložena rješenja kojima se normiraju i sankcioniraju navedeni prometni pre-

kršaji. Ukazano je i na važnost sigurnosti cestovnih prometnica i prometne signalizacije, jer vozač često puta snosi posljedice upravo zbog ovih razloga. U tom smislu potrebno je što prije revidirati stanje horizontalne i vertikalne signalizacije na svim prometnicama u zemlji, te donijeti i druge izmjene i dopune zakonskih propisa o kojima ovisi sigurnost na cestama.

Nakon provedene rasprave Odbor je jednoglasno predložio Hrvatskom saboru donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama. Odbor je donio i zaključak kojim se zadužuje Vlada Republike Hrvatske da do konca veljače 2003. godine revidira stanje horizontalne i vertikalne signalizacije na svim prometnicama u Republici Hrvatskoj.

Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo raspravio je predloženi zakonski tekst kao zainteresirano radno tijelo, a tijekom rasprave najviše se govorilo o sudjelovanju osoba s invaliditetom u prometu. Ukazano je na propust što ovaj Konačni prijedlog zakona nije upućen Povjerenstvu Vlade za osobe s invaliditetom na očitovanje, iako se dio odredbi odnosi na osobe s invaliditetom. Nakon rasprave članovi Odbora jednoglasno su predložili Hrvatskom saboru usvajanje predloženoga teksta uz podnijete amandmane.

U prvom amandmanu koji se odnosi na članak 6. predlažu da se u izmijenjenom članku 15. stavku 1. iza riječi "znakom pristupačnosti" i točke dodaju slijedeće riječi: "Znak pristupačnosti glasi na ime osobe s invaliditetom koja ostvaruje to pravo, odnosno na ime osobe koja je rješenjem nadležnog tijela određena za pružanje njege i pomoći osobi s invaliditetom. Pravo na obilježavanje znakom pristupačnosti imaju i vozila udruga osoba s invaliditetom".

U obrazloženju se navodi potreba da se znakovi pristupačnosti vezuju uz ime osobe, a ne uz vozilo.

U slijedećem amandmanu koji se odnosi na članak 101. predloženo je da se u izmijenjenom članku 306. u novoj točki 30a. umjesto riječi: "za vozilo invalida", stave riječi "za vozilo osoba s invaliditetom". Ocijenjeno je da se predloženim amandmanom ujednačava terminologija.

Članovi Odbora za obitelj, mladež i sport, saslušali su uvodno obrazloženje predstavnika predlagatelja, a zatim izrazili zabrinutost zbog niske

razine prometne kulture i nediscipliniranosti sudionika u prometu. Odbor je posebno bio zabrinut zbog stradavanja mladih ljudi u prometu, a podržao je i mjere ograničenja brzine i zabrane uzimanja alkohola za razdoblje od dvije godine od dana izdavanja vozačke dozvole. Odbor je još jednom tražio preispitivanje uvođenja institucije mentora i probne vozačke dozvole, a podržana su i rješenja kojima se zabranjuje uporaba mobitela za vrijeme vožnje kao i cjelodnevna uporaba oborenih svjetala dok je vozilo u pokretu. Analizirane su i primjedbe koje predlagatelj nije prihvatio, a pri kraju rasprave istaknuto je zadovoljstvo zbog ublažavanja odredbi u odnosu na Prijedlog zakona koje su bile previše restriktivne prema mladim vozačima. To je ujedno bila i jedna od glavnih primjedbi iznijetih prigodom rasprave u prvom čitanju. Nakon provedene rasprave Odbor je jednoglasno predložio Hrvatskom saboru donošenje predloženoga Zakona u tekstu predlagatelja.

RASPRAVA

Ovaj zakonski prijedlog koji je podnijela Vlada Republike Hrvatske, uvodno je obrazložio predstavnik predlagatelja i zamjenik ministra unutarnjih poslova **Josip Vresk**. Poslušit ćemo se njegovim riječima koje je iznio u uvodnom dijelu, kako bi se uočili prihvaćeni prijedlozi i primjedbe u odnosu na prvo čitanje. Razlike su nastale prvenstveno zbog pozitivne reakcije predlagatelja na niz primjedbi koje su iznijeli zastupnici, kao i od strane radnih tijela Hrvatskog sabora. Osim toga, zakonski je prijedlog usklađen i s odredbama Zakona o prekršajima, a izvršene su i predložene nomotehničke preinake u odnosu na prvo čitanje.

U Konačnom prijedlogu zakona obavljeno je i usklađivanje normi s međunarodnim propisima o prometu na cestama, posebice s prekršajnim zakonodavstvom. Osim toga, brisane su ovlasti resornim ministrima za propisivanje prekršaja i prekršajnih sankcija u podzakonskim propisima. Ovlast propisivanja izgleda odore i službenih iskaznica službenika jedinice lokalne i područne, odnosno regionalne samouprave, dana je ministrici pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, a u prethodnom prije-

dlogu ova je ovlast bila povjerena ministru za javne radove, obnovu i graditeljstvo. Prihvaćene su i primjedbe zastupnika da se preispita propisivanje pojedinih izraza, a izraz "propuštanje vozila", usklađen je s Europskom konvencijom.

Predstavnik predlagatelja zatim je upozorio da su vozila koja prevoze opasne tvari izuzeta od prijedloga da im se dozvoli povećanje brzine na autocesti. Osim toga, odustalo se od promjene naziva autoškola u škole vožnje, te instruktora u učitelja vožnje, kao i od mentorstva nad mladim vozačima i uvođenja probne vozačke dozvole. Umjesto toga, za osobe koje polože vozački ispit za određene kategorije, uvodi se ograničenje brzine kretanja, zabrana konzumiranja alkohola i vučenje priključenog vozila. Ova ograničenja trebala bi vrijediti u dvogodišnjem periodu od izdavanja vozačke dozvole. Ujedno je i podignuta dozna granica na 75 godina starosti do koje vrijedi vozačka dozvola bez ograničenja, a preciznije je propisana zabrana uporabe mobitela i drugih uređaja koji umanjuju mogućnost reagiranja i sigurnost upravljanja vozilom. Za razliku od prvoga, Konačnim se prijedlogom propisuju uvjeti koje mora ispunjavati stručna organizacija koja će se baviti poslovima organiziranja i provođenja vozačkih ispita, kao i stručnim nadzorom nad radom autoškola. Provedbu programa, kao i uvjete i način osposobljavanja kandidata za vozače propisuje ministar prosvjete i športa, uz suglasnost ministra pomorstva, prometa i veza. Ranijim prijedlogom ovi su poslovi bili u nadležnosti samo ministra prosvjete i športa. Svjetla na motornim vozilima za vrijeme vožnje moraju biti upaljena danju i noću. Prema Prijedlogu zakona ova je obveza bila propisana samo za mopede i motocikle, a za ostala motorna vozila od kalendarskog početka jeseni do kraja zime.

U oblasti tehničkih pregleda vozila, kriterije donosi ministar unutarnjih poslova, uz mišljenje ministra pomorstva, prometa i veza. U ranijem prijedlogu, tu je ovlast imao ministar unutarnjih poslova, ali na prijedlog stručne organizacije. Konačnim se prijedlogom propisuju i uvjeti koje mora ispunjavati stručna organizacija u oblasti tehničkih pregleda vozila. U odnosu na prvo čitanje predloženoga zakonskog teksta, u Konačnom prijedlogu zakona integriraju se

Savez za sigurnost cestovnog prometa i Nacionalni program sigurnosti prometa na cestama. Ovom integracijom oni postaju tijelo pod izravnom nadležnošću Vlade Republike Hrvatske. Predlaže se i da se određenim vozilima kojima upravljaju ovlašteni carinski službenici, dozvoljava prednost prolaza u odnosu na druga vozila u prometu, što je i usklađeno s odredbama Zakona o carinskoj službi. Osim toga, propisuje se ovlast davanja probnih pločica od strane obrtnika za vozila koja oni popravljaju ili prepravljaju. Ukinuta je odredba iz Prijedloga zakona o skraćivanju izdavanja osobnih dokumenata radi neplaćanja novčanih kazni, te je izbrisana i odredba o odrđivanju dodatnih negativnih bodova, ako je zbog prekršaja u prometu nastalo kazneno djelo. Generalno su smanjene kazne za sve prometne prekršaje, osim za prekršaje koji su najčešći uzroci stradavanja u prometu. Ovim je riječima predstavnik predlagatelja zaokružio samo neke od usvojenih prijedloga i primjedbi koje su iznijete tijekom rasprave i ugrađene u Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama.

Nakon toga govorili su izvjestitelji saborskih radnih tijela, a prvi je u ime **Odbora za promet i veze**, riječ uzeo zastupnik dr.sc. **Jure Radić**. On je u sažetom opisu iznio stavove i analizu stanja navodeći i zaključke Odbora, koji je inače podržao donošenje predloženog Zakona. U ime **Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost** govorio je predsjednik Odbora **Ante Markov**. Ocijenjeno je da je predlagatelj uvažio bitne primjedbe i sugestije iz prvog čitanja, a prihvaćeno je i obrazloženje predstavnika predlagatelja zbog čega nije mogao prihvatiti neke primjedbe članova Odbora. Nakon rasprave Odbor je većinom glasova predložio Hrvatskom saboru donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama. Zatim je u ime **Odbora za rad, socijalnu politiku i zdravstvo** govorila predsjednica Odbora, **Snježana Biga - Friganović**. Ona je ukazala na određene zamjerke koje su se čule u raspravi na Odboru. Ukazano je da Konačni prijedlog zakona nije upućen Povjerenstvu Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom, iako se dio odredbi odnosi na osobe s invaliditetom. Članovi Odbora jedno-

glasno su podržali njegovo donošenje, te uputili dva amandmana koji se sadržajno odnose na sudjelovanje osoba s invaliditetom u prometu.

O naglascima koji su se čuli tijekom rada članova **Odbora za obitelj, mladež i šport** izvijestio je zastupnik **Velimir Pleša**. On je napomenuo da su članovi Odbora izrazili zabrinutost zbog niske razine prometne kulture i nediscipline sudionika u prometu. Odbor je posebno zabrinut zbog stradavanja mladih ljudi u prometu, a podržane su mjere ograničenja brzine i zabrane uzimanja alkohola za razdoblje od 2 godine od dana izdavanja vozačke dozvole. Odbor je jednoglasno predložio Hrvatskom saboru donošenje predloženoga zakonskog teksta.

Novčane sankcije moraju biti podnošljive

Nakon izlaganja zastupnika Pleše, govorili su predstavnici klubova zastupnika. Prvi je u ime Kluba zastupnika IDS-a, govorio zastupnik **Damir Kajin**. Smatra da Hrvatska vjerojatno ima jedan od najrigoroznijih Zakona o prometu na cestama i jedne od najlošijih cesta u Europi. Ocijenio je da su u pojedinim slučajevima predložene "drakonske kazne", a to je posebno uočljivo ako se analiziraju kaznene mjere u slučaju konzumiranja alkohola. Smatra da ne treba braniti vozače koji prekrše ove odredbe, ali treba voditi računa o realnim platežnim mogućnostima naših vozača. Iznio je zatim neke komparativne podatke uspoređujući

Priilikom utvrđivanja pojedinih odredbi potrebno je voditi računa i o činjenici da smo turistička zemlja.

ove prekršaje s europskim prosjekom. Upozorio je na potrebu da se talijanskim turistima koji su dobri potrošači u Istri tolerira koncentracija alkohola u krvi koja je dozvoljena i u Italiji, jasno ukoliko ne učine prometni prekršaj. Na ovu je potrebu ukazala i grupa ugostitelja, navodeći da je riječ o gostima koji često puta dolaze samo na jedan ručak ili večeru u istarske turističke objekte. Podržao je namjeru da se utvrdi i konzumiranje droge u prometu, budući da se ova pošast vrlo brzo širi među mladom populacijom. Mladi se inače ne smiju tolerirati na

drugačiji način od ostalih sudionika u prometu, a trebalo bi biti fleksibilniji i kod prekoračenja brzine. Pozdravio je ujedno i uvođenje mogućnosti da se sudionici male nezgode sami nagode i dogovore, bez pozivanja nadležnih službi, ali treba vidjeti kako će se u tom slučaju postaviti osiguravajuća društva. Smatra ujedno da treba izbjeći mogućnost kumuliranja kazne oko naplate kazni zbog pogrešnog parkiranja, od strane lokalne samouprave i MUP-a. Ukoliko se prihvate niže novčane kazne, zastupnik Kajin je ocijenio da je predloženi zakonski tekst apsolutno prihvatljiv.

Zastupnica **Jadranka Kosor (HDZ)** javila se zbog ispravka netočnog navoda. Smatra da se i kod predviđenih kazni koje su utvrđene za vožnju s određenim postotkom alkohola, treba pridržavati ustavnih načela o jednakosti pred zakonom. Ocijenila je ujedno da ne treba zanemariti ni zabrinjavajući podatak da je u Hrvatskoj čak 300 tisuća ljudi ovisno o alkoholu.

Potrebna veća disciplina u cestovnom prometu

Zatim je u ime Kluba zastupnika HSS-a govorila zastupnica **Ljubica Lalić** koja je u uvodnom dijelu izlaganja podsjetila na periodične statističke pokazatelje oko posljedica prometnih nesreća u Republici Hrvatskoj. Zadovoljna je zbog velikog broja prihvaćenih sugestija, ali smatra da je predlagatelj trebao predložiti novi Zakon, s obzirom na veliki broj predloženih izmjena i dopuna. Ocijenila je da će pojedine rigorozne mjere i kazne utjecati na vozače, ali se neće moći do kraja osigurati sigurnost u prometu. I ona je upozorila da je veliki broj nesreća uvjetovan lošim i neodržanim prometnicama, kao i zbog manjkave vertikalne i horizontalne signalizacije. Govoreći o slaboj disciplini vozača, zastupnica je ocijenila da bi pojedincima koji učestalo i teško krše prometne propise, trebalo zauvijek oduzeti vozačku dozvolu. Osobito teške posljedice izaziva alkoholizirano stanje kod vozača, a ukoliko mu se pridruži neiskustvo mladih vozača, onda smo suočeni s vrlo teškim situacijama. Smatra da bi se stanje poboljšalo ukoliko bi predlagatelj ograničio brzinu vožnje na pojedinim prometnicama. Podržala je zatim i predložene

odredbe oko utvrđivanja uvjeta za dobivanje pojedinih kategorija vozača, kao i dogovor sudionika lakših prometnih nesreća zbog kojih nije potrebna nazočnost ni uviđaj ovlaštenih osoba. Upozorila je međutim, da u ovom slučaju može doći do poteškoća oko utvrđivanja štete u eventualnim sudskim sporovima.

Napomenula je zatim, da se ne smije pretjerati s visokim novčanim kaznama koje će siromašniji pretvoriti u zatvorsku kaznu, te dodatno otežati i njihovu konačnu realizaciju. Smislenost kaznene politike ovoga zakona, potrebno je promatrati kroz nedavno objavljeni podatak, da samo u gradu Bjelovaru čak 8.000 osoba čeka na izdržavanje zatvorske kazne. Na kraju je ukazala na veliku ulogu koju imaju instruktori vožnje koji trebaju na mlade vozače prenijeti i svijest o potrebi vozačke kulture, te upozoriti na teške posljedice prometnih nesreća. Zbog velikog broja primjedbi i prijedloga, zastupnica je predložila da se podnijeti tekst uputi na treće čitanje.

Utvrđiti organizacijske i funkcionalne probleme

U ime Kluba zastupnika HSLS-a govorio je zastupnik **Mario Kovač** koji je odmah na početku upozorio na iznimno veliki broj podnijetih primjedbi i prijedloga. Zbog ovih bi okolnosti trebalo pripremiti i podnijeti novi cjeloviti tekst, usklađen sa standardima Europske unije. Zamjerio je što je stručni nositelj

Visina novčanih kazni mora biti usklađena s materijalnom situacijom u zemlji.

izrade ovog prijedloga Ministarstvo unutarnjih poslova koje bi zapravo trebalo provoditi nadzor nad poštivanjem zakonskih odredbi. U zemljama Europske unije, kao i u SAD-u, zakonske prijedloge podnose nadležna ministarstva pomorstva, prometa i veza. Smatra da će ove okolnosti dodatno zakomplicirati i zamageliti odgovornost za stanje cestovne sigurnosti jer neprirodne i nelogične nadležnosti, generiraju i stvaraju organizacijske i funkcionalne probleme. Probleme oko nadležnosti, uočio je i kod predloženih mjera oko vozačkih škola i ispita, tehničkih pregleda i homologizacije prometnih

vozila. Ukazao je na određene monopolističke opasnosti, ukoliko HAK bude samostalno utvrđivao pojedine usluge, upozoravajući ujedno na enormne, dosadašnje plaće s vrha hijerarhijske piramide ove organizacije.

Određeni problemi mogu biti potaknuti i ukidanjem ovlasti policije oko nadzora i premještanja nepropisno zaustavljenih ili parkiranih vozila, te davanjem tih ovlasti tijelima lokalne uprave, odnosno trgovačkim društvima. Ujedno nije dobro elaborirana ni opravdanost obvezne uporabe svjetala na vozilima i tijekom dana. Hrvatska je turistička zemlja, a veliki broj motoriziranih gostiju suočit će se sa situacijom koja nije uobičajena ni obvezna u njihovim matičnim zemljama, upozorio je zastupnik Kovač. Dosta nesporazuma može izazvati i odredba kojom se predlaže ukidanje obveze policijskog očevida u slučaju manjih nezgoda. Ove bi mjere mogle dodatno pogoršati situaciju, jer se mogu pretpostaviti i fizički sukobi i obračuni na cestama između oštećenih prometnih sudionika. Podržao je Vladinu inicijativu kojom se osniva Hrvatski savjet za sigurnost prometa na cestama, dodajući da bi stručne i administrativne poslove Savjeta i dalje trebalo obavljati Ministarstvo pomorstva, prometa i veza.

Na kraju izlaganja govorio je o politici novčanih kažnjavanja. Smatra da sama kaznena politika i visina kazni neće i ne može riješiti sve probleme vezane uz problematiku sigurnosti u cestovnom prometu. Predložio je blaži porast kazni, budući da su predloženi iznosi neprimjereni standardu prosječnog hrvatskog građanina, a moguće su korekcije tek za prekomjernu brzinu, alkoholiziranost, te neke opasne radnje u prometu. Zbog navedenih slabosti i velikog broja manjkavosti, Klub zastupnika HSLS-a neće podržati predloženi zakonski tekst, zaključio je zastupnik Kovač.

Zabrinjava veliki broj poginulih na cestama

U ime Kluba zastupnika LIBRE govorio je zastupnik **Željko Pavlic** koji je uvodno podržao temeljnu intenciju ovoga zakona, odnosno povećanje razine sigurnosti u cestovnom prometu. To bi istovremeno trebalo rezultirati manjim brojem poginulih i

teško ozlijeđenih na našim cestama. Iako Ministarstvo unutarnjih poslova navodi i statistički potkrepljuje podatke o smanjenju ovih "tamnih brojki", situacija nije dobra kada se usporedimo s drugim europskim državama. Naime, Hrvatska je imala puno više poginulih prema broju vozila, u odnosu na brojne europske države. Dvostruko više poginulih imali smo od Španjolske, Slovenije i Francuske, a trostruko više od Italije, Finske, Nizozemske i Njemačke. Zastupnik se zatim zapitao i za razloge povećanja ukupnog broja prometnih nezgoda i velikog postotka prometnih nezgoda u kojima sudjeluju mladi vozači. Predlagatelj je ispravno uočio tri

Treba voditi računa da se smanji stradavanje mladih osoba, koje često i izazivaju prometne nesreće.

grupe vozača koji najčešće sudjeluju i stradavaju u nesrećama. To su vozači koji voze pod utjecajem alkohola, mladi vozači, a posebno mladi vozači s nedostatnim prometnim iskustvom, te vozači koji voze unatoč neposjedovanju vozačke dozvole. Podsjetio je zatim na amandman kojega je LIBRA uputila nastojeći pomoći borbu protiv prometnih nesreća koje nastaju pod utjecajem alkohola. Ukoliko su počinjeni prekršaji iz članka 110. stavka 1. određuje se najmanje 5 kaznenih bodova. Dakle, zbog vožnje pod utjecajem alkohola, vozač bi se trebao uputiti na predavanje o štetnosti konzumiranja alkohola i opojnih droga, u odgovarajuću stručnu organizaciju. Iznio je zatim statističke pokazatelje koji ukazuju na sudjelovanje mladih vozača u prometnim prekršajima, ilustrirajući ovo stanje nedavnim stradavanjem dviju učenica u Makarskoj. Očito je da se u tom smislu nešto treba učiniti pa treba pozdraviti većinu podnijetih zakonskih prijedloga. Predložio je zatim da se ublaže pojedine predložene mjere za mlade, propisane u članku 218. rečenog prijedloga, kojim se utvrđuje da prve dvije godine moraju voziti smanjenom brzinom. Sugerirao je ujedno da se kontrolira i sankcionira konzumiranje opojnih droga u vožnji, a trebalo bi na odgovarajući način osujetiti sudjelovanje mladih osoba koje sudjeluju u prometu bez položenog vozačkog ispita. Pozdravio je intenciju predlagatelja koji je

predvidio raspon novčanih kazni, budući da treba uvažiti i različitu socijalnu situaciju pojedinih vozača. Predložio je zatim i amandman kojim bi se osujetilo isključivanje Ministarstva pomorstva, prometa i veza i njegovog utjecaja na provođenje ovog Zakona. Smatra da se to ne bi smjelo dogoditi jer ovo ministarstvo treba imati određenu ulogu koja se odnosi na prometnu problematiku. Na kraju izlaganja predložio je da svjetla budu uključena u slučaju kada to nalažu klimatske i vremenske okolnosti. Ove se mjere ne bi trebale provoditi tijekom ljetnih mjeseci, jer smo turistička zemlja, ali i zbog razloga ekološke naravi. Iako su neki klubovi zastupnika predložili da se postojeći zakonski prijedlog uputi u treće čitanje, Klub zastupnika LIBRE o tome će se očitovati naknadno, zaključio je zastupnik Željko Pavlic.

Potrebno treće čitanje

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je **Ivan Jarnjak (HDZ)**. Rekao je da je njegov Klub bio protiv tog zakona u prvom čitanju, kao što je i sada u drugom čitanju. Zaključak je da se zakon uputi u treće čitanje. Podsjetio je da je stav Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav bio da je tekst prijedloga zakona upitan po pitanju usklađenosti s propisima Europske unije, konvencijama kojih je Hrvatska potpisnica, a isto tako neke njegove odredbe nisu usklađene s Ustavom RH.

Postavio je pitanje da li takav zakon uopće može ići dalje u proceduru? Napomenuo je da je i sam predlagatelj zakona bio na neki način limitiran Zakonom o prekršajima koji se mora poštivati, te shodno tome ovakav zakon praktički neće biti moguće ni primjenjivati.

Ivan Jarnjak iznio je jednu neložičnost koja se sastoji u tome da Zakon o prekršajima predviđa oduzimanje vozačke dozvole samo za određenu kategoriju, pa tako npr. profesionalni vozač autobusa koji se zatekne u pijanom stanju prilikom upravljanja svog osobnog automobila, bit će kažnjen oduzimanjem vozačke dozvole na šest mjeseci za upravljanje osobnim automobilom, ali će i nadalje moći voziti autobus, "što je naka-radno".

Stav Kluba zastupnika HDZ-a je da se mora daleko više posvećivati pozornosti tekstovima zakona i njihovoj kvaliteti, te shodno tome mišljenjima radnih tijela.

Zastupnik je naglasio da je javnost izuzetno zainteresirana za ovaj zakon, jer je činjenica da on obuhvaća cijelo stanovništvo, kao vozače, suputnike, putnike, ili pješake. Kako je Hrvatska turistička zemlja u koju otprilike 80% do 90% vozača dolazi upravo vozilom na motorni pogon, na koje se i odnosi najvećim dijelom ovaj zakon, mora se voditi računa da i naši zakoni budu što bliže zakonskim odredbama sigurnosti prometa na cestama onih zemalja iz kojih nama i najveći broj turista dolazi.

Ivan Jarnjak rekao je da je od 1996. do 2001. godine broj vozača porastao za 330 tisuća ili 22%, ali je zato broj vozila na motorni pogon porastao za 483 tisuće ili za čak 47%, što znači da daleko brže raste broj motornih vozila nego broj mladih vozača. S druge pak strane broj sudjelovanja upravo mladih vozača u prometnim nesrećama je u porastu. Ukupan broj prometnih nesreća je u porastu za 37%, što znači da je ispod broja porasta motornih vozila, ali je isto tako i iznad broja porasta ukupnog broja vozača.

Zastupnik smatra da se amandmanima teško može bitno poboljšati tekst zakona. Zaključno je rekao da njegov Klub predlaže treće čitanje, kao i izmjene i dopune Zakona o prekršajima i drugih zakona koji direktno utječu na učinkovitost ovog zakona, koji ovakav kakav se predlaže, nije primjenjiv u praksi.

Usklađenost s propisima EU

U ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorio je **Miroslav Korenika (SDP)**. Rekao je da njegov Klub smatra potrebnim donijeti izmjene i dopune zakona, no kao što su već naglasili prethodni govornici, zbog velikog broja članaka koji se mijenjaju treba razmisliti i o mogućnosti donošenja novog, cjelovitog zakona.

Objasnio je poradi čega smatra potrebnim donijeti izmjene i dopune ovog zakona. Na području RH iz godine u godinu sve je veći broj prometnih nesreća i nezgoda.

Osvrnuo se na problem mladih vozača, kojih je 13,9% u populaciji svih vozača. Oni su sudjelovali u 34,3% svih prometnih nesreća, od kojih je bilo 205 nesreća ili 35,5% u kojima je poginulo 236 osoba, a ozlijeđenih je bilo u 41,6% slučajeva.

Miroslav Korenika naglasio je da kao nacija nismo prometno disciplinirani, te je spomenuo prebrzu

vožnju, prisutnost alkohola, droga i lijekova, što sve dovodi do teških nesreća. Upravo stoga drži potrebnim pooštriti kaznenu politiku.

Izrazio je zadovoljstvo u ime Kluba što je od prvog čitanja do danas ipak prihvaćen veliki broj sugestija, "pa je jednim dijelom ili najvećim dijelom ovaj prijedlog izmjena i dopuna zakona usuglašen s Ustavom, međunarodnim konvencijama i drugim zakonima u RH".

Smatraju dobrim, kada se radi o mladim, odnosno novim vozačima, da se odustalo od mentorstva i odredbe da oni nemaju mogućnost polaganja vozačkog ispita i vožnje sa 17 godina, jer to nije u skladu s određenim međunarodnim konvencijama koje je preuzela RH.

Sredstva javnog priopćavanja, koja mogu educirati građane koje su novosti u zakonu, te posebice koja se prometna pravila najčešće krše.

Ono što smatraju dobrim u ovom Prijedlogu zakona je odredba vezana uz vozače profesionalce, jer se uvodi stroža i kvalitetnija kontrola radnog vremena vozača profesionalca, što je usuglašeno s odredbama koje postoje u ostalim zemljama Europe. "Često puta zbog profita i svega ostaloga naši vozači morali su na području Hrvatske voziti više i češće nego što je to dobro i što bi moglo dovesti do toga da pojačamo sigurnost prometa".

Miroslav Korenika rekao je da njegov Klub podržava zaključke Odbora za zakonodavstvo da se uz njihove primjedbe i sugestije ide u treće čitanje.

"Smatramo i predlažemo predlagatelju da do trećeg čitanja uskladi kaznenu politiku s obzirom na ciljeve koji se žele postići izmjenama i dopunama ovog Zakona". Naglasio je da je cilj postići što je moguće veću sigurnost prometa na cestama, pa bi u kaznenoj politici trebalo inzistirati na tome da kazne odnosno globe za određene prekršaje koji se odnose na prisutnost alkohola ili droge u organizmu, te preveliku brzinu vožnje, budu daleko jače i više nego što su primjerice za parkiranje ili nešto drugo.

Korenika je istaknuo da njegov Klub daje predlagatelju na razmišljanje i mogućnost da se davanje javnih ovlasti odredi posebnim zakonom. "Mislim da bi trebalo razmisliti o tome da određivanje naknada za

izvršavanje javnih ovlasti ipak mora biti uz suglasnost nadležnih ministarstava, znači, kolika je visina tehničkog pregleda i svega ostalog stručne organizacije ne mogu donositi samostalno i visine takvih pristojbi trebaju se objaviti u "Narodnim novinama".

Rekao je da se nada da će do trećeg čitanja zastupnici dobiti dodatne argumente da su svi ovi propisi usklađeni s pravilima EU, s određenim međunarodnim konvencijama.

Klub zastupnika SDP-a apelira na Vladu da požuri s trećim čitanjem ovog zakona, po mogućnosti na ovoj sjednici Hrvatskog sabora, "jer smatramo da ćemo svakim odugovlačenjem donošenja Zakona smanjiti mogućnost da se i dodatno pooštri i popravi sigurnost prometa na našim cestama".

Korenika je naglasio da se isključivo rigoroznim kažnjavanjem neće postići efekt, stoga apelira i na sredstva javnog priopćavanja, koja mogu educirati građane koje su novosti u zakonu, te posebice koja se prometna pravila najčešće krše.

Zaključno, zastupnik je rekao da njegov Klub podržava stavove Odbora za zakonodavstvo, a samim time podržavaju da dođe do trećeg čitanja. Uz to predlažu da se razmotri kao mogućnost do trećeg čitanja i veći utjecaj na sigurnost prometa Ministarstva pomorstva, prometa i veza.

Dorica Nikolić (HSLŠ) javila se za ispravak netočnog navoda. Rekla je da u europskom zakonodavstvu postoji samo termin nesreća.

Nadalje, primjećuje da kolega Korenika u nabranjanju institucija koje imaju javne ovlasti nije naveo Centar za vozila.

Uvijek kriv vozač

U ime **Kluba zastupnika DC-a** govorila je **Vesna Škare-Ožbolt (DC)**. Rekla je da je prigodom prvog čitanja Prijedloga o izmjenama i dopunama ovog Zakona Klub zastupnika DC-a upozorio na neke specifičnosti ovog problema u Hrvatskoj. Naime, u zemlji ima više od milijun i pol registriranih vozila, a to znači da svaka nova obveza plaćanja novih pristojbi po vozilu, u proračun donosi veliku količinu novca. Svaka pak liberalizacija u pravilima prometovanja otvara put prema velikom broju šteta nastalih u prometu koji padaju na teret građanima u osiguravajućim tvrtkama.

Škare-Ožbolt naglasila je da u RH ima više od milijun i 800 tisuća vozača, pa svaki prijedlog o pravima ili ograničavanjima tolikog broja građana mora biti utemeljen, jer se u protivnom zadire u područje ljudskih prava i sloboda s rizikom da ih se uskraćuje velikom broju građana.

Klub zastupnika DC-a upozoravao je u prvom čitanju da se ovim prijedlogom zakona u području sigurnosti prometa ne nudi ništa više od povećanja policijske represije. Davali su i konkretne prijedloge kojima bi se problem sigurnosti prometa bolje riješio. "Neke prijedloge Vlada je prihvatila, ali je nažalost zadržala svoj koncept da je sigurnost prometa međusobni problem discipliniranih i nediscipliniranih vozača, a da država tu ima vrlo malo odgovornosti".

Vlada predlaže da se vozaču pod utjecajem alkohola vozačka dozvola više ne zadržava do okončanja prekršajnog postupka, već da mu se nakon tri dana mora vratiti.

Pojasnila je da se i dalje inzistira na odredbi koja obvezuje vozača da vožnju prilagodi situaciji, pa je tako dužan sve na vrijeme vidjeti, čuti i na sve reagirati. To znači da je za svaku nesreću kriv vozač, a ne cesta, vremenski uvjeti ili nešto slično, komentira zastupnica.

"Dakle, za nesreću ne može biti kriva tvrtka za održavanje cesta, ili policija, a po tome nikada ne može biti kriva država, što nije u skladu s realnim stanjem naše prometne infrastrukture, niti s praksom demokratskih zemalja".

Vesna Škare-Ožbolt naglasila je da postoje okolnosti u kojima za nesreću nije kriv vozač, pa zakonom treba utvrditi i odgovornosti drugih.

Nadalje, rekla je da se i dalje inzistira na povratku stare prakse prema kojoj se prometne nesreće s materijalnom štetom ne moraju prijavljivati policiji, nego se samo razmijene podaci i dogovori naknada štete.

"Ovim povratkom na rješenje iz bivše Jugoslavije želi se po našem mišljenju statistički smanjiti broj nesreća i želi se pobjeći od obveze obavljanja očevida i utvrđivanja odgovornosti za nesreću".

Nadalje, prema ovom prijedlogu inzistira se da vozaču kojeg se isklju-

čuje iz prometa policija privremeno zadrži ključeve vozila. Zastupnica tu ističe da je vozilo s ključevima privatno vlasništvo, pa Vlada ne može propisivati da njezini službenici mogu vozila građana ostavljati uz cestu, na parkiralištima i drugim javnim površinama.

Klub zastupnika DC-a mišljenja je da bi Vlada uz ovakvu mjeru trebala propisati obvezu sklanjanja vozila na mjesto koja nadziru njezini službenici. "Propisivanjem ovlasti da policajac uzme ključeve i vozilo građana ostavi gdje mu padne na pamet predlaže se povratak na rješenje iz bivše Jugoslavije". Škare-Ožbolt pita tko će zaštititi policajce od optužbi da je iz automobila nešto nestalo.

Drastično povećanje kazni

Podsjetila je da Vlada u obrazloženju ovog konačnog prijedloga ističe pozitivne rezultate dosadašnje kaznene politike koja je u pet godina dovela do smanjenja broja poginulih i smanjenja najtežih posljedica u prometu na cestama. Upravo stoga, Klub zastupnika DC-a postavlja pitanje zašto treba mijenjati politiku koja daje pozitivne učinke. "Odgovor je očito u prijedlogu drastičnog povećanja kazni, očigledno se želi da građani uz plaćanje poreza državni proračun pune i plaćanjem kazni". Klub zastupnika DC-a smatra da kazne treba povećati, ali ne za sve, već samo za one prekršaje kojima se uzrokuju prometne nezgode.

Puni zatvori, zbog velikih iznosa kazni koje građani ne mogu platiti, neće pomoći rješavanju problema sigurnosti na cestama.

"Kazne za vožnju pod utjecajem alkohola treba povećati, ali za krivo parkiranje mi mislimo da ne treba". Zastupnica ističe da nažalost Vlada predlaže da se vozaču pod utjecajem alkohola vozačka dozvola više ne zadržava do okončanja prekršajnog postupka, već da mu se nakon tri dana mora vratiti. Općenito uzevši, ističe Vesna Škare, predlaže se da se cijela kaznena politika promijeni na način da sve ide na prekršajne sudove, tako da će se oni ponovno zatrpati dugotrajnim prekršajnim postupcima.

Drži da je to u potpunosti u suprotnosti sa službenom, proklamirano

ranom Vladinom politikom o reformi pravosuđa, kojom se želi povećati učinak i ubrzati djelovanje tog sustava.

Glavni argument za predloženu promjenu kaznene politike je usklađivanje sa Zakonom o prekršajima, ističe zastupnica. Klub zastupnika DC-a smatra da bi puno bolje rješenje bilo promijeniti dva, tri članka tog zakona, nego mijenjati ukupnu kaznenu politiku o sigurnosti prometa na cestama. Naglašava da je sustav unutarnjih poslova dobro opremljen i uhodan u praksi skraćenim prekršajnim postupcima, a zaštita zakonitosti je zajamčena činjenicom da prekršitelj koji se ne slaže s dobivenim rješenjem, prigovorom može pokrenuti prekršajni postupak.

Klub zastupnika DC-a ima primjedbu i na izmjenju članka 294. stavak 1., gdje predlagatelj predviđa da predavanje o posljedicama prometnih nesreća umjesto policije obavlja stručna organizacija, dakle HAK. Mišljenja su da je sada važeće rješenje u zakonu po kojem takva predavanja obavlja policija puno bolje od predloženog. Naime, policija prati i analizira posljedice prometnih nesreća, obavlja uviđaje, dakle, raspolaže svim materijalima kojima se mogu i moraju koristiti prilikom ovakvih predavanja. "Vrlo je važno za preventivno djelovanje, koje bi po našem mišljenju morala ostati osnova policijskog djelovanja, ostvariti kvalitetnu komunikaciju sa prekršiteljima".

Vesna Škare-Ožbolt rekla je da Zakon o sigurnosti prometa na cestama treba tako koncipirati da u najvećoj mogućoj mjeri štiti živote i imovinu građana, a to je moguće propisivanjem većih obveza tijelima državne uprave u prevenciji u prometu, a ne samo drastičnim povećanjem kazni. "U prevenciju se isplati ulagati intelektualni i fizički rad i novce, jer rezultira izravnim očuvanjem ljudskih života".

Osvrnula se i na odredbu u Prijedlogu koja se tiče osoba s invaliditetom. Novim izmjenama i dopunama donose se značajne izmjene, a to je znak pristupačnosti koji više ne bi glasilo na vozilo, nego na osobu. Klub zastupnika DC drži pozitivnim tu izmjenju, iako ističu da nije dovoljno jasno i precizno definirana u zakonskom prijedlogu. "Mislimo da zakonom treba urediti da se znak pristupačnosti stavi i na vozila Udruga

invalida, jer je vrlo bitno da i one budu obilježene, i u tom smislu mi ćemo dostaviti prijedlog amandmana".

Zaključno, Vesna Škare-Ožbolt rekla je da njen Klub drži da ovaj prijedlog zakona treba ići u treće čitanje.

Manje nesreće bez policije

U ime Kluba Hrvatskog bloka govorio je Krunoslav Gašparić (HB). Njegov Klub drži da ovaj zakonski prijedlog nije dobar. Zastupnik ističe da je u svijetu praksa da ovakav zakon o sigurnosti prometa na cestama priređuje i izrađuje Ministarstvo prometa, a kod nas ga izrađuje MUP, koji će ga kasnije i provoditi.

Za vozačke ispite i autoškole zaduženo je pak Ministarstvo prosvjete i športa, iako "voziti se uči po pravilima prometa, a pedagogija je samo prateći element".

"Dobna granica pomaknuta je čak za 10 godina, sa 65 na 75 godina, a liječnički pregled nije potreban do relativno visoke životne dobi". Takvo rješenje Klub zastupnika HB-a ne drži pretjerano razboritim, bez obzira na to što su u principu stariji vozači i najsigurniji vozači.

Osvrnulo se na odredbu u Prijedlogu po kojoj manju prometnu nesreću građani neće morati prijavljivati policiji. Zastupnik pita što je to manja prometna nesreća. "Uvodi li se takvo rješenje zbog nemogućnosti izlaska policije na teren u svakom trenutku i zbog svake nesreće ili zbog nekog drugog razloga?"

Napominje da je za većinu ljudi koji su kupili vozili svojom ušteđevinom, svaka nezgoda i oštećenje veliko. Spominje i potencijalnu opasnost da se ljudi u traženju odgovora tko je kriv i potuku, a ovim prijedlogom dobili su mogućnost da sami kreiraju dogovor.

Što se tiče kazni, smatra da ih treba prilagoditi platežnim mogućnostima naših građana i da tu nema mjesta komparaciji sa zemljama EU. Kako je alternativa neplaćanju kazni zatvor, zastupnik napominje da "puni zatvori, zbog velikih iznosa kazni koje građani ne mogu platiti, neće pomoći rješavanju problema sigurnosti na cestama".

Nadalje, u zemljama EU motorima najveće kubikaže mogu upravljati samo stariji od 21 godine, a kod nas je to moguće sa 18 godina. U zemljama EU vožnja motocikala dozvoljava se sa 18 godina, a u RH je to moguće sa 16.

Naposljetku, mopedima, tj. skuterima u EU smije se upravljati od 16-te godine, a kod nas od 14. godine. Klub zastupnika HB-a je protiv tako niske starosne dobi od koje se dozvoljava vožnja ovim prometnim sredstvima u RH.

Zastupnik je naglasio da se kod nas sva krivnja za prometne nesreće svaljuje na vozače. Statistike policije govore kako su vozači krivi u 97% slučajeva. "U Njemačkoj koju uzimamo kao nekakav primjer taj je postotak oko 60%, dakle, ipak su i vozila i prometnice sastavni dio ove problematike".

Krunoslav Gašparić postavio je pitanje smije li HAK imati tolike ovlasti koje proizlaze iz predloženog zakona.

Zaključno je rekao da njegov Klub neće podržati Konačni prijedlog Zakona o sigurnosti prometa na cestama, jer smatraju da on neće rezultirati nikakvim poboljšanjima koja bi doprinijela većoj sigurnosti prometa na cestama.

Kozmetičke promjene

U ime Kluba zastupnika HSP-HKDU-a govorio je Miroslav Rožić (HSP). Rekao je da njegov Klub smatra da je ovaj Konačni prijedlog kozmetička promjena postojećeg zakona, te da neće pridonijeti povećanoj sigurnosti u prometu. Naglasio je da u današnje vrijeme kada imamo moderne prometnice, moderan vozni park i resorno ministarstvo za promet trebamo Zakon o sigurnosti prometa koji će stvarno voditi računa o sigurnosti prometa na cestama "i koji će iznjedrili dobra, učinkovita, moderna rješenja, a takva može dati samo struka".

Klub zastupnika HSP-HKDU drži da je u ovom slučaju struka gurnuta posve na marginu.

"Dakle, s jedne strane kozmetičke promjene, a s druge strane, astronomski visoke kazne za naše prilike i to uglavnom za potpuno bezbrižne propuste i prekršaje, od vezivanja pojasa pa do posjedovanja trokuta".

Mr. Rožić mišljenja je da se nikako ne smije dopustiti da rješenja u ovoj problematici i nadalje daje MUP, te Ministarstvo prosvjete i športa, a ne legitimni organi struke.

Naglasio je da broj prometnih nezgoda raste, a samo onih s težim posljedicama blago pada, ali da to treba zahvaljivati isključivo tehnološkim dostignućima prije svega automobilske industrije. U RH

godišnje u autoškole pristupi između 50 i 60 tisuća osoba, za čije osposobljavanje treba oko tisuću instruktora vožnje. Kako danas u RH ima više od šest stotina registriranih autoškola, ispada da po autoškoli u prosjeku radi jedan i pol instruktor, što je ekonomski neodrživo, ističe mr. Rožić.

"Takve male autoškole da bi opstale zakidaju građane skraćivanjem programa i rezanjem ostalih troškova i time izravno utječu na smanjenu sigurnost u prometu".

Ali najvećeg krivca za ovakvo stanje u obrazovanju novih vozača ne treba tražiti u autoškolama koje se bore za preživljavanje, već u onima koji godinama predlažu zakonska rješenja koja ne urode nikakvim plodom, pa ih je potrebno svako toliko mijenjati.

"Mnoge autoškole rade i bez osnovnih uvjeta propisanih zakonom, pa sve ukazuje da je u pitanju stvaranje organiziranog nereda. Sve to može biti u interesu isključivo jednoj grupi ljudi koji su okupljeni u udruzi građana pod nazivom HAK i koji su u poziciji instrumentalizirati Ministarstvo prosvjete i športa".

Spomenuo je da se odlukom Vlade RH od 1992. godine djelatnost osposobljavanja vozača i provođenja vozačkih ispita povjerava Ministarstvu prosvjete, odnosno organizaciji koju je ono ovlastilo, što je u ovom slučaju Hrvatski autoklub. Naglašava da je upitno s pravnog gledišta može li HAK biti stručna organizacija, jer on nije nikakva organizacija, već je registrirana kao udruga po Zakonu o udrugama, a ne Zakonu o trgovačkim društvima. Zastupnik smatra čudnim da se za društvo vrlo važna djelatnost kao javna ovlast prepušta "neprofitnoj dragovoljnoj udruzi". HAK je temeljem članka 208. stavka 1. postojećeg zakona o sigurnosti dobio pravo obavljanja tih poslova, kao javne ovlasti "i sve je zgodno iskoristio u svom interesu i u interesu pojedinih moćnika iz političkih redova".

Mr. Rožić rekao je da poslove vezane uz provođenje vozačkih ispita sve vrijeme HAK provodi suprotno odredbama zakona koji je na snazi i koje se i u ovome zakonu predviđaju, "te po cijenama do kojih su došli zaračunavajući troškove kojih HAK zapravo nema". Naglasio je da iako u članku 209. postojećeg zakona stoji da vozačke ispite provode povjerenstva od najmanje dva člana koje imenuje stručna organizacija iz članka 208., dakle HAK, ta stručna

organizacija vozačke ispite već nekoliko godina provodi sa samo jednim članom povjerenstva.

"Pri izradi cijena ispita kao vrlo velike stavke u HAK-u, ukalkulirani su troškovi vozila na ispitima, troškovi i amortizacija prostora u kojima se ispiti provode, a to nisu njihovi troškovi, već troškovi autoškola". Smatra da je na taj način HAK ostvario protuzakonit prihod od dodatnih 16 milijuna kuna godišnje, te osiromašio autoškole u RH i njihove zaposlenike.

Zaključno mr. Rožić konstatirao je da njegov Klub ne može prihvatiti ovakav Konačni prijedlog zakona, te u tom smislu ulažu amandmane Kluba. "Iako držimo da bi po pitanju sigurnosti u prometu bilo najbolje sve ovo odbaciti i krenuti u izradu potpuno novog Zakona o sigurnosti prometa na cestama".

Bolje obučiti vozače

U ime Kluba zastupnika LS-a govorio je Tibor Santo (LS). Na početku je rekao da se slaže sa svima onima koji su ukazali na potrebu za trećim čitanjem zakona. Izjavio je da se višestruko povećao broj sudionika u prometu, broj vozila, a porastao je i broj nesreća, odnosno nije baš značajno poboljšana sigurnost na cestama, te itekako ima potrebe da se zakonodavstvom uredi ova materija.

Priklanja se onima koji drže upitnim da je ovo područje koje treba predlagati MUP, odnosno da je tu manja uloga Ministarstva prometa i veza. No, napominje da je Vlada ona koja mora osigurati zajedničko sudjelovanje svih ministarstava u izradi takvih zakona.

Pozdravlja intenciju da se jedan dio problematike prenese na lokalnu samoupravu. Slaže se s primjedbama kolege Rožića koji inzistira da se u zakonu bolje regulira pitanje obuke vozača. "Očito je da se i kontrola i nadzor mora izmjestiti bliže državnim organima ili onim institucijama koje će na bolji način odgovarati državi".

Osvrnuo se i na područje obuke vozača iz tečaja prve pomoći, rekavši da će njegov Klub predložiti amandmane koji bi ovo bolje regulirali. Naime, stajališta su da oni koji trebaju obučavati i ispitivati prvu pomoć su ustanove koje imaju za to odgovarajuće iskustvo i znanje, a to su u našim uvjetima Hrvatski crveni križ i zdravstvene ustanove, dok bi nadzor trebalo provoditi Ministarstvo

zdravstva. Tibor Santo drži da autoškola taj dio predstavlja opterećenje, te da se najlošije snalaze u toj materiji.

Amandman bi išao u tom smjeru da samo Hrvatski crveni križ i zdravstvene ustanove, a ne i autoškole, budu oni koji organiziraju obuku.

Klub Liberalne stranke smatra da je ipak potrebno treće čitanje, kako bi se dobio prihvatljiv i primjenjiv zakon.

Ovime je završena rasprava po klubovima.

Stalan problem - vozači pod utjecajem alkohola

Jadranka Kosor (HDZ) naglašava da se ovaj zakon odnosi uistinu na sve a i da je sasvim sigurno da u ovakvom obliku ne može doći na glasovanje. No zastupnica sumnja da i uz ove brojne amandmane to može biti dobar zakon zbog nepreciznosti i teške provedivosti. A s obzirom na to da ima članaka koji su nepopravljivi, primjerice da se u nezgodama s manjom materijalnom štetnom policija zove samo ako u toj nezgodi sudjeluje vozač bez vozačke dozvole a tu je pitanje tko će to utvrditi, smatra da bi zapravo ovaj zakon trebalo početi pisati iznova.

Pohvalila je predlagatelja zbog prihvaćenih primjedbi iz rasprave u prvom čitanju (mladi vozači-tutorstvo, zaprečavanje izdavanja dokumenta vozačima zbog neplaćanja kazni). Smatra da kod donošenja ovakvog jednog zakona treba polaziti od podataka. Oni govore da broj poginulih u proteklih nekoliko godina je manji ali ne znatno, a zabrinjava ju kaže, porast broja ozlijeđenih osoba, pogotovo mladih. Stalan problem su vozači pod utjecajem alkohola i zastupnica se zauzima za vrlo stroge mjere prema pijancima za volanom. Smatra da je svaka količina alkohola u krvi potencijalna opasnost i za vozača i druge sudionike u prometu i zato se zalaže da nema u zakonu odredbe o tome koja je najmanja dopuštena količina alkohola u krvi. Također smatra da su poseban problem vozači bez položenog vozačkog ispita, posebno mladi vozači (13,9 posto svih vozača), a zastupnicu osobito zabrinjava postotak sudjelovanja mladih u prometnim nesrećama (34 posto). Na uzbunu zvone podaci o broju poginulih mladih vozača (36 posto) i to su strašne statistike i crne kronike su pune

tragičnih sudbina, rekla je smatrajući da bi se poseban dio ovog zakona morao odnositi na prevenciju i edukaciju.

Branislav Tušek (SDP) smatrao je da je ovo prigoda da se kaže nekoliko riječi o Hrvatskom autoklubu a o kojemu je, kaže, izrečeno dosta negativnosti. HAK je kao neprofitna udruga izdvojio golema sredstva i velik stručni napor (nakladnička djelatnost) za prevenciju sigurnosti prometa a posebno prema mladim vozačima.

Što se tiče predloženog zakona velikom vrijednošću smatra to što je predlagatelj prihvatio niz kvalitetnih prijedloga a osobno je protiv trećeg čitanja jer smatra da već ovako zakon daje dobar niz pretpostavki za svoju funkciju a da se boji da će svako odlaganje njegove primjene povećati broj stradalih u prometu. Ujedno je podsjetio i na svoja dva amandmana (kategorija motocikala, preventivne aktivnosti iz naplaćenih kazni).

Krenuti s testiranjem vozača na droge

Snježana Biga-Friganović (SDP) također smatra da je ovaj zakon izuzetno značajan te da stoga nije čudno da je na njega podneseno mnogo amandmana. Iz pokazatelja je vidljivo da i nadalje postoji velika nedisciplina sudionika u prometu i prilično niska razina prometne kulture te da su u velikom postotku mladi vozači sudionici prometnih nesreća ali i stradali. Zastupnica smatra iznenađujući podatak o broju vozača bez vozačkog ispita i njihovom sudjelovanju u nesrećama.

Primijetila je da za sada nema kvalitetnih pokazatelja o vozačima pod utjecajem droge te u vezi s tim podsjetila da je u okviru Odbora za rad, socijalnu politiku i zdravstvo održan radni sastanak povodom rasprave o izvršenju Nacionalne strategije suzbijanja zloporabe droga gdje su se odredile problematične točke - početak rada Hrvatskog zavoda za prevenciju ovisnosti te pilot projekt testiranja vozača u prometu na opojne droge koje bi trebalo što prije realizirati (pozvani predstavnici Ministarstva zdravstva i MUP-a). S obzirom na to da potrebna oprema za ovo potonje (plinski kromatograf) postoji neiskorištena u Institutu za medicinska istraživanja zastupnica ne vidi razloga da se ne počne što prije s tim projektom.

Dobro je da se u zakon (članak 47.) unesu izmjene koje upozoravaju na opojne droge ali nije dobro što se ne razrađuje, kao kod alkohola, pitanje količine. Upozorila je ujedno, u skladu sa stajalištem Odbora, da se u odredbama koje se odnose na kretanje osoba s invaliditetom u prometu radi jasnoće trebalo navesti da znak pristupačnosti glasi na ime osobe s invaliditetom a ne na vozilo odnosno da se to odnosi samo na vozila koja prevoze osobe s invaliditetom (brojne zloporabe). Upozorila je na kraju na pristigle primjedbe Crvenog križa koje bi trebalo razmotriti pa ako je nužno i amandmanima obuhvatiti.

Mr.sc. **Marin Jurjević (SDP)** smatra predloženi zakon dobrim a u drugom je čitanju obuhvaćeno niz primjedbi i prijedloga iz prvog čitanja pa bi stoga trebao biti donesen što prije. Uvjeren je da nije potrebno treće čitanje već da se može još poboljšati amandmanski i biti prihvaćen na ovoj sjednici. Duh ovog zakona trebao bi biti, kako razumijeva zastupnik, prije svega onemogućiti onaj manji broj, 0,7 posto vozača, "incidentnih vozača" od ukupno oko dva milijuna vozača u Hrvatskoj i spriječiti tu malu skupinu vozača (tu bi svrstao i one zastupnike koji imaju pet ili sedam kaznenih bodova) da terorizira ostale sudionike u prometu na cesti.

Pa da li će se zbog tih 0,7 posto vozača odustati od pooštavanja kriterija u odnosu na glavne uzročnike prometnih nesreća i hoćemo li štititi interese goleme manjine ili većine, pitao je dodajući kako je on razumio da zakon ima upravo intenciju ovog potonjeg. Ako se može govoriti u ime mrtvih i poginulih onda se to sigurno može kazati ovdje jer ni jedna kazna nije pretjerana u odnosu na glavne uzroke nesreća, alkohol i brzinu, i treba pokušati spriječiti oduzimanje tuđeg života radi svoje objesti, rekao je, među ostalim pozivajući se na podatke o broju poginulih (najviše stradaju mladi vozači). Nije tajna da je kazna nekome motivacija da se ne ponaša divljački i da je to nekima jedini način da ih se može obuzdati a niti da smo mi prvi na svijetu koji se time bavimo, rekao je dodajući da može reći sve najbolje o policiji na cesti.

Smanjiti broj poginulih

Ivan Penić (HDZ) naglašava da je za donošenje dobrog zakona potrebno poznavati stanje područja za koji se

zakon donosi. Za vrijeme dok je sadašnja oporba bila na vlasti donesen je Nacionalni program o sigurnosti cestovnog prometa koji je bio dobar nacionalni program, a to se i javno priznaje, rekao je. Broj vozača u Hrvatskoj porastao je od 1996. do 2001. za više od 300.000 ili za 22 posto i sad već vjerojatno ima oko 1,9 milijuna vozača a povećan je i broj vozila za gotovo 50 posto (1,5 milijuna) a i broj prometnih nesreća. Već kratka analiza pokazuje da je u tom našem razdoblju od deset, dvanaest godina bilo vrlo pozitivnih trendova, rekao je. Broj poginulih na 100.000 stanovnika 1990. godine bio je gotovo 30 i to se kasnije smanjivalo pa je 1996. bilo 15 poginulih, 1997. 14, 1998. 13,5 i taj se trend zadržao do 2001. U drugim zemljama Europe ta je brojka, primjerice u Sloveniji, 1998. bila 156, u Francuskoj 14,4 poginulih a Norveška ima samo 4 poginula na 100.000. Naš je cilj, rekao je, prepoloviti sadašnju brojku i postići sedam.

Što se tiče upaljenih svjetala na vozilima danju zastupnik smatra da je dobro da se odustaje od toga jer mi smo mediteranska zemlja, zemlja turizma u koju dolaze turisti iz raznih zemalja, posebno iz onih koji nemaju u svojim zemljama propisane ovakve odluke pa će zbog svoje navike kod nas plaćati kazne, možda i po nekoliko puta i to će ih odvraćati od ponovnih dolazaka u našu zemlju. Nema nikakvog opravdanja da od travnja do listopada važe odredbe o obvezno upaljenim svjetlima danju, rekao je među ostalim zastupnik. Za predložene kazne smatra da su previsoke i da takve kazne nikad neće riješiti ove probleme koje želimo rješavati i to je jedan od razloga koji naznačava da bi ovaj zakon mogao ići u treće čitanje (prognoza zastupnika - vjerojatno ovakav saziv Sabora vjerojatno neće doživjeti treće čitanje), a budući da u predloženom zakonu ima dobrih rješenja možda bi se moglo nešto učiniti s amandmanima kojih ima puno.

Želimir Janjić (HSL) osvrnuo se na rješenja u vezi sa stručnim organizacijama, HAK i Centar za vozila. Kad je riječ o prvoj njoj se daju javne ovlasti poput provedbe vozačkih ispita stručnog nadzora nad autoškolama itd. pa je upitno, kaže zastupnik, da li jedna takav stručna organizacija

može imati ovlasti za sve te aktivnosti (HAK je udruga građana a obavlja nadzor nad trgovačkim društvima). Jedna od zakonskih odredbi ide u pravcu da bi HAK sam utvrđivao visinu naknade za vozačke ispite i predavanja o posljedicama prometnih nesreća a dosad je to bilo uz suglasnost Ministarstva prosvjete i športa pa čime bi to moglo rezultirati može se samo pretpostaviti (vjerojatno poskupljenje vozačkih ispita). Naime, s osnova naknada za vozačke ispite HAK je u 2001. ostvario 32,5 milijuna kuna a od ostalih javnih ovlasti još 22 milijuna kuna što je u svakom slučaju puno novca (putni troškovi zaposlenih, njih 190, bili su veći od istih troškova Hrvatskog sabora), naveo je, među ostalim zastupnik napominjući da i kod ove druge organizacije, Centru za vozila, ima prostora da na neakve načine utječe na samu mrežu stanica za tehnički pregled vozila.

Dakle, zaključuje, ostaju dvojbe kad je riječ o ovim organizacijama i njima se pogoduje ovim zakonskim prijedlogom. Apelirao je na predlagatelja da ovaj zakon ide u treće čitanje a osobno smatra da ga ne bi trebalo prihvatiti iz više razloga. Ministarstvo pomorstva, prometa i veza trebalo bi nositi dosta poslova a što ovim zakonom nije predviđeno. A u vezi s naplatom kazni je dodao da bi bilo divno kad bi policija u svojem poslu koji se odnosi na progon kriminala, a u lepezi svih institucija koje se time bave uključujući naravno i pravosuđe, "peglala" kriminalce kao što će to činiti s vozačima. Imali bismo sasvim drugačiju pravnu državu, puno bolje uređenu i mogli bismo se njome ponositi, završio je.

Zamjenik ministra unutarnjih poslova **Josip Vresk** podsjetio je da je u uvodnom izlaganju rečeno da su kazne puno više u odnosu na dosadašnje, usklađene su s Prekršajnim zakonom i kazne se ne mogu drugačije propisivati. Što se tiče nadležnosti ministarstava ovaj zakon to ne može mijenjati. Bez obzira na htijenje Ministarstva unutarnjih poslova pa i hrvatske Vlade da se ovaj zakon što prije donese kako bi se makar i jednim dijelom popravilo stanje sigurnosti prometa na cestama, na što ne utječe samo ovaj zakon, jer to je ipak kompleksnije pitanje, Vlada je suglasna da se zakon uputi u treće čitanje, rekao je.

AMANDMANI

Prema predloženom sustav bodovanja gubi osnovnu svrhu

Klub zastupnika Demokratskog centra podnio je 26 amandmana. Prvim je predložio da uvjete i način obavljanja poslova nadzora i premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila propisuje ministar unutarnjih poslova. Obrazloženje - kad se već ovi poslovi daju u nadležnost tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nužno je da se jedinstveno propišu barem uvjeti i način njihova obavljanja. To nije moguće prepusti li se to predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave jer će ona to propisati različito pa će domaći i strani turisti nailaziti na različito postupanje od grada do grada, što zbunjuje i daje dojam neuređene države.

Prepusti li se propisivanje poslova nadzora i premještanja parkiranih vozila predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ona će to obaviti različito pa će domaći i strani turisti nailaziti na različito postupanje od grada do grada, što zbunjuje i daje dojam neuređene države.

U objašnjenju smisla drugog amandmana, Klub ukazuje kako je jasno da predlagatelj predloženu definiciju pojma "prometna nesreća" želi prije svega radi statistike. Neevidentiranje poginulih i ozlijeđenih uslijed propusta vozača radnog vozila, radnog stroja, motokultivatora, traktora, mopeda, bicikla i zaprežnog vozila statistički će smanjiti broj nastradalih. U pravilu strada vozač pa se najčešće ne vodi nikakav postupak. Prihvatljivo je, ukazuju, da se prometnom nesrećom ne smatra događaj kod nabrojenih vrsta vozila na nerazvrstanoj cesti (seoski, poljski i šumski putevi, putovi na nasipima za obranu od poplava, pristupne ceste i prostori parkirališta, benzinskih crpki i sl.) kada pri obavljanju radova u pokretu slete s ceste ili se prevrnu, ali nikako ako je do događaja došlo

propustom vozača pri kretanju po cesti.

Uz napomenu kako je predlagatelj odustao od općenite odredbe - prema kojoj vozač mora sve vidjeti, sve čuti, sve znati i na sve reagirati te da je uvijek za sve kriv - zastupnici ovog kluba trećim su amandmanom upozorili da su formulacije toga tipa ipak ostale u člancima 5. i 13. Konačnog prijedloga, zatraživši da se ovi brišu. Isto je obrazloženje za amandman na članak 13.

Obrazlažući amandman na članak 6. Klub zastupnika DC-a ukazao je na to da bi se radi preveniranja zlorabotrebalo za znakove pristupačnosti odrediti da se vežu uz ime osoba s invaliditetom, a ne uz vozilo. Također je, budući da osobe s invaliditetom trebaju pomoć pri prijevozu, bitno i da su znakom pristupačnosti obilježena i vozila udruga osoba s invaliditetom.

Peti amandman obrazložen je upitom - kako će dostavno vozilo kojemu se dopušta promet u pješačkoj zoni, a ne i zaustavljanje - utovariti robu, kako će taxi primiti putnika i sl. Mogućnost zaustavljanja na ugibalištu dobro bi bilo propisati, a ne zabraniti zakonom. S tim u svezi je sljedeći upit - nije li bolje zaustaviti se na ugibalištu i obaviti razgovor nego nastaviti (zakonom zabranjeni) razgovor mobitelom u vožnji.

Klub zastupnika Demokratskog centra procjenjuje da bi bitno oslabila zaštita pješaka ostavi li se rješenje (pa su predložili njegovo brisanje) kako vozač mora prilagoditi brzinu tako da ne ometa kretanje pješaka (umjesto da bi propustio pješake).

Kad je riječ o izuzecima kod vezivanja sigurnosnim pojasom, predloženo je da se zadrži taksativno nabranje. Ostane li, naime, predložena formulacija mogla bi uslijediti "poplava" liječničkih potvrda kojima će mnogi koji nisu stvorili naviku korištenja pojasa zasipati policijske kontrole.

Ukazano je, nadalje da je neprihvatljiv povratak stare prakse, prema kojoj se nesreća s malom materijalnom štetom ne treba prijavljivati policiji te u skladu s kojom je predloženo da vozači, sudionici takve prometne nesreće budu dužni odmah ukloniti vozila s kolnika, omogućiti nesmetano odvijanje prometa, razmijeniti osobne podatke, popuniti i potpisati europsko izvješće o prometnoj nesreći, o njoj zatim obavijestiti najbližu policijsku upravu ili

policijsku postaju te da moraju pričekati dolazak ovlaštene službene osobe koja obavlja očevid. U obrazloženju se ukazuje kako je činjenica što je u određenom slučaju nastupila "samo" manja materijalna šteta i nije bilo težih posljedica uglavnom sretna okolnost. Rješenjem iz Konačnog prijedloga vozač koji je na raskrižju oduzeo drugom vozaču prednost, ali su srećom ostali neozlijeđeni ostat će nekažnjen za prekršaj, a u drugoj će situaciji - kad takav ili sličan prekršaj utvrdi policajac neposrednim opažanjem, a nije došlo do prometne nesreće vozač biti kažnjen. Nabrojani izuzeci u stavku 2. izmjena najčešće su razlozi izbjegavanja policijske kontrole, a ne razlozi pozivanja policije. Npr. vozač pod utjecajem alkohola učinit će sve da izbjegne uviđaj i policijsku kontrolu i sigurno neće pozivati policiju - upozorava se, nadalje, u obrazloženju.

Sljedećim amandmanom ukazuje se kako je dostatno predvidjeti da su pločice dobro vidljive, jer dodatno predviđanje "da nisu prekrivene nečistoćom, drugim materijalima nije potrebno te će, najčešće, služiti nepotrebnom policijskom maltretiranju. Tko će definirati koji je to stupanj nečistoće kojim dozvoljeno smije biti prekrivena pločica - pitaju iz ovog kluba.

Bitno bi oslabila zaštita pješaka ostavi li se rješenje kako vozač mora prilagoditi brzinu tako da ne ometa kretanje pješaka - umjesto da bi propustio pješake.

Njegovi su zastupnici predložili brisanje članka 292a. uz upozorenje da postupak isključivanja vozača iz prometa treba propisati provedbenim policijskim propisima, a ne ovim zakonom, to više što se predviđa i oduzimanje ključeva. Vozilo i ključevi privatno su vlasništvo pa si Vlada ne može propisivati ovlasti da ih njezini službenici tako lako oduzimaju od građana - stoji u obrazloženju amandmana te još tvrdi da bi predloženo rješenje unijelo pravnu nesigurnost u odnosu na imovinu građana, uz upit - tko će, pak, zaštititi policajce od optužbi "iz auta mi je nestalo".

Jedanaesti amandman je izuzetno opsežno obrazložen. Prvo je upozorenje - prihvatiti li se raspon negativnih bodova od 1 do 6, u slučaju

određivanja 5 ili 6 negativnih bodova vozač bi automatski bio obuhvaćen (već Zakonom predviđenom) primjenom mjere upućivanja na predavanje o posljedicama prometnih nesreća. Time sustav bodovanja gubi osnovnu svrhu uvođenja u prekršajne sankcije, a to je odvratanje vozača od daljnjeg činjenja prekršaja pod prijetnjom mjere koja će se prema njemu primijeniti ukoliko ne promijeni svoje ponašanje u prometu - čuva se novog prekršaja - odnosno poštuje prometne propise, jer novi negativni bodovi znače da slijedi primjena mjere (prvo s pet potom sa sedam negativnih bodova). Nije li predlagatelj morao voditi računa o novini u Zakonu o prekršajima (zaštitna mjera upravljanja motornim vozilom određene vrste ili kategorije. Dosad je Zakon o sigurnosti prometa predviđao zaštitnu mjeru oduzimanja vozačke dozvole i za sustav kaznenih bodova nije bilo bitno kojom vrstom odnosno kategorijom vozila je vozač počinio prekršaj, a sada to više nije slučaj. Isto tako, prema Konačnom prijedlogu, za mnogo manji broj prekršaja u prometu mogu se odrediti negativni bodovi nego li je predviđeno važećim zakonom. Negativnim bodovima, ukazuje se nadalje u obrazloženju, nisu obuhvaćeni prekršaji iz članka 306. važećeg zakona, osim ako je prekršajem izazvana prometna nesreća, a upravo tim člankom obuhvaćeni su prekršaji su uslijed kojih najčešće dolazi do prometnih nesreća (uključivanje u promet, promet na raskrižju, brzina, mimoilaženje, pretjecanje, odnos prema pješacima i dr.)

Klub zastupnika DC-a je mišljenja da za prekršaje kažnjive člankom 306. važećeg zakona mora i nadalje biti predviđena mogućnost određivanja negativnih bodova. Predloženim izmjenama bitno se drugačije uređuje sustav negativnih bodova, a prijedlogom osim što se bitno drugačije uređuje da se negativni bodovi evidentiraju u evidenciji vozača na temelju pravomoćne odluke o kažnjavanju ne uređuje se niz dvojbi koje se javljaju ako ove promjene budu prihvaćene. Dosadašnji sustav je bio jednostavan i lagan za provedbu.

Kazneni bodovi automatizmom su se evidentirali nakon pravomoćnog kažnjavanja za prekršaje za koje je to bilo predviđeno. Na kraju još spomenimo sljedeća upozorenja i upite: negativni bodovi predviđaju se za daleko manji broj prekršaja; za isti prekršaj može se odrediti različit broj

bodova što je s dosad evidentiranim kaznenim bodovima; nije li u suprotnosti sa Zakonom o prekršajima mjera oduzimanja vozačke dozvole sa sedam negativnih bodova.

Isti argumenti upotrijebljeni su i kod obrazloženja amandmana na članak 109.

Argumenti u korist toga da kao dosad policija a ne, kako je predloženo, HAK drži predavanja o posljedicama prometnih nesreća, po DC-u su: činjenica što policija prati i analizira posljedice prometnih nesreća odnosno raspolaže svim materijalima koji se mogu koristiti pri takvim predavanjima; ocjena da je veoma je važno za preventivno djelovanje (koje bi moralo biti osnova policijskog djelovanja) ostvariti kvalitetnu komunikaciju s prekršiteljima; materijale za predavanja HAK bi ionako morao preuzeti od policije, odnosno policija bi imala trošak (dostava podataka HAK-u iz evidencije vozača, dostava materijala), dok bi HAK ubirao naknadu koju će plaćati vozači; Njemačka ima slične mjere, kod njih čak koriste mogućnost da policija obavlja intervjue s prekršiteljem prometnih propisa.

Neustavno

Nezakonitim i neustavnim Klub zastupnika DC-a je nazvao predloženo rješenje prema kojem se prema povratniku zahvaćenim sustavom negativnih bodova predviđa oduzimanje vozačke dozvole i ponovno polaganje vozačkog ispita.

Osposobljavanje kandidata za vozače iz nastavnog predmeta pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći ne bi trebale provoditi autoškole već samo Hrvatski crveni križ i zdravstvene ustanove za pružanje prve pomoći koje ovlasti Ministarstvo zdravstva.

Amandmanom 13, na članak 95, ukazuje se kako su problemi u radu Savjeta za sigurnost prometa na cestama funkcionalne, a ne zakonodavne naravi pa da ih tako treba i rješavati. Brisanje članka 302a. predloženo je uz upozorenje da donošenje Nacionalnog programa

sigurnosti cestovnog prometa, kao obvezu Vlade, nije potrebno rješavati Zakonom, to više što prijedlog predviđa vrlo spor, nefunkcionalan i vrlo administrativan postupak donošenja programa, koji - da bi bio efikasan - mora biti brz, jednostavan, prilagodljiv i stalno aktualan. Iskustva i teškoće u radu Savjeta, koji bi prema Konačnom prijedlogu, trebao biti glavna poluga u donošenju i provedbi programa to ne jamče. Nadalje, kad je u pitanju način financiranja (prije svega dio o osiguravajućim društvima i tehničkim pregledima) upitna je zakonitost odnosno ustavnost takvih rješenja (Ustavni sud je poništio odredbu Zakona o osiguranju izdvajanja dijela premije za zaštitu od požara).

Sada predviđene kazne za pravnu osobu (do 30 tisuća kuna) te za odgovornu osobu (do 8 tisuća kuna) dovoljno su visoke, stoji u obrazloženju zahtjeva za brisanje predviđenih izmjena s tim u svezi. S istim je argumentom obrazložen i sljedeći amandman.

Amandmanom na članak 99. ukazuje se kako se predlagatelj, iako tvrdi suprotno - da izmjenama želi utjecati na promjenu ponašanja onih koji na najgrublji način krše propise - iz nerazumljivih razloga odriče mjera koje su se pokazale najefikasnijima upravo prema bezobzirnim prekršiteljima. Dobro je izdvajanje i stupnjevanje kažnjavanja vozača koji voze pod utjecajem alkohola, ali da bi prema njima bili efikasni mora se zadržati i mjera privremenog oduzimanja vozačke dozvole dok se postupak ne okonča (najbolje do 90 dana) i obveza izricanja zaštitne mjere zabrane upravljanja vozilom određene vrste ili kategorije. Sustav kaznenih bodova, tvrde u DC-u, mora biti jednostavan da bi bio provediv i efikasan. U sadašnjoj se primjeni, napominju, pokazao dobrim i danas preventivnim pa se pitaju zašto to mijenjati.

Ako kazne i mjere iz ovog zakona valja uskladiti sa Zakonom o prekršajima - kako se tvrdi - nije li pametnije i bolje promijeniti i prilagoditi dva-tri članka u Zakonu o prekršajima. Promjene sustava kaznenih-negativnih bodova iziskivat će nov način praćenja, izradu novih programa i nove troškove - zaključno je upozorenje u svezi s ovim amandmanom. S istim je obrazloženjem zatražena izmjena članka 100. te članaka 102, 103. i 104.

U obrazloženju amandmana na članak 306. ukazuje se kako je time obuhvaćen najveći broj prekršaja koje vozači čine kad namjeravaju na cesti obaviti neku radnju vozilom te kojima se najbolje odražava "vozačka nedisciplina". Upravo zahvaćanjem te vrste prekršaja policija najučinkovitije utječe na promjenu ponašanja vozača. Isključivanjem ove grupacije prekršaja iz sustava negativnih bodova ohrabrilo bi se vozače na činjenje ovih naizgled bezazlenih prekršaja. A upravo se kod ove grupacije prekršaja kod vozača najčešće čulo i "lako za kaznu, ali taj kazneni bod!"

Nije dopustivo, na što ukazuje i sadašnja praksa - ovakva koncentracija apsolutne moći u rukama samo jedne organizacije, koja, k tome, bez ikakvog nadzora i kontrole, koči razvoj i modernizaciju djelatnosti.

Objašnjavajući amandman na članak 105. ovaj klub ukazuje kako je financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave regulirano zakonom te da dodatni oblici financiranja iz Državnog proračuna nisu opravdani (sredstva od kazni su prihod Državnog proračuna). S obzirom na to da je predlagatelj predvidio da poslove premeštanja nepropisno parkiranih vozila može obavljati lokalna i područna (regionalna) samouprava neka dio prihoda usmjeri na jedinice koje će obavljati samo nadzor pa je problem financiranja riješen.

Iako zakon o prekršajima predviđa takvu mogućnost, mjera privremenog oduzimanja putovnice prema "hrvatskom državljaninu s prebivalištem u inozemstvu" nije potrebna prema hrvatskim državljanima, pogotovo kad su u pitanju prekršaji u prometu - ukazuje se u obrazloženju amandmana na članak 106. Konačnog prijedloga. Ovakva se mjera, podsjeća DC, u bivšoj SFRJ najčešće primjenjivala prema našim državljanima koji su na radu u inozemstvu, zbog čega je Hrvatski sabor kod prošlih izmjena ovog zakona - upravo na prijedlog dijaspore - brisao tu mogućnost.

Klub zastupnika HDZ-a podnio je tri amandmana. Prvim je zatraženo osposobljavanje kandidata za vozače

iz nastavnog predmeta pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći ne provode autoškole već samo Hrvatski crveni križ i zdravstvene ustanove za pružanje prve pomoći koje ovlasti Ministarstvo zdravstva, nakon što prethodno utvrdi ispunjavaju li uvjete utvrđene Zakonom. Drugim je amandmanom predloženo da se predvidi kako Hrvatski crveni križ organizira stručno usavršavanje te provodi ispite za predavače i ispitivače nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći. Treći je amandman podnesen radi usuglašavanja s prvim amandmanom (isključivanje autoškola).

Nije jasno...

Klub zastupnika HSP-HKDU-a predložio je izmjenu u članku 48. Konačnog prijedloga (200. važećeg zakona) radi preciznijeg određenja što su autoškole. Naime, ukazuju da iz Konačnog prijedloga nije jasno kako autoškole moraju biti ustrojene i definirane. I sada je u stvarnosti takva situacija, koja je izrodila potpunim neredom u djelatnosti osposobljavanja osoba za vozače, jer se javljaju autoškole registrirane kao trgovačka društva, obrti, kojekakvi autoklubovi ili ustanove, a svi posluju po različitim principima i uvjetima - stoji u obrazloženju. Predloženo je, također, da se ova osjetljiva djelatnost stavi pod nadzor i u okvire ministarstva kojemu po prirodi stvari i pripada. U prometnom dijelu to može biti samo Ministarstvo pomorstva, prometa i veza, a u dijelu vezanom uz tjelesne ozljede sudionika u prometu - Ministarstvo zdravstva.

Zadire se u ustavna prava

Člankom 48. Konačnog prijedloga predložene su, stoji u obrazloženju, smiješne i nerazumljive stvari (vlasništvo i leasing), što zasigurno zadire u ustavna prava i nikako neće pridonijeti povećanju sigurnosti u prometu, a zasigurno će znatno povećati cijenu osposobljavanja, što se ne prihvaća. U drugom stavku istog članka prepisuju se važeća, loša, rješenja pa Klub predlaže da se za voditelja može imenovati samo osoba s najmanje višom stručnom spremom prometne struke cestovnog smjera, s najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima obrazovanja. Na strogo određivanje stručnog usmjerenja išlo

se da se ne događa, kao sada, da nastavnik tjelesnog odgoja ili povijesti s vozačkom dozvolom vozača amatera rukovodi školom. Kad je riječ o predavaču u školi, predloženo je, uz spomenute uvjete, predviđa se i radno iskustvo na poslovima osposobljavanja u cestovnom prometu te najmanje instruktorska dozvola onih kategorija vozila za koje osoba obavlja nastavu. Prema amandmanu, daljnji su uvjeti: za instruktora vožnje - osoba sa završenom stručnom spremom petog stupnja za zanimanje instruktora u vožnji, kojoj je izdana dozvola instruktora vožnje određene kategorije; za predavača iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći - doktor medicine osposobljen za izvođenje nastave iz tog nastavnog predmeta, prema programu ministra zdravstva. Tu su još zahtjevi da za vrijeme osposobljavanja kandidata za vozača u upravljanju motornim vozilom na cesti instruktor vožnje mora imati pri sebi dozvolu koju izdaje Ministarstvo pomorstva i veza kad je riječ o predavaču i instruktoru vožnje te Ministarstvo zdravstva, u slučaju predavača (doktora medicine) iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći.

Nezakonito je i neustavno rješenje prema kojem se prema povratniku zahvaćenim sustavom negativnih bodova predviđa oduzimanje vozačke dozvole i ponovno polaganje vozačkog ispita.

Uz upozorenje o prepisivanju važećeg rješenja amandmanom je predloženo preciziranje stavka 2. članka 204. važećeg zakona. Prijedlog da uvjerenje o tjelesnoj i duševnoj sposobnosti ne smije biti starije od jedne godine Klub smatra neprihvatljivim, jer onog trenutka kad kandidat položi vozački ispit (što nikako ne utječe na promjenu njegova zdravstvenog stanja) to uvjerenje ima punu važnost sve do njegove 65. godine, odnosno po novom prijedlogu duže, pa je rješenje iz Konačnog prijedloga atak na džep građana.

Predložena izmjena u članku 206., smatraju zastupnici HSP-a i HKDU-a, veoma je opasno rješenje. To nije dopustivo - sadašnja praksa je pokazala da ovakvo stanje koncentracije apsolutne moći u rukama samo jedne

organizacije, koja je, k tome, bez ikakvog nadzora i kontrole, koči razvoj i modernizaciju djelatnosti osposobljavanja. Budući da stručna organizacija djeluje bez konkurencije (monopolistički), a uz to nadzor nad njom treba obaviti ministarstvo koje s predmetnom djelatnosti nema nikakve veze otvaraju se neograničene mogućnosti manipulacija i protuzakonitih radnji. Za to postoji, stoji u obrazloženju, niz primjera. Vozački ispiti provode se protuzakonito - prisustvuje im samo jedna osoba iako bi prema Zakonu, trebalo ispitno povjerenstvo, cijenom ispita potkradaju se autoškole, milijuni radnih sati propadaju zbog arogancije stručne organizacije koja ne pristaje provoditi ispite i u poslijepodnevnim terminima, kandidati za vozače ruše se na ispitima uz pomoć odgovora koji nemaju uporišta u važećem zakonu. Da bi se sve to izbjeglo kao rješenje nameće se jedino moguće - promjena resornog ministarstva, jer ponudeno rješenje ne postoji ni u jednoj zemlji Europe.

Ovo opsežno obrazloženje potkrijepljeno je konkretnim prijedlozima: poslove organiziranja i provođenja vozačkih ispita za predmete Prometna i sigurnosna pravila te Upravljanje motornim vozilom povjeriti javnim natječajem Agenciji za provođenje ispita; sve poslove u svezi s nastavnim predmetom povjeriti Crvenom križu. A i Agencija i Crveni križ moraju imati: prostorne, materijalne i kadrovske uvjete koji osiguravaju obavljanje poslova; organizaciju rada i ustroj koji jamči trajno i kvalitetno obavljanje poslova te informatičku i tehničku podršku, a i projekt razvoja djelatnosti sa zadanim rokovima izvršenja. S istim obrazloženjem predloženi su amandmani na članak 48. Konačnog prijedloga kojim su obuhvaćene izmjene članaka 207, 209. i 210. važećeg zakona te na članak - 53 (važeći članak 218b stavak 4), članak 109 (važeći članak 321. stavak 3), članak 110 (novi članak 322a), članak 111 (novi članak 323a), članak 113 (članak 326a).

Usuglasiti sa standardima dijela europskih zemalja

Damir Kajin (IDS) predložio je amandman na članak 99. Konačnog prijedloga. Riječ je o intervenciji u novopredloženi članak 304a. važećeg zakona radi snižavanja - za jedan

stupanj u odnosu na Konačnim prijedlogom predloženo rješenje - kriterija (prisutnosti alkohola u organizmu) prema kojima se vozači motornog vozila novčano kažnjavaju. Prijedloge je obrazložio potrebom približavanja standardima dijela zapadnoeuropskih zemalja - Italije, Luksemburga, Švicarske, Irske, Engleske. Prema amandmanu, kaznom od 1000 do 2000 kuna kažnjavao

Vozački ispiti provode se protuzakonito - prisustvuje im samo jedna osoba iako bi prema Zakonu, trebalo ispitno povjerenstvo, cijenom ispita potkradaju se autoškole, milijuni radnih sati propadaju zbog arogancije stručne organizacije koja ne pristaje provoditi ispite i u poslijepodnevnom terminima, kandidati za vozače ruše se na ispitima uz pomoć odgovora koji nemaju uporišta u važećem zakonu.

bi se vozač kod kojega se utvrdi prisutnost alkohola u organizmu iznad 0,80 do 1,10g/kg, sa 1300 do 2500 kuna za prisutnost od 1,1 do 2,50 g/kg, sa 1500 do 3000 za prisutnost alkohola od 2,50 do 3,50 te sa 2000 do 4000 za utvrđenu prisutnost alkohola iznad 3,50g/kg.

Josip Leko (SDP) predložio je da provedbu programa, uvjete i način osposobljavanja kandidata za vozače te program osposobljavanja za vožnju biciklom i program biciklističkog ispita, a i program stručnog ispita propisuje ministar prosvjete i športa. Brisanje suglasnosti ministra pomorstva, prometa i veza predlaže se iz pravno utemeljenih razloga, stoji na početku obrazloženja te zatim ukazuje da prema Zakonu o ustrojstvu djelokruga ministarstva a i državnih upravnih organizacija djelatnost tog

ministarstva obuhvaća samo strategiju razvoja svih vidova prometa pa nema mjesta propisivanju provedbi programa, uvjeta i načina osposobljavanja kandidata za vozače, što je izričito obrazovna i pedagoška kategorija.

U obrazloženju sljedećeg amandmana ukazuje se da se predložena koncepcija članka 95. Konačnog prijedloga, prema kojoj bi Vlada RH utvrđivala godišnji program rada za utrošak sredstava za obavljanje aktivnosti Hrvatskog savjeta za sigurnost prometa na cestama na osnovi usklađenog prijedloga ministarstava unutarnjih poslova i pomorstva, prometa i veza kosi s položajem Savjeta koji je postavljen kao samostalno, stručno i savjetodavno tijelo multidisciplinarnog profila. Odredba (važećeg) članka 302. nepotpuna je jer ne predviđa izvješćivanje Vlade RH o godišnjem programu rada i utrošku sredstava.

U obrazloženju amandmana na članak 96. Konačnog prijedloga najprije se ukazuje kako je zakonom sigurnost prometa na cestama izričito stavljena u nadležnost Ministarstva unutarnjih poslova. Da ne bi došlo do preklapanja nadležnosti Savjeta i Ministarstva unutarnjih poslova preinakom članka osigurava se jasna crta podjele nadležnosti, koja se očituje ne samo u djelokrugu nego i u izvorima financiranja, što je u praktičnom smislu izuzetno važno. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija u odnosu na Zakon o sigurnosti prometa na cestama osigurava jasne kriterije za ovakav zahvat u normu članka 302a, koja bi Savjet, kao savjetodavno tijelo, bez ikakva opravdanja uvela u Zakonom definirane ingerencije Ministarstva unutarnjih poslova, što nije niti može biti funkcija Savjeta. Jer Savjet nije ovlašten izvještavati o programu i sredstvima što ih, po Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija i po prirodi stvari mora donositi i provoditi Ministarstvo unutarnjih poslova.

Ante Markov (HSS) podnio je tri amandmana. Predložio je da se autoškole isključe (brisanje u članku 200. i 211. važećeg zakona) iz kruga zaduženih za osposobljavanje kandidata za vozače iz nastavnog predmeta pružanje prve pomoći, odnosno da to čine samo Hrvatski crveni križ i zdravstvene ustanove koje ovlasti Ministarstvo zdravstva. Sljedećim je amandmanom zatražio da se predvidi kako Crveni križ organizira stručno usavršavanje te provodi ispite za predavače i ispitivače nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći. Predmet je trećeg amandmana upravni i inspekcijski nadzor nad radom Hrvatskoga crvenog križa i zdravstvenih ustanova za pružanje prve pomoći, što obavlja obavlja Ministarstvo zdravstva.

Tibor Santo, dr.med. (LS, zastupnik pripadnika mađarske nacionalne manjine) i dr.sc. **Zlatko Kramarić (LS)** također su amandmanima iskazali ocjenu kako su se Hrvatski Crveni križ i zdravstvene ustanove pokazale i dosad prikladnijim institucijama za organizaciju tečaja i mogu bolje garantirati potrebnu razinu kvalitete. Prvim je stoga predloženo ispuštanje sintagme "autoškole", a drugim predloženo da se predvidi kako Hrvatski Crveni križ organizira stručno usavršavanje te provodi ispite za predavače i ispitivače nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći.

Hrvatski sabor je većinom glasova (84 "za", 3 "protiv" i 4 "suzdržano") odlučio, a s tim se suglasio i predlagatelj, da se o Konačnom prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama provede treće čitanje. Primjedbe i prijedlozi iz rasprave upućeni su predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga. Vlada RH zadužena je da u roku dva mjeseca revidira stanje horizontalne i vertikalne signalizacije na svim prometnicama u Republici.

V.Ž.; S.Š.; Đ.K.; J.R.

PRIJEDLOG ZAKONA O SLUŽBENOJ STATISTICI

Temeljna načela

Hrvatski je sabor jednoglasno prihvatio Prijedlog zakona o službenoj statistici kojim se uređuju temeljna načela službene statistike, organizacija, položaj, poslovi i koordinacija sustava službene statistike, strategija razvitka službene statistike RH, program statističkih aktivnosti, prikupljanje, obrada i čuvanje statističkih gradiva, registri i ostala pitanja značajna za službenu statistiku.

Predlagatelj ovog zakona je **Vlada RH** a njime se prihvaćaju i utvrđuju temeljna načela službene statistike u regiji Ekonomske komisije za Europu UN kao i ostala nacionalna načela potrebna u statističkom sustavu RH.

O PRIJEDLOGU

Donošenje ovog zakona proizlazi iz obveze plana provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Ovo je novi tekst zakona jer je procijenjeno da je ekonomičnije sastaviti novi zakon od izmjena i dopuna (službena statistika RH utvrđena je Zakonom o državnoj statistici). Zakon sadrži tri bitne stvari, kako je rekao na sjednici Hrvatskog sabora mr.sc. **Zdenko Milonja**, zamjenik ravnatelja Državnog zavoda za statistiku - definira Zavod za statistiku kao glavnog nositelja statistike i oko toga sintetizira sveukupne statističke aktivnosti u državi, definira na bolji način i više uključuje javnost u donošenje programa statističkih istraživanja i osigurava tajnost individualnih i osobnih podataka (podaci o firmama), rekao je. Kažimo da za provođenje ovog zakona nisu potrebna posebna sredstva osim osiguranja sredstava za ustrojavanje i rad Statističkog savjeta za što je potrebno, kako se procjenjuje, osigurati Državnom zavodu oko 600.000 kuna godišnje.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovog Zakona a među

iznesenim primjedbama je i ona da treba preispitati ovlasti županijskih ureda jer im zadaće nisu usklađene sa zadaćama ureda državne uprave u županijama.

Odbor za financije i državni proračun jednoglasno je predložio Hrvatskom saboru da prihvati ovaj zakon a u raspravi je podržana potreba donošenja ovog Zakona budući da se njime osigurava razvoj statističkog sustava RH i obavlja usklađivanje propisa s EU. Odbor je raspolagao i pisanim mišljenjem Hrvatske gospodarske komore a među iznesenim mišljenjima bilo je i ono da se zakonom treba preciznije odrediti pod kojim je uvjetima moguće tražiti posebne podatke od nositelja službene statistike te mjerila i kriterije za određivanje visine troškova za posebnu obradu podataka.

Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu također je predložio prihvaćanje ovog zakona a u raspravi izneseno je i mišljenje o potrebi dopuna odredbi ovog zakona (članak 18. - ustroj registara) na način da se ustroji i poslovni registar obrtnika.

RASPRAVA

Na sjednici Hrvatskoga sabora najprije je uvodno govorio predstavnik predlagatelja, zamjenik ravnatelja Državnog zavoda za statistiku a zatim **Dario Vukić (HDZ)** u ime Kluba zastupnika HDZ-a.

Prema postojećem Zakonu Državni zavod za statistiku i županijski uredi nadležni su za poslove državne statistike a i državna tijela (MUP, Ministarstvo pravosuđa itd.). No neke odredbe se ne provode i ne poštuju te da se u saborskim raspravama često iskazivalo nezadovoljstvo razlikama u istim podacima koje su davali Narodna banka, Ministarstvo financija te Državni zavod za statistiku. Ne kaže se zašto se Zakon koji je na snazi ne provodi pa bi puno bolje bilo da se ide u promjenu Zakona. Novim su zakonom sužena tijela koja se bave državnom statistikom, rekao je, među ostalim zastupnik pitajući zašto su izostavljeni, primjerice, Hrvatski

zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, za zdravstveno i mirovinsko osiguranje, Financijska policija itd. i znači li to da će sljedeća izvješća Zavoda za statistiku biti bolja, potpunija i cjelovitija.

Ujedno je primijetio da prema sadašnjem Zakonu ravnatelj Državnog zavoda ima pravo javnog očitovanja u slučaju pogrešnog tumačenja ili zlorabe statističkih podataka ali da nije primijetio da je ikada demantiran ijedan podatak iako ih je bilo puno koji nisu odgovarali istini te da se nada da će ubuduće biti takvih reakcija. Također smatra da su neke odredbe predloženog zakona u koliziji (članovi Statističkog savjeta i nositelji službene statistike) a osvrnuo se i na druga predložena rješenja (donošenje godišnjeg provedbenog programa, definiranje statističkih registara itd.).

Sve u svemu predloženi zakon nije loš, rekao je na kraju, uz nadu da će se u njega ugraditi i rješenja koja se dosad iz postojećeg Zakon nisu provodila a zbog nekoordinacije državnih tijela. Predloženi zakon postigao bi punu svrhu i smisao ako bi se izbjela mogućnost bilo koje vlasti manipulacija podacima za prikazivanje (ne)uspješnosti vladajuće garniture kako kome paše.

Završnu riječ je zatim dao u ime predlagatelja **Slavko Linić**, potpredsjednik Vlade RH. Zahvalio je na iznesenim sugestijama i rekao da će predlagatelj nastojati ugraditi određena rješenja koja će možda utjecati na izbjegavanje iznesenih nesuglasica. Sadašnji Zakon je već dosta dugo bez bitnih promjena a život i tržišna ekonomija ukazivali su na neophodnost promjena. Isto tako dosadašnji programi statističkih istraživanja i metodologije odstupale su od onih u tržišnoj ekonomiji europskih zemalja i to su razlozi za požurivanje s ovim tekstom, rekao je, među ostalim.

Hrvatski je sabor jednoglasno (95 za) prihvatio Prijedlog zakona o službenoj statistici. Sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja uputit će se predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Đ.K.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O PRISTUPANJU REPUBLIKE HRVATSKE SREDNJOEUROPSKOM UGOVORU O SLOBODNOJ TRGOVINI (CEFTA-i)

Hrvatski je sabor hitnim postupkom i jednoglasno (87 za) donio ovaj Zakon, predlagatelja Vlade RH, kojim se potvrđuje Ugovor o pristupanju Republike Hrvatske CEFTA-i sklopljen 5. prosinca 2002. godine u Zagrebu. Zakon stupa na snagu (a prema amandmanu predlagatelja) danom objave u "Narodnim novinama".

Tržište zemalja članica CEFTA-e (Republika Bugarska, Češka Republika, Republika Mađarska, Republika Poljska, Rumunjska, Republika Slovenija i Slovačka Republika) vrlo je značajno za RH i u jedanaest mjeseci 2002. godine ukupna robna razmjena između RH i tih zemalja iznosila je 2,11 milijarde američkih dolara što je 19,3 posto više od istog razdoblja 2001., stoji u ocjeni stanja uz ovaj Zakon. Cilj potpisivanja Ugovora je unapređenje i poboljšanje ukupni trgovinskih i gospodarskih odnosa Republike Hrvatske sa zemljama CEFTA-e, usklađivanje razvoja ekonomski između tih zemalja razvojem trgovine, ubrzanja razvoja komer-

cijalnih aktivnosti, podizanja životnog standarda i osiguranja boljih mogućnosti zapošljavanja, povećanje produktivnosti te postizanje financijske stabilnosti a na načelima tržišnog gospodarstva i liberalizacije trgovine. Ugovor čini sastavni dio Srednje-europskog ugovora o slobodnoj trgovini, sadrži odredbe o uvoznim carinama na industrijske proizvode, te, među ostalim, zamjenjuje sve bilateralne ugovore o slobodnoj trgovini koje je RH do tada sklopila sa članicama CEFTA-e.

Ove i druge podatke ponovio je na sjednici Hrvatskog sabora ministar gospodarstva dr.sc. **Ljubo Jurčić** naglasivši važnost pristupanja naše zemlje CEFTA-i te da se očekuje da će se dosadašnja razina ukupne robne razmjene povećati odnosno da se izvozom RH omogućiti hrvatskim gospodarstvenicima veća zastupljenost na tržištima tih zemalja te osigura istovjetni trgovinski tretman.

Dragica Zgrebec (SDP) u ime Kluba zastupnika SDP-a, koji podržava predloženi zakon, sa žaljenjem je

konstatirala da je Hrvatska propustila priliku da i ranije postane članicom CEFTA-e jer nisu postojali uvjeti za ulazak u CEFTA-u (primjerice članstvo u WTO) koji su ostvareni tek nakon 2000. godine. U razdoblju do 2000. godine gotovo se i nije vodilo računa o otvaranju domaćeg i stranog tržišta, rekla je, među ostalim.

Dario Vukić (HDZ) javio se radi ispravka netočnog navoda predgovornice da je 90-tih godina Hrvatska bila zatvorena za tržišta. Da se Hrvatska otvarala najbolje što je mogla može se vidjeti kroz podatke o robnoj razmjeni, nažalost, deficit robne razmjene koji je nastao 1993. godine ove je godine dosegao pet milijardi dolara.

Kažimo da je donošenje ovog zakona podupro **Odbor za zakonodavstvo** (uz amandman nomotehničke naravi, predlagatelj prihvatio) i podržao **Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu**.

Đ.K.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU IZMJENA I DOPUNA TRGOVINSKIH ODREDBI UGOVORA O ENERGETSKOJ POVELJI

Hrvatski je sabor jednoglasno (91 glas "za") i hitnim postupkom donio ovaj Zakon, predlagatelja Vlade RH, kojim se potvrđuju izmjene i dopune trgovinskih odredbi Ugovora.

Ugovor je RH potpisala 1994. godine a potvrdila 1997. godine i na taj način pristupila krugu država potpisnica ovog Ugovora radi unapređenja europske i svjetske trgovine na području energije i omogućila ulaganje stranog kapitala, partnerstvo i suradnju u energetici s državama Europske zajednice, članicama EFTA-a, državama srednje i istočne Europe, baltičkim državama, mediteranskim državama, nezavisnim državama bivšeg SSSR-a te izvan-europskim članicama OECD.

Između 1994. i 1998. godine sastajala se Privremena konferencija energetske povelje radi pregovora o izmjenama i dopunama trgovinskih odredbi Ugovora. Konferencija je konačno osnovana 1998, a izmjene i dopune trgovinskih odredbi Ugovora usvojeni su u skladu s njezinim načinima rada s ciljem uređenja trgovinskih pitanja koja se primjenjuju na trgovinu energetskim materijalima i proizvodima te energetske opreme sve dok neka ugovorna stranka ne postane članicom WTO-a (naime, mnoge se promjene svode na formalnosti jer se trgovinski režim u Ugovoru zasniva na tzv. GAT-u koji se sada zamjenjuje s WTO).

Na sjednici Hrvatskog sabora o ovom dokumentu govorio je u ime predlagatelja ministar gospodarstva dr.sc. **Ljubo Jurčić**, a podršku njegovu donošenju dao je, kako je naveo, **Franjo Kučar (SDP)** Klub zastupnika SDP-a.

Raspravu o ovom dokumentu proveo je **Odbor za zakonodavstvo** (podnio amandman na članak 2. nomotehničke naravi - "Izmjene i dopune" zamjenjuju se riječima "Ugovora iz članka 1. ovog Zakona - predlagatelj prihvatio) te **Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu**.

Đ.K.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU GRAĐANSKOPRAVNE KONVENCIJE O KORUPCIJI

Hrvatski je sabor hitnim postupkom donio ovaj Zakon kojim se potvrđuje Građanskopravna konvencija o korupciji, koja je značajan doprinos Akcijskom planu Vijeća Europe u borbi protiv korupcije i sastavni je dio *acquis communitairea* (temeljnih akata) Europske unije, navodi predlagatelj Vlada RH.

Ovim potvrđivanjem Republika Hrvatska objedinjuje "paket" međunarodnopravnih mehanizama za borbu protiv korupcije a Vlada RH još jednom iskazuje svoju političku volju za djelotvornim suzbijanjem korupcije.

Na sjednici Hrvatskog sabora riječ je zatražila zastupnica **Mirjana Ferić-Vac** (SDP) u ime Kluba zastupnika SDP-a - koji će glasovati za ovaj zakon - ocjenjujući ovo potvrđivanje Konvencije od izuzetne važnosti i kao slijed niza pravnih instrumenata kojima je Hrvatska pristupila na ovu temu i čime se zaokružuje niz usvajanja tih

akata (temeljnih) koji su preduvjet za ulazak u EU (primarna je svakako Kaznenopravna konvencija o korupciji). Podsjetila je što je dosad Republika Hrvatska učinila glede ove pravne regulative (Zakon o obveznim odnosima, Zakon o kaznenom postupku itd.) te naglasila da se u Hrvatskoj u posljednje vrijeme dosta govori o potrebi zakonske zaštite pojedinaca, zaposlenika, koji prijavljuju korupcijska djela te da o tome govori i članak 9. ove Konvencije.

Kao voditeljica saborskog izaslanstva u Vijeću Europe posebno je svjesna značaja koje Europa a i svijet pridaju borbi protiv korupcije, rekla je, među ostalim. Dodala je da bi ubuduće možda trebalo potaknuti osnivanja Europskog opservatorija za borbu protiv korupcije u ranijim stadijima (Vijeće Europe usvojilo preporuku o tome) te navela da će u saborsku proceduru doći i Deklaracija nedavno utemeljenog GOPAK-a (glo-

balna organizacija parlamentaraca protiv korupcije) naglašavajući da korupcija slabi i iskrivljava gospodarstvo, obeshrabruje poduzetništvo na lokalnoj razini i skreće investicijske tokove prema stabilnijim odredištima.

Zdenko Haramija (HSS) je rekao da Klub zastupnika HSS-a pozdravlja ovaj zakon i da će ga podržati smatrajući da će u konačnici pridonijeti približavanju cilju - da budemo zemlja prava i da u obračunu s korupcijom budemo bliski zemljama koje su danas u vrhu rješavanja tog problema.

Hrvatski je sabor jednoglasno (95 glasova za) donio ovaj Zakon u tekstu kako ga je predložio predlagatelj zajedno s amandmanima Odbora za zakonodavstvo (na članke 3. i 4.-nomotehnički izričaj koje je predlagatelj prihvatio).

Đ.K.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE MALEZIJE O IZBJEGAVANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA I SPRJEČAVANJU IZBJEGAVANJA PLAĆANJA POREZA NA DOHODAK

Hrvatski je sabor jednoglasno (96 glasova za) i hitnim postupkom donio ovaj Zakon, predlagatelja Vlade RH. Ugovor koji se sada potvrđuje ovim Zakonom potpisan je 18. veljače 2002, a njime se uređuju načini izbjegavanja dvostrukog oporezivanja dohotka i dobiti.

U uvodnom dijelu Ugovora sadržane su definicije pojmova koji se spo-

minju u ostalim odredbama Ugovora a jedna od najvažnijih je definicija rezidenta pomoću kojeg se izbjegava dvostruko oporezivanje hrvatskih rezidenata, navodi, među ostalim predlagatelj.

Na sjednici Hrvatskog sabora zamjenik ministra financija u ime predlagatelja zakona mr.sc. **Damir Kuštrak** dao je ukratko obilježje ovog

zakona te rekao da predlagatelj prihvaća amandman Odbora za zakonodavstvo kojim se uređuje nomotehnički izričaj jedne od odredbi (članak 4. - brisati "nakon njegova stupanja na snagu"). Inače, taj potonji Odbor predlaže prihvaćanje zakona kao i Odbor za financije i državni proračun.

Đ.K.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O IZMJENAMA I DOPUNAMA UGOVORA O SLOBODNOJ TRGOVINI IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I REPUBLIKE MAKEDONIJE

Hrvatski je sabor hitnim postupkom i jednoglasno donio Zakon kojim se potvrđuje Ugovor o izmjenama i dopunama Ugovora o slobodnoj trgovini između Republike Hrvatske i Republike Makedonije,

sklopljen u Zagrebu 11. lipnja 2002. godine u izvorniku na hrvatskom i makedonskom jeziku.

Ovim izmjenama i dopunama Ugovora će se, među ostalim, postupno uspostaviti zona slobodne trgovine za

poljoprivredne i prehrambene proizvode zaključno sa 31. prosincem 2004. godine, ukida se jedan posto carine u RH za proizvode podrijetlom iz Republike Makedonije odnosno jedan posto pristojbi u svrhu

carinskog evidentiranja u Republici Makedoniji za proizvode podrijetlom iz RH. Republika Makedonija produžit će primjenu uvoznih dozvola za naftne derivate do 31. prosinca 2003. godine.

Na sjednici Hrvatskog sabora o izmjenama i dopunama Ugovora govorio je ministar gospodarstva dr.sc. **Ljubo Jurčić** rekavši da je ovaj zakon za RH mogućnost za kvalitetniju suradnju i povećanje trgovinske razmjene s krajnjim ciljem uspostave

slobodne trgovine između dviju zemalja.

U raspravi je sudjelovala jedino **Lucija Debeljuh (SDP)** u ime Kluba zastupnika SDP-a. Ponovila je podatke iz obrazloženja ovog zakona i rekla, među ostalim, da je Republika Makedonija prva zemlja s kojom je RH sklopila ugovor o slobodnoj trgovini. Interes je RH liberalizirati protok roba, ljudi i usluga čime se stvaraju

pretpostavke za brži gospodarski rast i zbog svih tih razloga Klub zastupnika SDP-a glasovat će za ovaj zakon, rekla je.

Kažimo da su donošenje ovog zakona podržali i **Odbor za zakonodavstvo** (uz nomotehnički amandman na članak 3. - predlagatelj ga je prihvatio) i **Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu**.

Đ.K.

PRIJEDLOG ODLUKE O NASTAVKU SUDJELOVANJA HRVATSKIH VOJNIH PROMATRAČA U MIROVNOJ MISIJI UNMEE (ETIOPIJA I ERITREJA)

Nastavak mirovne misije

Zastupnici Hrvatskog sabora većinom glasova donijeli su Odluku o nastavku sudjelovanja hrvatskih vojnih promatrača u Mirovnoj misiji UNMEE (Etiopija i Eritreja). U mirovnu misiju Ujedinjenih naroda u Etiopiju i Eritreju upućuje se do sedam pripadnika Oružanih snaga RH, radi nastavka sudjelovanja u misiji u statusu vojnih promatrača.

Prijedlog odluke je dostavila Vlada RH.

Na temelju članka 4. stavka 1. i članka 5. Zakona o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga RH, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu, i članka 129. stavka 2. Poslovnika Hrvatskog sabora, Vlada RH podnosi Prijedlog ove odluke.

Republika Hrvatska sudjeluje u mirovnoj misiji UN-a u Etiopiji i Eritreji (UNMEE) i to od 9. ožujka 2001. godine, kada je u mirovnu misiju upućeno 5 časnika Oružanih snaga RH, u statusu vojnih promatrača. Dana 9. ožujka 2002. godine upućena je i druga skupina od 5 časnika u mirovnu misiju UN-a u Etiopiju i Eritreju, koja trenutno obnaša dužnosti vojnih promatrača UN-a i koja se, u skladu sa službenim pozivom UN-a, mora iz misije vratiti u RH 8. ožujka 2003. godine, a treba ih zamijeniti nova skupina od sedam hrvatskih vojnih promatrača. Rok za upućivanje hrvatskih časnika u misiju je 4. ožujka 2003. godine, a rok

za prijavu kandidata Ujedinjenim narodima istječe 5. veljače 2003. godine.

Sigurno je da će Vijeće sigurnosti UN-a i nakon 15. ožujka 2003. godine produžiti mandat UNMEE za narednih šest mjeseci.

Sudjelovanje u mirovnim misijama od osobitog je interesa za RH i njezino uključivanje u euroatlantske organizacije, te aktivno sudjelovanje u uspostavi mira u široj međunarodnoj zajednici.

Sudjelovanje u mirovnim misijama navedeno je u Strategiji nacionalne sigurnosti i Strategiji obrane kao jedan od načina hrvatskog doprinosa miru i sigurnosti u svijetu.

Sudjelovanje u mirovnim misijama uz to je i jedan od partnerskih ciljeva RH dogovorenih sa NATO-m, u sklopu provođenja postupka pristupanja u NATO kroz stapanje u Membership Action Plan (MAP) proces.

Stečena iskustva hrvatskih časnika iz misije UNMEE na vojno-promatračkoj razini, te zajedničko djelovanje i razmjena iskustava sa časnicima iz država koje su članice NATO-a mogu samo koristiti i pomoći u ostvarenju strateških ciljeva RH u svezi s ulaskom u NATO i EU.

Isto tako, u svjetlu kandidature RH za status nestalne članice Vijeća sigurnosti UN-a, u 2007. godini, poželjna je veća nazočnost i doprinos RH međunarodnom miru i sigurnosti.

Izvršavanje ove Odluke odvijat će se na teret fondova UN-a i državnog

proračuna RH, na stavci Ministarstva obrane, u sklopu godišnjeg plana aktivnosti.

U obrazloženju Odluke stoji da Hrvatski sabor donosi (prethodnu) odluku o upućivanju do sedam pripadnika Oružanih snaga RH u mirovnu misiju UN-a u Etiopiju i Eritreju (UNMEE).

Pravna osnova za donošenje ove odluke Hrvatskog sabora je, uz članak 7. stavak 2. Ustava RH, koji propisuju da je za prelazak Oružanih snaga preko granica RH potrebna prethodna odluka Hrvatskog sabora, osim kada je riječ o sudjelovanju Oružanih snaga u sklopu vježbi u okviru međunarodnih obrambenih organizacija, kojima je, Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora, te radi pružanja humanitarne pomoći (članak 7. stavak 3. Ustava), odredba članka 6. Zakona o obrani, koja u nadležnost Hrvatskog sabora stavlja odlučivanje o izlasku ili djelovanju Oružanih snaga izvan granica RH. Stoga je u uvodnom dijelu navedena zakonska, umjesto ustavne osnove za donošenje akta.

Zakon o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga RH, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu, ovo pravno područje na istovjetan način uređuje u članku 5. Zakona.

Odluka Hrvatskog sabora stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama", u skladu s odredbom članka 250. Poslovnika Sabora.

Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora raspravio je Prijedlog ove odluke kao zainteresirano radno tijelo. Odbor je u raspravi podržao donošenje Odluke. Nakon rasprave Odbor je većinom glasova predložio Hrvatskom saboru da donese Odluku o nastavku sudjelovanja hrvatskih vojnih promatrača u mirovnoj misiji UNMEE, u tekstu u kojem ga je predložila Vlada RH.

Odbor za zakonodavstvo raspravljao je o Prijedlogu odluke i podupire

njeno donošenje, a na tekst nema primjedaba.

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost također je razmotrio Prijedlog odluke. U provedenoj raspravi podržano je donošenje predložene odluke uz ocjenu da je ona od interesa za RH zbog njezinog uključivanja u euroatlantske organizacije i sudjelovanja u uspostavi mira u svijetu.

Na tekst Prijedloga odluke nije bilo primjedbi.

Nakon rasprave, Odbor je jednoglasno odlučio predložiti Hrvatskom saboru donošenje Odluke.

Kako nije bilo prijavljenih za raspravu, predsjedavajući ju je odmah i zaključio. Sutradan se pristupilo glasovanju. **Zastupnici su većinom glasova, sa 83 glasa "za" i 11 "suzdržanih" donijeli Odluku o nastavku sudjelovanja hrvatskih vojnih promatrača u mirovnoj misiji UNMEE (Etiopija i Eritreja).**

S.Š.

PRIJEDLOG ODLUKE O ODRŽAVANJU PFP VOJNE VJEŽBE "COOPERATIVE ENGAGEMENT 2003."

Korak bliže NATO-u

Hrvatski sabor većinom glasova donio je Odluku o održavanju PFP vojne vježbe "Cooperative Engagement 2003". U Odluci stoji da se odobrava održavanje ove vojne vježbe, uz sudjelovanje NATO i PFP država s ciljem razvijanja interoperabilnosti među pomorskim snagama unutar PFP-a, kroz primjenu zapovjedno-nadzornih procedura u operacijama traganja i spašavanja i protuminskim operacijama. Odobrava se i ulazak oružanih snaga država NATO i PFP radi sudjelovanja u vojnoj vježbi. Provedba vježbe planirana je za 18. do 22. rujna 2003. godine.

Podnositelj ovog Prijedloga je Vlada RH.

O PRIJEDLOGU

Na temelju članka 80. Ustava RH pokreće se postupak za donošenje Odluke Hrvatskog sabora o održavanju PFP vojne vježbe "Cooperative Engagement 2003.", koja je planirana za 18. do 22. rujna 2003. godine, na području Jadrana u trajanju od 8 dana.

Članstvo u NATO-u je jedan od nacionalnih ciljeva i prioriteta hrvatske sigurnosne i vanjske politike. Hrvatska je pristupila Partnerstvu za mir (Partnership for Peace-PfP) u svibnju 2002. godine. Aktivno sudjelovanje u

koordiniranom nacionalnom programu provođenja obveza vezanih uz status člana PFP i u Akcijskom planu za članstvo (Membership Action Plan -MAP), a u cilju dostizanja standarda za punopravno članstvo u NATO-u, pripada onom krugu aktivnosti koje su, u funkciji dosezanja operativno-funkcionalnih ciljeva iz nadležnosti Ministarstva obrane i Oružanih snaga RH. Stoga se sudjelovanje u PFP-u i MAP-u vidi kao važan i nezaobilazan korak prema punopravnom članstvu u NATO-u.

RH postupno povećava svoje sudjelovanje u aktivnosti iz programa PFP, polazeći od manjeg broja jednostavnijih događaja pa do preuzimanja organizacije složenijih. Organiziranje vježbe u Hrvatskoj je u skladu s nastojanjima da se, u skladu s programom PFP, potiče spremnost za članstvo u NATO-u, kroz sudjelovanje pripadnika i postrojbi Oružanih snaga RH na zajedničkim vojnim vježbama s postrojbama oružanih snaga zemalja članica NATO/PFP.

"Cooperative Engagement 2003." bila bi prva multinacionalna vojna vježba u okviru programa PFP, koja bi se, organizirala u RH, na području Srednjeg Jadrana, u rujnu 2003. godine.

Cilj vježbe je razvijanje interoperabilnosti među pomorskim snagama unutar PFP-a kroz primjenu zapovjedno-nadzornih procedura u ope-

racijama traganja i spašavanja i protuminskim operacijama, koristeći radionice, uvježbavanja i vježbe.

Hrvatska bi u vježbi sudjelovala sa 2 ophodna broda, 1-2 helikoptera za traganje i spašavanje, 1 helikopterom za medicinsko prevoženje, obalnim radarskim postajama, roniteljskom barkasom, 3-4 stožerna časnika te slušateljima na predavanjima.

Kao mjesta održavanja aktivnosti RH je ponudila uporabu ratne luke Lora, Sjeverne luke u Splitu, zrakoplovne baze u Divuljama, zrakoplovne luke Resnik, te radnih prostorija u Domu Hrvatske vojske u Poljudu-Split.

Organiziranje PFP vježbe na teritoriju RH bit će dodatni iskorak u smislu potvrđivanja spremnosti RH za preuzimanje i složenijih zadaća, a sve s ciljem približavanja NATO-u. Dodatno, održavanje međunarodne vojne vježbe bio bi važan doprinos izgradnji povjerenja i sigurnosti u središnjoj i jugoistočnoj Europi, kao i mediteranskom bazenu, te bi se dodatno naglasila spremnost RH za regionalnu suradnju.

Financijska sredstva potrebna za uspješnu provedbu vježbe planirana su i osigurana sa stavke Ministarstva obrane u državnom proračunu RH, za vojne vježbe. Sredstva planirana za ovu namjenu iznose ukupno 455 tisuća kuna i to 155 tisuća kuna za glavnu plansku konferenciju, završ-

nu plansku konferenciju, te konferenciju tijekom same Vježbe, kao i 300 tisuća kuna za samo izvođenje vježbe.

Pravna osnova za donošenje Odluke Hrvatskog sabora je članak 6. stavak 2. podstavak 6. Zakona o obrani, koji u nadležnost Hrvatskog sabora stavlja odlučivanje o izlasku ili djelovanju Oružanih snaga izvan granica RH, odnosno o ulasku ili djelovanju oružanih snaga drugih država na teritoriju RH u okviru vježbi, osim o izlasku, odnosno ulasku oružanih snaga u okviru međunarodnih obrambenih organizacija kojima je RH pristupila ili im pristupa na temelju međunarodnih ugovora te radi pružanja humanitarne pomoći.

S obzirom na to da se u predmetnom slučaju radi o PFP vojnoj vježbi, u kojoj, uz pripadnice Oružanih snaga RH, sudjeluju i pripadnici oružanih snaga Bugarske, Francuske, Grčke, Italije, Rumunjske, Slovenije, Latvije i Kanade postoji zakonska obveza donošenja Odluke Hrvatskog sabora.

RADNA TIJELA

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost razmotrio je Prijedlog odluke, a prilikom rasprave raspolagao je i amandmanom Vlade RH od 26. veljače ove godine.

U provedenoj raspravi podržano je donošenje predložene odluke uz ocjenu da je ona od interesa za RH, jer je to prva multinacionalna pomorska vojna vježba u okviru navedenog Programa koja se održava na području RH.

Na tekst Prijedloga odluke nije bilo primjedbi. Odbor je podržao i amandman Vlade RH na Prijedlog odluke.

Nakon rasprave, Odbor je jednoglasno odlučio predložiti Hrvatskom saboru donošenje Odluke o održavanju PFP vojne vježbe "Cooperative Engagement 2003.", sukladno amandmanu Vlade RH.

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ove Odluke. Istodobno predlaže Hrvatskom saboru donijeti slijedeći zaključak: Obvezuje se Vlada RH da do zaključenja rasprave o ovoj Odluci, a najkasnije do pripreme ove Odluke za objavu u "Narodnim novinama" dostavi tekst prijedloga Odluke u prijevodu na hrvatski jezik.

U obrazloženju se kaže da sukladno Ustavu RH o službenoj uporabi hrvatskog jezika i latiničnog pisma nužno je i akte koje donosi Hrvatski

sabor raspravljati, odlučivati, a potom i objaviti u "Narodnim novinama" sukladno Ustavu RH. Razlog više je i to što se ova vježba održava na teritoriju RH.

Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav također je raspravio ovaj Prijedlog kao zainteresirano radno tijelo. Odbor je u raspravi podržao donošenje Odluke o održavanju prve multinacionalne vojne vježbe u okviru programa PFP. U raspravi je izraženo mišljenje da bi Prijedlogom odluke trebalo utvrditi uz međunarodni naziv vježbe i naziv na hrvatskom jeziku, jer se vježba održava na području RH.

Nakon rasprave, Odbor je većinom glasova predložio Hrvatskom saboru donošenje Odluke o održavanju PFP vojne vježbe "Cooperative Engagement 2003.", u tekstu u kojem ga je predložila Vlada RH.

AMANDMAN VLADE

Vlada RH je na Prijedlog odluke o održavanju ove vojne vježbe podnijela slijedeći amandman: U nazivu Odluke kao i u točki I. riječi: "Cooperative Engagement 2003." zamjenjuju se riječima: "Zajedničko sudjelovanje 2003."

U obrazloženju stoji da se ova izmjena, sukladno stajalištu Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora, predlaže s obzirom na to da je akte o kojima raspravlja i odlučuje Hrvatski sabor, a koji se potom i objavljuju u "Narodnim novinama", potrebno uskladiti s ustavnom odredbom o službenoj uporabi hrvatskog jezika i latiničnog pisma.

RASPRAVA

Tonči Tadić (HSP) rekao je da je ova vojna vježba "Zajedničko djelovanje 2003" prva multinacionalna vojna vježba u okviru "Partnerstva za mir", koja bi se organizirala u Hrvatskoj, na području srednjeg Jadrana, u rujnu ove godine.

Ujedno je to prva pomorska vojna vježba, u kojoj sudjeluje cijeli niz brodovlja i mornara, vojnika i zrakoplova iz zemalja NATO-a, ali i iz zemalja članica "Partnerstva za mir", naglasio je dr. Tadić.

Smatra da je sve ovo interesantno radi implikacija na srednji Jadran i

na njegovo gospodarstvo. Dr. Tadić podsjetio je da Vlada u popratnom materijalu navodi kako je RH ponudila uporabu ratne luke "Lora", sjeverne luke u Splitu, zrakoplovne baze u Divuljama, zrakoplovne luke "Resnik", te pojedinih radnih prostora u Domu Hrvatske vojske u Splitu ili u vojnom učilištu.

"Nas u HSP-u međutim zanima je li ponuđen i sam akvatorij, dakle morski prostor srednjeg Jadrana, obala i priobalje i more među otocima u srednjem Jadranu, ili je riječ o vojnoj vježbi koja će se održavati isključivo u krugu ratne luke "Lora", odnosno zrakoplovne baze u Divuljama, što je također moguće".

Dr. Tadić posebice je napomenuo da je ovdje riječ uglavnom o minolovcima, odnosno o vježbama koje se odnose na ratovanje u priobalnom moru, što je najsloženiji oblik ratovanja na moru. Klub zastupnika HSP-a drži da je Hrvatska ratna mornarica sposobna za taj vid ratovanja. Međutim, isto tako smatraju da nije razumno dokazivati se s ovakvim vojnim vježbama, posebice u sezoni, jer vježba bi trajala od 18. do 22. rujna.

"To ni u kojem slučaju neće biti dobro za imidž Hrvatske kao sigurne i mirne turističke zemlje".

Zamolio je ministra da izvijesti Hrvatski sabor o tome kako u sličnim okolnostima postupaju Turska i Grčka, kada je riječ o vojnim vježbama u priobalju, posebice kada je riječ o sezoni ili posezoni.

Iz svih tih razloga, a posebice imajući u vidu iraku krizu koja je u tijeku, Klub zastupnika HSP-a izražava krajnje nezadovoljstvo zbog održavanja ove vojne vježbe.

Potom je zamjenik ministra, **Zlatko Gareljić** dao završnu riječ. Rekao je da je istina da se radi o prvoj multinacionalnoj vojnoj vježbi u okviru programa "Partnerstvo za mir". Napomenuo je da je prošle godine održana, također u okviru NATO-a odnosno "Partnerstva za mir", vježba "Kročenje zmaja", ali da je ona prvenstveno bila sadržajno civilnog karaktera.

Istaknuo je da je trajanje ove vježbe pet dana, od kojih se četiri dana odvija u zatvorenim ili ograđenim prostorima Hrvatske vojske ili Hrvatske ratne mornarice, a tek jedan dan na otvorenom prostoru područja Srednjeg Jadrana. Napomenuo je da nije utvrđen ni određen mikrolokalitet, "ali ono što je moguće reći iz sadašnje

pozicije je to da planiranje, organiziranje i održavanje vježbe je takvo da uopće neće utjecati na normalnost prometovanja hrvatskim Jadranom i na još uvijek turističku posezonu”.

Zlatko Garešić rekao je da ne samo Grčka i Turska, nego i druge mediteranske zemlje, uz odgovarajuću pripremu i planiranje, održavaju slične ili iste vježbe.

”Ono što je važno reći je da je riječ o vojnoj vježbi, ali prvenstveno o vježbi koja podrazumijeva protuminsko djelovanje, ali isto tako i operacije traganja i spašavanja”.

Zaključno je ponovio kako se usuđuje reći da odvijanje same vježbe neće uopće utjecati na normalnost prometovanja i života na moru.

Ovime je zaključena rasprava o ovoj točki dnevnog reda. **Amandman koji je u roku dostavila Vlada RH postaje sastavni dio Prijedloga odluke o održavanju PFP vojne vježbe "Cooperative Engagement 2003"**.

Zastupnici Hrvatskog sabora su većinom glasova, sa 89 glasova "za" i 5 "suzdržanih" donijeli ovu Odluku.
S.Š.

Naknadno glasovanje

PRIJEDLOG PROJEKTA HRVATSKOG ODGOJNO - OBRAZOVNOG SUSTAVA ZA 21. STOLJEĆE

Na svojoj 30. sjednici Hrvatski je sabor zaključio većinom glasova (97 za, 8 protiv, dva suzdržana) da je o Prijedlogu projekta hrvatskog odgojno-obrazovnog sustava za 21. stoljeće provedena prethodna rasprava te da će se sve primjedbe, prijedlozi mišljenja i sugestije iznesene u ras-

pravi na radnim tijelima i na plenarnoj sjednici uputiti Vladi RH da ih uzme u obzir pri izradi i utvrđivanju Projekta hrvatskog odgojno-obrazovnog sustava za 21. stoljeće.

Štovane čitatelje podsjećamo da smo o Prijedlogu tog projekta kao i

raspravi o njemu na 29. sjednici Hrvatskoga sabora pisali u našem listu, broj 356, na str. 3. pod naslovom: "Kvaliteta važnija od trajanja obrazovanja".

Đ.K.

ODGOVORI NA ZASTUPNIČKA PITANJA

ARHIVSKO GRADIVO

Dokumentacija pokojnog predsjednika Tuđmana

Na zastupničko pitanje Ante Belje (HDZ), u vezi s predajom dokumentacije nastale djelovanjem dr. Franje Tuđmana, kao Predsjednika Republike Hrvatske, Hrvatskom državnom arhivu - odgovorila je Vlada RH.

”Još u siječnju 2001. godine, Vlada Republike Hrvatske je odlučila da dokumentacija pokojnog predsjednika Tuđmana s Pantovčaka treba biti predana Hrvatskom državnom arhivu, gdje bi onda, po nekim opće prihvaćenim svjetskim standardima, trebala biti zatvorena za javnost idućih 30-tak ili više godina, kako bi se time izbjegle raznorazne mani-

pulacije dokumentacijom u dnevno-političke svrhe. Moje pitanje je, zašto arhiva pokojnog predsjednika Tuđmana već odavno nije u Hrvatskom državnom arhivu, gdje je ta dokumentacija i gdje se danas nalazi? Po kojem važećem hrvatskom zakonu Vlada Republike Hrvatske ima pravo na skidanje tajne s dokumentacije i predaju dokumentacije ili kopija te dokumentacije haškom Tužiteljstvu?”

Vlada Republike Hrvatske donijela je, 11. siječnja 2001. godine. Odluku o preuzimanju i korištenju dokumentacije nastale djelovanjem dr. Franje Tuđmana, kao predsjednika Republike Hrvatske, kojom je odlučila da će zapise i dokumente, nastale djelovanjem dr. Franje Tuđmana, kao Predsjednika Republike Hrvatske, preuzeti Hrvatski državni arhiv, sukladno s odredbama Zakona o arhivskom gradivu i arhivima, bez navođenja roka predaje, te da se

određeni zapisi i dokumenti mogu dati na korištenje sukladno sa Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima, ali i iznimno po prethodnom odobrenju Vlade Republike Hrvatske.

Predmetni zapisi i dokumentacija nalaze se u Uredu predsjednika Republike Hrvatske, te je Vlada Republike Hrvatske, sukladno s prethodno navedenom odredbom, ovlaštena odobriti korištenje ove dokumentacije.

Vezano za pitanje predaje određene dokumentacije Međunarodnom kaznenom sudu, za kazneni progon odgovornih osoba za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava na području bivše Jugoslavije (MKSJ), obveza Republike Hrvatske da kao članica Ujedinjenih naroda surađuje s ovim Sudom, proizlazi iz Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda, broj: 827 iz 1993. godine, te Statuta MKSJ-a.

Temeljni propis kojim je uređena suradnja Republike Hrvatske s MKSJ-om je Ustavni zakon o suradnji Republike Hrvatske s Međunarodnim kaznenim sudom kojim je za nositelja suradnje određena Vlada Republike Hrvatske. U svrhu operativnog provođenja suradnje, Vlada Republike Hrvatske je Uredbom osnovala dva tijela: Savjet i Ured za suradnju s Međunarodnim sudom i Međunarodnim kaznenim sudom.

Također je Hrvatski sabor. Deklaracijom o suradnji s MKSJ-om, od 14. travnja 2000. godine, te Zaključcima o suradnji s Međunarodnim sudom u Haagu od 17. srpnja 2001. godine, pozvao Vladu Republike Hrvatske na nastavak suradnje s MKSJ-om, u okvirima Ustavnog zakona od 19. travnja 1996. godine i u skladu s međunarodno priznatim obvezama i zaključcima iz tih dvaju dokumenata, vodeći pri tome računa o zaštiti nacionalnih interesa i dostojanstvu hrvatskih ljudi i hrvatske države.

S obzirom na to da su u veljači, lipnju i srpnju 2001. godine, primljeni zahtjevi Tužiteljstva MKSJ-a, kojim je zatražena predaja točno specificiranih dokumenata, nastalih za vrijeme djelovanja dr. Franje Tuđmana, kao Predsjednika Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske je kao nositelj suradnje bila obvezna postupiti i po tim zahtjevima, te je od Ureda Predsjednika Republike Hrvatske zatražila dostavu specificiranih dokumenata.

Budući da je po primitku traženih dokumenata utvrđeno da oni nose odgovarajuće oznake tajnosti, uz suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske i temeljem izjave glavne tužiteljice MKSJ-a Carle Del Ponte, od 29. prosinca 2001. godine, kojom se obvezala da će Ured Tužiteljstva sa zapisima i dokumentima postupati kao s povjerljivom građom, te da njihov sadržaj neće biti dan na uvid neovlaštenim osobama, niti korišten u bilo koje druge svrhe osim sudske i istražne, Vlada Republike Hrvatske je, vodeći računa o tome da tim postupkom ne bi došlo do povrede nacionalnog interesa i interesa nacionalne sigurnosti, temeljem Zakona o Vladi Republike Hrvatske u vezi sa člankom 28. stavkom 3. Zakona o zaštiti tajnosti podataka i člankom 2. Ustavnog zakona o suradnji Republike Hrvatske s MKSJ-om, donijela tri odluke kojima se za traženu dokumentaciju skida oznaka tajnosti, te se ona predaje Tužiteljstvu MKSJ-a.

Međutim, nije točno da je Odlukom Vlade Republike Hrvatske, donijetom na sjednici održanoj 12. prosinca 2002. godine, skinuta oznaka tajnosti sa zapisnika, znači transkripata pokojnog predsjednika Tuđmana, jer se konkretna odluka odnosi na skidanje oznake tajnosti samo sa popisa zapisa nastalih djelovanjem dr. Franje Tuđmana, kao Predsjednika Republike Hrvatske, ali ne i oznaka tajnosti sa samih zapisa navedenih u tim popisima.

Iz navedenoga je razvidno da se s predmetnim zapisima i dokumentima postupa u skladu s važećim propisima.

BRODOGRADNJA

Gradnja brodova za domaće potrebe

Na zastupničko pitanje **Ivana Jarnjaka (HDZ)** u vezi s **izgradnjom brodova za domaće potrebe, te u vezi s uvozom brodova za potrebe Ministarstva unutarnjih poslova** odgovorila je **Vlada Republike Hrvatske**:

"Prvenstveno treba naglasiti da se, zbog nelojalne konkurencije s Dalekog istoka, subvencionira gradnja trgovačkih brodova za izvoz i putničke flote Jadrolinije, a ne namjenska plovila za potrebe Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva pomorstva, prometa i veza.

Unatoč jasnom opredjeljenju Vlade Republike Hrvatske o gradnji plovila za domaće potrebe na domaćim navozima, nažalost, mora se konstatirati da nisu postignuti očekivani rezultati s obzirom na stvarne mogućnosti graditelja i potrebe naručitelja.

Iz izvješća Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva pomorstva, prometa i veza te saznanja Ministarstva gospodarstva, može se zaključiti da su nabavke ovih plovila, sukladno sa zakonima o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske, provedene putem javnih natječaja. Zbog niza okolnosti kao što su: nelikvidnost domaćih brodograditelja, nedovoljna tehničko-tehnoška opremljenost istih, nedostatak sredstava u državnom proračunu za financiranje razvojnih projekata te povoljnije ponude na inozemnom tržištu za ove proizvode, natječaji su okončani temeljem realno prihvatljivih uvjeta u danom momentu.

Vlada Republike Hrvatske ističe daje, u razdoblju od 1990. do 2003. godine, u Hrvatsku uvezeno 26 plovila, a 9 plovila je proizvedeno u domaćim brodogradilištima.

Ugovorom između Ministarstva unutarnjih poslova i Brodogradilišta Greben d.d., Vela Luka iz 1997. godine, planirana je gradnja 26 plovila, od čega su realizirana samo 2 plovila i to zbog nedostatka financijskih sredstava naručitelja i nelikvidnosti graditelja. Ministarstvo pomorstva, prometa i veza je, u istom razdoblju, u domaćim brodogradilištima izgradilo 7, a uvezlo 22 plovila.

Međutim, unatoč ovom nepovoljnom stanju, Vlada Republike Hrvatske ne odustaje od politike angažmana domaćih brodograđevnih kapaciteta za gradnju plovila za potrebe Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva pomorstva, prometa i veza, koja će samostalno ili uz strateškog partnera moći udovoljiti zahtjevnijim potrebama naručitelja i tako povećati domaću proizvodnju.

Pregovori Brodogradilišta Split - BSO s talijanskim proizvođačem specijalnih plovila o zajedničkoj proizvodnji, okončanje stečaja u Brodogradilištu Greben d.d. i drugo, na tragu su navedene politike Vlade Republike Hrvatske, a prvi rezultati mogu se očekivati u doglednoj budućnosti" - stoji u odgovoru.

CARINE

Granični prijelaz Goričan ima sve uvjete za carinjenje roba

Željko Pavlic (LIBRA) postavio je pitanje: "Koji su razlozi naveli ministar financija da donese rješenje o određivanju mjesne nadležnosti carinarnica kakvo je donio, a koje očito nema neko logičko racionalno objašnjenje, a stvara dojam o zapostavljanju Medimurske županije te hoće li preispitati svoju odluku i uvrstiti carinske ispostave s područja Medimurske županije u točku IV. "Rješenja o određivanju mjesne nadležnosti carinarnica za puštanje u slobodan promet određenih vrsta roba".

Ministarstvo financija odgovorilo je: "Temeljem ovlaštenja iz čl. 72. Carinskog zakona ("Narodne novine", br. 78/99, 94/99, 73/00 i 92/01), Ministarstvo financija je donijelo Rješenje o određivanju mjesne nadležnosti carinarnica za puštanje u

slobodan promet određenih vrsta robe ("Narodne novine", br. 152/02), a zbog uočenih različitih pristupa pojedinih carinarnica pri provedbi postupaka carinske provjere bitnih za ispravne podatke o kakvoći, količini i carinskoj vrijednosti robe. Donošenjem navedenog propisa očekuje se sužavanje defraudacije carine i drugih uvoznih davanja, kao i ravnomjernija opterećenost carinarnica, pa time i stvaranje povoljnijih uvjeta za brže i djelotvornije provođenje carinskih procedura.

S obzirom na dislociranost pojedinih carinskih ispostava, i time uzrokovanja povećanja određenih troškova (posebice troškova prijevoza robe), te na prijedloge gospodarskih subjekata, koje podržava i Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva, doneseno je Rješenje o izmjenama i dopunama Rješenja o određivanju mjesne nadležnosti carinarnica za puštanje u slobodan promet određenih vrsta robe ("Narodne novine", br. 9/03), kojim se proširuje krug carinskih ispostava, pri kojima se mogu cariniti poljoprivredno-prehrambeni proizvodi.

Rješenjem o izmjenama i dopunama Rješenja o određivanju mjesne nadležnosti carinarnica za puštanje u slobodan promet određenih vrsta robe, izmijenjene su i dopunjene točke IV. i V. Rješenja, te se, između ostalog, dopunjuje i točka IV. podtočka b) sa carinskim ispostavama Goričan i Čakovec.

Za očekivati je da će se predmetni propis morati primjenjivati ograničeni vremenski period (predviđeno do sredine 2003. godine), do kojega roka bi se trebala uspostaviti informatička povezanost Carinske uprave i Ministarstva poljoprivrede i šumarstva.

CESTOGRADNJA

Projektna dokumentacija u skladu s utvrđenim uvjetima zaštite prirode

Na zastupničko pitanje **Marijane Petir (HSS)** u vezi s **izgradnjom tunela Sv. Ilija - Biokovo a koji prolazi kroz Park prirode Biokovo** odgovorila je **Vlada RH**.

"Sukladno Zakonu o zaštiti okoliša proveden je postupak Procjene utjecaja na okoliš na temelju Studije o utjecaju na okoliš (izrađivač Studije je

Institut građevinarstva Hrvatske d.d., Zavod za studije i projekte, Zagreb, J. Rakuše 1 i Oikon d.o.o., Zagreb, Vlade Prekrata 20). Studiju je ocijenila Komisija za ocjenu studija o utjecaju na okoliš magistralnih cesta i autocesta s pratećim objektima u RH (Komisija).

U sklopu procjene utjecaja na okoliš predmetnog zahvata provedeni su javni uvid i javna rasprava. Studijom o utjecaju na okoliš, između ostalog, opisano je i sadašnje stanje okoliša (geologija, hidrogeologija, pedologija, flora i vegetacija, fauna, kulturna baština i dr.), u koridoru predložene trase pristupnih prometnica i lokacije tunela. U skladu s propisanim postupkom Komisija je donijela Zaključak kojim se predmetni zahvat ocjenjuje prihvatljivim za okoliš i kojim su predložene mjere zaštite okoliša i monitoring.

Temeljem navedenog Zaključka i provedenog ispitnog postupka, Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja izdalo je Rješenje kojim je namjeravani zahvat ocijenjen kao prihvatljiv za okoliš i kojim su utvrđene mjere zaštite okoliša i program obvezatnog monitoringa.

Slijedi postupak izdavanja lokalne dozvole tijekom kojega Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja, između ostalog, utvrđuje uvjete zaštite prirode, sukladno Zakonu o zaštiti prirode. Ti uvjeti bit će izdani imaju u vidu i navedeno rješenje, što znači da će i propisani monitoring nultog stanja (monitoring prije početka izvođenja radova), biti sastavni dio uvjeta. U okviru postupka izdavanja građevinske dozvole, Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja izdaje potvrdu da je projektna dokumentacija u skladu s utvrđenim uvjetima zaštite prirode. U konkretnom slučaju vodit će se računa i o tome da je proveden propisani monitoring nultog stanja okoliša."

Rekonstrukcija Sutlanske ceste

Na zastupničko pitanje **Krunoslava Gašparića (HB)** o **rekonstrukciji Sutlanske ceste u općini Hum na Sutli, Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo** dalo je odgovor:

"Stoji činjenica da je od 1999. godine Krapinsko-zagorska županija predlagala obnovu ove ceste od Brezna Donjeg u općini Hum na Sutli do Harine Zlake u općini Zagorska Sela. U godišnjem programu Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo za pogranična područja za 2002. godinu ova je cesta uvrštena i za istu predviđena su sredstva u iznosu od 2.100.000,00 kuna.

Međutim, obilaskom terena uočeno je da će biti potrebna znatno veća sredstva te da nema tehničke dokumentacije prema kojoj bi se izveli radovi. Općina Hum na Sutli i Zagorska Sela preuzeli su obvezu izrade tehničke dokumentacije koja je dovršena do rujna 2002. godine kada je Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo raspisalo javno nadmetanje za ove radove. U međuvremenu je Krapinsko-zagorska županija zatražila promjenu namjene sredstava, te je za obnovu Sutlanske ceste ostalo 850.000,00 kuna, a s obzirom da je izlicitirana vrijednost radova 8.500.000,00 kuna nije bilo moguće ugovoriti ove radove do konca 2002. godine.

Izmjenom tehničkih rješenja moguće je smanjiti opseg radova kao i smanjenjem ranga ceste, no troškovi će ostati reda veličine 6.000.000,00 kuna što je i dalje prevelik iznos u jednoj godini za učešće ovog Ministarstva koje ima na raspolaganju približno 10.000.000,00 kuna za sedam pograničnih županija.

Trenutno se vrše izmjene u tehničkoj dokumentaciji temeljem koje će se obnoviti javno nadmetanje za radove na Sutlanskoj cesti te usklađuje mogućnost učešća općine, županije i Ministarstva.

DRŽAVNA IMOVINA

Evidencija vojnih nekretnina

Na zastupničko pitanje **Lucije Debeljuh (SDP)** o dugovanju Ministarstva obrane za korištenje kompleksa TN "Valovine", "Arenaturist", d.d. odgovorilo je **Ministarstvo obrane**.

Hotel "Rivijera" izgrađen je na zemljištu k.č. br. zgr. 2160/8 k.o. Pula, upisan u posjedovnom listu na Grad Pula, a u zk izvatku br. 2327 k.o. Pula uknjižen na Republiku Hrvatsku. Predmetna nekretnina vodi se u evidenciji vojnih nekretnine, iako nije bila stvarno u posjedu bivše JNA, odnosno Ministarstva obrane.

"Arenaturist" d.d. iz Pule zatražila je od Ministarstva obrane rješavanje pitanja naplate dugovanja Ministarstva obrane nastalog na ime korištenja kompleksa TN "Valovine", kojeg su djelatnici Ministarstva obrane i Glavnog stožera Oružanih snaga RH koristili nakon isteka ugovora o zakupu od 1. kolovoza 1999. godine.

Istovremeno su iskazali zainteresiranost za stjecanje prava vlasništva nad Hotelom "Rivijera".

Radi rješavanja gore navedenog Ministarstvo obrane je pokrenulo postupak utvrđivanja stvarnog dugovanja Ministarstva prema "Arenaturist" d.d. Pula, kao i postupak utvrđivanja vrijednosti Hotela i ulaganja sadašnjih korisnika. Postupak je u tijeku.

Do sada Ministarstvo obrane nije vodilo razgovore o prebijanju međusobnih potraživanja već su načelno razmatrani načini plaćanja nastalih dugovanja, a "Arenaturist" d.d. je iskazala spremnost naplate svojih potraživanja putem zamjene nekretnina.

Nakon utvrđivanja svih relevantnih pokazatelja i činjenica za naprijed navedeno, Ministarstvo obrane će prijedlog rješenja statusa Hotela "Rivijera" uputiti Povjerenstvu Vlade RH za upravljanje imovinom, na daljnje odlučivanje."

DRŽAVNA UPRAVA

Nema pravne zapreke za obavljanje dužnosti pomoćnika ministra poljoprivrede i šumarstva

Na zastupničko pitanje **Ive Lončara (nezavisni)**, a u vezi s **pravomoćnom presudom protiv jednog od pomoćnika ministra poljoprivrede i šumarstva** - odgovorila je **Vlada RH**.

Gospodin Josip Hrala, pomoćnik ministra poljoprivrede i šumarstva, imenovan je na navedenu dužnost Rješenjem Vlade RH od 26. veljače 2000. godine.

Prema podacima iz kaznene evidencije Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, protiv Josipa Hrale donesena je presuda Općinskog suda u Virovitici, koja je postala pravomoćna 29. studenoga 2001. godine, zbog kaznenog djela iz članka 311. stavka 1. Kaznenog zakona, te mu je izrečena kazna zatvora od 6 mjeseci, uvjetno na jednu godinu.

Iako nema nikakvih pravnih zapreka za obavljanje te dužnosti, Josip Hrala je, iz moralnih razloga, svoj mandat stavio na raspolaganje, ali koalicijski partner HSS nije se suglasio s njegovim razrješenjem te on i dalje obavlja dužnost pomoćnika ministra poljoprivrede i šumarstva.

Državni odvjetnik RH je, na prijedlog Josipa Hrale, podnio zahtjev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu RH 16. siječnja 2003. godine."

ELEKTRIČNA ENERGIJA

Nova kategorija - stara cijena

Na zastupničko pitanje **Marije Bajt (HDZ)** u vezi s **određivanjem tarife župnim uredima za usluge električne energije** - odgovorila je **Vlada Republike Hrvatske**.

"U skladu s novim Tarifnim sustavom za usluge elektroenergetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge, župni uredi i slične ustanove, svrstani su u kategoriju potrošnje "kupci na niskom naponu - poduzetništvo", dok su do sada bili u kategoriji potrošnje "kućanstvo". Vlada RH naglašava da je po novom Tarifnom sustavu cijena električne energije za obje kategorije ista - 0,58 kuna u višoj tarifi, odnosno 0,30 kuna u nižoj tarifi za jedan utrošeni kilovatsat električne energije. Razlika je u iznosu stalne mjesečne naknade, koja za "kućanstva" iznosi 15 kuna, a za "kupce na niskom naponu - poduzetništvo" 60 kuna.

Poduzetnici (proizvodni pogoni), u stvarnom smislu te riječi, plaćaju još i 0,15 kuna za jedan kilovatsat, no to se ne odnosi na župne urede i slične ustanove. Dakle, jedina razlika koju novi Tarifni sustav, dosljedno primijenjen, izaziva između kućanstava i župnih ureda je u činjenici da bi župni uredi trebali plaćati mjesečno 45 kuna više, uz iste uvjete potrošnje kao i kućanstva. Vidljivo je da župni uredi u usporedbi s kućanstvima time nisu dovedeni u bitno drugačiji položaj i da njihovo svrstavanje u novu kategoriju potrošnje ne znači i njihovo proglašavanje profitabilnim ustanovama. No, bez obzira na prethodno iznijeto, sukladno internom Naputku za provedbu novog Tarifnog sustava, kojeg je donio direktor Distribucije Hrvatske elektroprivrede d.d. župnim uredima se, ipak, do daljnjega, električna energija obračunava kao da su u kategoriji "kućanstvo".

Vlada RH, također, naglašava da je novi Tarifni sustav glede kategorizacije potrošnje usklađen s pristupom u Europskoj uniji, a što je od iznimne važnosti za proces liberalizacije tržišta električnom energijom, koji je otvoren i u Hrvatskoj."

GOSPODARSTVO

Natječaj za vatrogasna vozila

Zastupnik **Damir Kajin (IDS)** postavio je slijedeće zastupničko pitanje: "**Vlada Republike Hrvatske raspisala je natječaj za proizvodnju i isporuku 210 vatrogasnih vozila s opremom. Tehnomehanika d.o.o. iz Marije Bistrice javila se na natječaj i ponudila da će isporučiti tražena vozila za iznos od 451.935.000,00 kuna dok je izabrani ponuđač ponudio iznos od 603.560.970,82 kuna. Izabrani ponuđač je poduzeće Debis International trade Gmbh iz Berlina, koji nije proizvođač vatrogasnih vozila. Razlika u cijeni iznosi 151.625.970,82 kuna. Kako se radi o ne maloj razlici u ponudi, postavljam pitanje: Kome je u interesu izabrati stranog dobavljača vozila, koji, usput rečeno, nije proizvođač istih, za cijenu koja je skuplja za 151.625.970,82 kuna od ponude domaćeg proizvođača, znajući da bi potonji za takvu razliku u cijeni bio spreman ponuditi dodatnih 60 vozila?"**

Na navedeno zastupničko pitanje **Vlada RH** dala je slijedeći odgovor:

"S ciljem izvršenja Zaključka Vlade RH, kojim je prihvaćen Program nabave vozila vatrogasne namjene u razdoblju 2002-2008. godine Ministarstvo unutarnjih poslova, u suradnji s Ministarstvo financija i Ministarstvom gospodarstva, provelo je javno nadmetanje radi odabira najpovoljnijeg ponuđača.

S obzirom na to da je žalbeni postupak po donesenoj odluci još uvijek u tijeku, jer nadležno tijelo nije odnijelo rješenje po žalbi tvrtke Tehnomehanika d.o.o. iz Marije Bistrice, protiv kojeg nezadovoljni ponuditelj može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom RH, a slijedom odredaba Zakona o javnoj nabavi, ne smije se na bilo koji način prejudicirati konačno rješenje Državne komisije za kontrolu postupka nabave. U ovoj fazi postupka nabave može se samo konstatirati da se kompletan izvornim dokumentacije o provedenom postupku nabave nalazi pri Povjerenstvu za provedbu nabave, da je uvih u navedenu dokumentaciju ponuden Uredu za unutarnji nadzor Vlade RH, te da će po okončanom postupku biti dostupan drugim nadležnim tijelima, a cjelovita informacija o provedenom postupku bit će prezentirana javnosti.

Vlada koristi iskustva i praksu zemalja u tranziciji

Na zastupničko pitanje **Miroslava Korenike (SDP)** u vezi sa **sastankom s hrvatskim gospodarstvenicima koji bi mogli biti promotori i nositelji razvoja gospodarstva, te regionalni promotori našega gospodarstva.** Odgovorila je **Vlada Republike Hrvatske:**

"U Vladi Republike Hrvatske je, 20. siječnja 2003. godine, održan sastanak predsjednika Vlade, Ivica Račana i drugih članova Vlade s predsjednicima uprava i direktorima 40-ak hrvatskih tvrtki. Sastanak je organiziran kako bi predsjednik Vlade i resorni ministri iz "prve ruke" doznali što vodeći hrvatski gospodarstvenici očekuju od Vlade, prvenstveno u smislu jačanja konkurentnosti na domaćem tržištu i pristupa stranim, osobito regionalnim tržištima.

Predsjednik Vlade, Ivica Račan kratko je sumirao rezultate mjera gospodarske politike Vlade Republike Hrvatske naglasivši da je u posljednjih nekoliko godina postignuta makroekonomska stabilnost, te su sustavno poduzimane mjere gospodarske politike čiji je cilj stvaranje uvjeta za gospodarski rast, odnosno makroekonomsko okruženje koje će pogodovati i omogućavati jačanje konkurentne snage hrvatskog gospodarstva.

Poduzete mjere gospodarske politike bile su prvenstveno usmjerene na: rješavanje problema nelikvidnosti; financijsku konsolidaciju javnog sektora; restrukturiranje i reformu energetske politike; smanjivanje porezne presije i uvođenje poreznih olakšica; provedbu mirovinske reforme; poticanje malog i srednjeg poduzetništva; poticanje zapošljavanja; pokretanje reformi u sustavu zdravstvene zaštite, pravosuđu, unutarnjim poslovima i obrani, itd.

Mjere politike Vlade Republike Hrvatske u narednom razdoblju bit će usmjerene na one aktivnosti koje će djelovati na rješavanje navedenih slabosti i potaknuti ili izazvati strukturne promjene u hrvatskom gospodarstvu. Pritom, prioritetne aktivnosti bit će usmjerene na sljedeće: fleksibilizaciju tržišta rada i provedbu aktivne politike zapošljavanja; potporu izvozu i izlasku hrvatskih poduzetnika na inozemna tržišta; reformu obrazovnog sustava; potpore razvoju poduzetništva u cjelini, a

osobito njegovu povezivanju s znanstveno-istraživačkim institucijama u zemlji i inozemstvu, itd.

Nadalje, u uvjetima ograničenih apsorpcijskih mogućnosti hrvatskog tržišta, provedba otvorene i liberalne gospodarske politike otvara mogućnosti konkurentnom i naprednom dijelu hrvatskog gospodarstva za uspješnu integraciju u globalne i regionalne trgovinske tokove, ali istodobno, drugom manje konkurentnom dijelu domaće industrije donosi povećanu konkurenciju na domaćem tržištu, kojoj se ona teško može sama oduprijeti bez aktivnije podrške Vlade. Ta će se podrška dugoročno osiguravati cjelinom horizontalnih mjera gospodarske i razvojne politike, i to: sustavom reformi gospodarskog i obrazovnog sustava; poticanjem prijenosa znanja s obrazovnih i istraživačkih institucija u gospodarstvo; jačanjem međunarodne suradnje na području istraživačkih i razvojnih projekata; i povećanjem njihove mobilnosti kroz suradnju u okviru projekata Europske; unije i drugih međunarodnih institucija; poticanjem ulaganja u nove tehnologije i tehnološki razvitak; poticanjem inovacija te većom internacionalizacijom malih i srednjih poduzeća; poticanjem stranih i domaćih izravnih ulaganja; jačanjem politike usmjerene na povećanje proizvodnosti i efikasnosti poslovanja uvođenjem i razvojem koncepta klastera, tehnoloških parkova, slobodnih zona, itd., ali i posebnim mjerama usmjerenim na strateško povezivanje domaćih tvrtki i jačanje njihovog partnerstva, te na bolju organizaciju nastupa i izlaska hrvatskih tvrtki na domaća i inozemna tržišta, uključivo i aktivniju ulogu hrvatske diplomacije.

INSPEKCIJE

Kakvoća proizvoda za uvozne i domaće proizvode

Zastupničko pitanje mr.sc. **Pavla Kalinića (SDP)** u vezi s **brojem izdanih uvjerenja o kakvoći proizvoda za uvozne, odnosno domaćih proizvoda, te, u vezi s time, uplaćenim sredstvima u korist proračuna RH** -

odgovorila je **Vlada Republike Hrvatske.**

"U 2000. godini izdano je 73.258 uvjerenja o kakvoći za uvozne, a 16.322 uvjerenja o kakvoći za domaće proizvode. U korist državnog proračuna Republike Hrvatske te je godine uplaćeno 18.811.800,00 kuna s naslova troškova pregleda i upravnih pristojbi.

U 2001. godini izdano je 82.613 uvjerenja o kakvoći za uvozne i 14371 za domaće proizvode. U toj godini u državni proračun je uplaćeno 20.366.640,00 kuna, također, s naslova naknade za obavljene nadzor kakvoće i upravnih pristojbi.

U 2002. godini izdano je 90.650 uvjerenja o kakvoći za uvozne i 23.560 za domaće proizvode. S naslova troškova pregleda i upravnih pristojbi u državni proračun Republike Hrvatske uplaćeno je 23.984.310,00 kuna.

Dakle, u sve tri navedene godine izdano je 246.521 uvjerenje o kakvoći za uvozne i 54.253 za domaće proizvode. Ukupna sredstva uplaćena u državni proračun Republike Hrvatske iznose 63.162.540,00 kuna.

Vlada Republike Hrvatske napominje da ta sredstva nisu prihod proračuna županija. Naime, Vlada Republike Hrvatske je, na temelju članka 15. stavka 1. Zakona o Državnom inspektoratu članka 26. stavka 1. Zakona o Vladi Republike Hrvatske donijela Uredbu o određivanju proizvoda za koje je potrebno uvjerenje o kakvoći. U navedenoj Uredbi navedeno je 55 grupa proizvoda, koji podliježu nadzoru kakvoće, a za koje se naplaćuje naknada propisana Uredbom o naknadi troškova nadzora kakvoće proizvoda, za koje je potrebno uvjerenje o kakvoći (Narodne novine, broj 127/99). Naknada po jednom pregledu iznosi 40,00 kuna. K tome se naplaćuje upravna pristojba propisana Tarifnim brojem 1. i 28. prema Zakonu o upravnim pristojbama (Narodne novine, br. 8/96, 131/97, 68/98 i 145/99), koja iznosi 170,00 kuna.

Dakle, za obje naknade određene iznos od 210,00 kuna po jednom pregledu te predstavljaju prihod državnog proračuna, a uplaćuju se na račun 1001005-1863000160".

**IZBJEGLICE, PROGNAJNICI
I POVRATNICI****Plaćanje najamnine na teret
državnog proračuna**

Na zastupničko pitanje **Želimira Janjića (HSL)** o povratu troškova najamnine povratnicima koji su smješteni u stambenim objektima u tuđem vlasništvu odgovorilo je **Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo**.

Radi provedbe naznačenog Zaključka Hrvatskog sabora Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo (točnije Uprava za prognanike, povratnike i izbjeglice jer su u nadležnosti te uprave poslovi koji se odnose na zbrinjavanje i smještaj takvih osoba), je zatražilo od Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave pravomoćne presude kojima je presuđeno prognanicima i izbjeglicama plaćanje najamnine (uključujući i kamate) po tužbama vlasnika u čijim su kućama i stanovima bili smješteni: do sada pored 21 presude dostavljene od Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave i od Županijskog suda u Bjelovaru dobili smo 40 presuda, analiza kojih (status prognanika, iznos najamnine) je u tijeku. Nakon što sve presude budu dostavljene i nakon utvrđivanja opravdanosti dosuđenih iznosa, Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo uputit će Vladi RH prijedlog o donošenju odgovarajuće odluke kojom bi se zadužilo Ministarstvo financija da osigura potrebna novčana sredstva iz državnog proračuna. Dakle, iako je istina da je od Zaključka proteklo više od četiri mjeseca, njegova provedba nije zaboravljena, već je najprije potrebno prikupiti sve podatke, odnosno broj pravomoćnih sudskih odluka i točan dosuđeni iznos, kako bi se moglo precizno utvrditi iznos koji će teretiti državni proračun.

JAVNO PRIOPĆAVANJE**Statusi javnih glasila i javnost
vlasništva**

Na zastupničko pitanje **Joška Kontića (HSL)** vezano uz provedbu

Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom priopćavanju odgovorilo je **Ministarstvo kulture**.

Provedba i praćenje provedbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom priopćavanju, koji je stupio na snagu 16. studenoga 2001. godine, u nadležnosti je državnog tijela koje obavlja upravne poslove u području javnog priopćavanja. Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija obavljanje poslova u području javnog priopćavanja nije stavljeno u djelokrug Ministarstva kulture.

No, poznato je da je svojedobno izrađen Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija koji je, između ostaloga, sadržavao i odredbe o proširenju djelokruga Ministarstva kulture na područje javnog priopćavanja. Zbog velikog broja otvorenih pitanja postupak njegova donošenja nije dovršen.

Međutim, Ministarstvo kulture je sukladno zaključku Vlade Republike Hrvatske počelo tijekom 2002. godine obavljati pojedine poslove vezane za javno priopćavanje, a posebno je zaduženo za pripremanje teksta Nacrta zakona o Hrvatskoj radio-televiziji i zakona o medijima.

Stoga, ovo Ministarstvo nije bilo ovlašteno pratiti provedbu članka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom priopćavanju, te nema saznanja kakav je učinak imala ova odredba na redovitost donošenja statuta javnih glasila kojima se uređuju odnosi između novinara, glavnog urednika i nakladnika, te njihova međusobna prava i obveze, a ni samom spomenutom odredbom nije propisano koje državno tijelo obavlja poslove javnog priopćavanja, niti da se statut javnog glasila treba dostaviti nekom tijelu.

Iz istih razloga Ministarstvo kulture je samo djelomično bilo uključeno u provedbu članka 3. ovoga Zakona kojim se uređuju pitanja javnosti vlasništva. Tako je tijekom 2002. godine prijave s podacima o vlasništvu dionica ili udjela pravnih osoba koje obavljaju djelatnost javnog priopćavanja najprije zaprimao Ured za informiranje Vlade Republike Hrvatske, a potom Ministarstvo kulture.

S obzirom na to da nije imalo zakonsko ovlaštenje za praćenje provedbe odredbe članka 3. ovoga

Zakona koja se odnosi na javnost vlasništva pravnih osoba koje obavljaju djelatnost javnog priopćavanja, ovo Ministarstvo također nije moglo utvrditi ni slučajeve eventualnog nepoštivanja ove zakonske odredbe.

OBRAZOVANJE**Dva metodička pristupa za
izvođenje neposredne nastave**

Na zastupničko pitanje **Marije Lugarić (SDP)**, koje glasi: **"Kako je moguće da se u sustavu koji zakonski jamči autonomiju učitelja istovremeno zahtijeva i popunjavanje obrazaca i šabloniziranje, što nije svrha kvalitete suvremene nastave a u potpunosti je suprotnosti s konceptom otvorene škole i nastave? Ujedno to je suprotno obrazovanju kojemu barem deklarativno težimo a ujedno unosi i neopisivu zbrku u naše zbornice. Znači i dalje se zatire profesionalizam i odgovornost naših učitelja i općenito stručnog kadra"**, odgovorilo je **Ministarstvo prosvjete i športa**.

"Prvo želimo naglasiti da je mnogo mjesta u biltenima "Kurikularni pristup..." istaknuta potreba autonomije i kreativnog pristupa učitelja (str. 3. - uvodna riječ ministra, str. 8. - osnovna načela, str. 9. i 13. - nositelji aktivnosti, str. 14. - preposljednji stavak: "U želji da se osiguraju pretpostavke za jedinstveni pristup u ostvarivanju projekta tiskana su dva instruktivna materijala. Prvi je pristup metodičkoj razradi (izradi) operativnog plana i programa a s aspekta teleološke (svrhovite) određenosti. Drugi je model mogućeg pristupa za pisanje pripreme za izvođenje neposredne nastave u kojem se daju metodičke sugestije njene izrade"; str. 18. posljednji stavak, str. 26. tekst ispod tablice, str. 27. sugestije - stupac 2. upisuju se cilj nastavne cjeline stupac 3. - "birati one metodičke oblike koji će poticati aktivnost učenika...", str. 28. - dva posljednja stavka, str. 29. "Zbog različitosti sadržaja i predmetnoga područja nastava je svakog predmeta specifična. Specifičnost sadržaja uvjetuje različit metodički pristup nastavi različitih predmeta od pripreme i realizacije do vrednovanja... Treba, međutim, reći da uza sve specifičnosti pojedinih predmeta pripreme nastave bilo kojeg predmeta

ima određene opće zajedničke zahtjeve koji se prilagođavaju specifičnim zahtjevima sadržaja karakteru nastave pojedinih predmeta odnosno odgojno-obrazovnih područja.", opet posljednji stavak na istoj stranici, zatim str. 31. - (U ovom je odlomku prikazana shema tabele pripreme. Dakako da je moguća i drugačija shema ali uvjereni smo ne i s bitno drugačijim, ili, još točnije manjim brojem rubrika str. 41. - stavak 3.: "U nastavi svakog predmeta treba u prvom redu razvijati logičko i stvaralačko mišljenje učenika i osposobljavati ih za samostalno rješavanje različitih problema...", str. 44. - "Ne postoji metodički idealni i univerzalni model pripreme scenarija jedne metodičke jedinice (pa čak uvijek ni za dva različita razredna odjeljenja u istoj školi) i Učitelj u pripremanju za nastavu mora biti kreativan i pripremu prilagoditi konkretnim učenicima i uvjetima u školi. U ovom smislu pripremu treba shvatiti kao metodičko-metodološki model...", zatim "Iskusni učitelj neće izrađivati ovako detaljnu pripremu za svaki nastavni sat. Međutim, svaki bi učitelj u pripremanju za nastavni rad morao popuniti rubrike na 2. stranici obrasca - cilj, zadaci i organizacija nastavnog rada...".

Prema tome nigdje u materijalu ne piše da se moraju bez pogovora koristiti navedeni obrasci niti se to od učitelja zahtijeva (što se Zavoda tiče).

Osim navedenoga, možemo priložiti i različite obrasce koji se na osnovi naših materijala i sugestija savjetnika Zavoda već primjenjuju u praksi.

U materijalu i našim sugestijama na seminarima, međutim, tražimo da svaki učitelj razradi svoj operativni program te da izrađuje pripremu za nastavni rad, što je inače obveza učitelja i prema odredbama kolektivnog ugovora.

Uostalom, razrada ovih dokumenata bila je i dosadašnja obveza svih učitelja. Na kraju, mislimo da najviše opterećuje učenike onaj učitelj koji ne planira svoj rad i koji se za nastavni rad ne priprema.

Poznato nam je da u praksi ima devijacija, što se, razumljivo je, provodi mimo stavova i volje Zavoda, a Zavod nema kadrovskih ni materijalnih mogućnosti da u ovako kratkom vremenu provjeri što se na terenu događa. Stoga, između ostalog, i predlažemo Zakon o Zavodu za školstvo".

Primjerenije stvarnoj školskoj praksi

Odgovor na dopunsko pitanje zastupnice **Marije Lugarić (SDP)** dalo je **Ministarstvo prosvjete i športa**.

"Slažemo se s Vašim komentarom (konstatacijom) da stavak 2. str. 14. treba citirati do kraja, kako ste to u obrazloženju Vašeg pitanja i učinili. Smatrali smo da je u prethodnom odgovoru bio dovoljan citirani dio i da se iz toga razumije ono što se pitanjem tražilo. Riječ je o tome da su važeći programi strukturiranjem u Kurikularnom pristupu ... samo detaljnije razrađeni. Stoga je navedeno: "Obavezne su zadaće temeljne u pojedinom programu i čine okosnicu nastavnog programa. Ostvaruju ih svi učenici tijekom redovite nastave. Neobavezne proširuju ili produbljuju temeljne zadaće i namijenjene su samo učenicima s većim interesom za pojedini program", a rečenica "Takve se zadaće ne obrađuju tijekom nastave za sve učenike, već se ostvaruju mentorskim oblikom rada i samostalnim učeničkim projektima" govori o tome da te zadaće i dijelovi programa nisu izostavljeni. Zato je navedena i rečenica: "Za potpuni uvid potrebno je sagledati cjelinu - horizontalnu i vertikalnu povezanost".

Nadali smo se da odredbu čl. 24. Zakona o osnovnom školstvu nećete tumačiti doslovno, jer niti je do sada, niti će ikad svaki učitelj/učiteljica ostvariti 100% sadržaje predviđenog programa, a još manje da će svaki učenik/učenica savladati program u potpunosti. Poznato je da jedan od osnovnih pedagoških postulata traži od svakog učitelja da program prilagodi individualni mogućnostima svakog pojedinog učenika. "Zadaćama za učenike razrađuju se nastavni sadržaji po vrstama i razinama postignuća učenika" (str.14, stavak 3.).

Osim toga, iz odjeljka kojeg ste citirali može se lako razabrati da je teorijski moguće da svi učenici, ako to žele, mogu ostvariti i obvezne i neobavezne zadaće (koje su "namijenjene samo učenicima s većim interesom za pojedini program"), pa prema tome ne stoji tvrdnja da je Kurikularnim pristupom... program promijenjen. Nije riječ o obaveznim i neobaveznim sadržajima nego o obaveznim i neobaveznim zadacima kojima učenici moraju iskazati svoja minimalna postignuća. Program je samo pedagoški i metodički razrađen primjerenije stvarnoj školskoj praksi.

U Kurikularnom pristupu ... i Prosvjetnom vjesniku 2/99 riječ je o istom programu. "Za potpuni uvid potrebno je sagledati cjelinu - horizontalnu i vertikalnu povezanost".

Nastavni plan i program za osnovnu školu dobro je, također, razmatrati u cjelini, kako to sugerirate u prvom pitanju. Naime, u nastavnom planu i programu osnovne škole za više od polovice nastavnih predmeta cilj i zadaci NISU uopće utvrđeni, niti su - tamo gdje su napisani - jasno i jednoznačno formulirani. Namjera nam je bila da cilj i zadatke pojedinih predmeta koliko-toliko formulirano operativno izvedivim za sve predmete, kako bi učitelj pouzdano znali što se od njih traži, odnosno što nastavom učenici trebaju postići. Jasnim i preciznim formuliranjem ciljeva i zadataka u Kurikularnom pristupu... za svaki nastavni predmet, postojeći je nastavni plan i program osnovne škole u neku ruku poboljšani, pa ne vidimo razloga zbog čega bi to bio predmet spora" - stoji u odgovoru.

PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI

Status prema utvrđenim kriterijima

Na zastupničko pitanje mr.sc. **Hrvoja Vojvode (HDZ)** u vezi s **nedodjeljivanjem Općini Visoko status općine posebne državne skrbi** - odgovorila je **Vlada Republike Hrvatske**.

Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o potvrđivanju statusa pripadnosti općina trećoj skupini područja posebne državne skrbi kojom su, sukladno članku 5a. stavku 5. Zakona o područjima posebne državne skrbi općine dobile status pripadnosti trećoj skupini područja posebne državne skrbi na temelju kriterija ekonomske razvijenosti, kriterija strukturnih poteškoća, demografskog kriterija i posebnog kriterija.

Za ekonomski kriterij korišteni su sljedeći pokazatelji: dohodak per capita, prema podacima o neto isplaćenim dohocima Ministarstava financija (Općina Visoko: 7.233,60 kn); udjel osoba koje ostvaruju dohotke u ukupnom pučanstvu općine prema podacima Državnog zavoda za statistiku (Općina Visoko: 53%); izvorni prihodi općinskih proračuna prema ukupnom pučanstvu općine,

prema podacima Ministarstva financija (Općina Visoko: 431,10 kn);

Za kriterij strukturnih poteškoća korišteni su sljedeći pokazatelji: pokazatelj nezaposlenosti - udio nezaposlenih u radnoj snazi (zbroj zaposlenih i nezaposlenih) (Općina Visoko: 11,7%), pokazatelj zaposlenosti - udio zaposlenih u radno sposobnom stanovništvu (Općina Visoko: 75,3%), udio stanovnika čiji je glavni izvor prihoda socijalna pomoć (Općina Visoko: 2,6%).

Za demografski kriterij korišteni su sljedeći pokazatelji: međupopisna promjena broja stanovništva u dva posljednja popisa, (Općina Visoko: smanjena za 11,7%); gustoća naseljenosti - broj stanovnika na četvorni km, (Općina Visoko: 65,1 st/km²); indeks starosti - broj osoba starijih od 60 godina na 100 osoba mlađih od 19 godina, prema Popisu stanovništva 2001. godine, Državni zavod za statistiku (Općina Visoko : 102,7); vitalni indeks - prosjek broja živorođenih na 100 umrlih, prema priopćenjima o prirodnom kretanju stanovništva u 2000. i 2002. godini, Državni zavod za statistiku (Općina Visoko: 48,2); obrazovanost - udjel osoba sa završenom srednjom, višom i visokom stručnom spremom u odnosu na ukupno stanovništvo u dobi 15 i više godina, podaci Popisa stanovništva 2001. godine, Državni zavod za statistiku (Općina Visoko: 21,5).

Za posebni kriterij korišten je pokazatelj ravniranosti teritorija prema podacima Hrvatskog centra za razminiranje i faktor pograničnog položaja općine uz bivše republičke granice, a danas državnu granicu. S obzirom na to da Općina Visoko nije pogranična općina, te da na njezinom teritoriju nema mina, navedeni kriterij nije se uzeo u obzir.

Ovako grupirani pokazatelji poslužili su za izračun vrijednosti zbirnih pokazatelja. Prilikom ocjenjivanja i razvrstavanja općina korištena je metoda kompozitnog rangiranja. Svim vrijednostima pokazatelja dodijeljena je rang vrijednost, na način da se najnižu brojčanu vrijednost dodijeli teritorijalnim jedinicama koje su najmanje razvijene prema korištenim pokazateljima. Potom je za svaki od pokazatelja na osnovi analize osjetljivosti i ekspertnog mišljenja izvršeno ponderiranje, a zatim je izračunata zbirna vrijednost pokazatelja.

U procesu usuglašavanja postupka ocjenjivanja s drugim ministarstvima odstupilo se od prvotnog prijedloga da se svakom od kriterija dodjeli isti značaj te je konačno odlučeno da se ekonomskom kriteriju dodjeli veći značaj u odnosu na demografski i strukturni. Sukladno tome, granična vrijednost zbirnih pokazatelja određena je za ekonomski kriterij tamo gdje je kumulativna vrijednost obuhvaćenog stanovništva bila minimalno ispod 100.000 stanovnika, a za strukturni i demografski minimalno ispod, odnosno iznad 50.000 stanovnika. Tako je dobivena granična vrijednost zbirnog pokazatelja za ekonomski kriterij 48,9 (za Općinu Visoko ekonomski kriterij ima vrijednost 103,1), za strukturni 37,8 (Općina Visoko ima 255,9) i demografski 55,5 (Općina Visoko ima 86,1).

Iz svega navedenog, razvidno je zbog čega Općina Visoko nije dobila status pripadnosti trećoj skupini područja posebne državne skrbi.

POLJOPRIVREDA

Zahtjevi za upis u Upisnik iznad očekivanja

Na zastupničko pitanje zastupnika **Marka Baričevića (HSLŠ) o upisu u Upisnik** odgovorilo je **Ministarstvo poljoprivrede**.

"Što se tiče podnošenja zahtjeva za upis u Upisnik u razdoblju od 1. prosinca 2002. do 31. siječnja 2003. godine može se konstatirati da je ostvaren uspjeh iznad svakog očekivanja. U relativno kratkom roku učinjeno je gotovo nemoguće. Niti jedna zemlja koja se upustila u sličnu akciju nije to provela tako učinkovito. Zahvaljujući dobrom planiranju uspješno je provedena koordinacija cjelokupnog procesa uspostave Upisnika: od početka izrade programske aplikacije (jedinstvene u Europi po tome što se temelji na internetskoj podršci prijenosa podataka), organizacije zaprimanja zahtjeva u uredima državne uprave i njihovim uspostavama, obuke djelatnika ureda državne uprave o upisu u programsku aplikaciju itd. Problemi koji su se pojavljivali rješavani su ažurno i učinkovito.

U intenzivnoj promociji Upisnika (edukacija poljoprivrednika, pomoć pri ispunjavanju obrazaca, pružanje informacija, obuka djelatnika ureda

državne uprave, medijska kampanja - televizija, radio, dnevni i lokalni tisak, plakati, letci, brošure) od konca listopada sudjelovali su: MPŠ, Hrvatski zavod za poljoprivredno-savjetodavnu službu, Hrvatski stočarsko selekcijski centar, županijski stožeri za provedbu Upisnika, uredi državne uprave, jedinice lokalne samouprave i uprave.

Za upis u Upisnik na raspoloženju je sva postojeća infrastruktura državne uprave na lokalnoj razini - dakle sve središnjice ureda državne uprave i njihove ispostave (oko 130 mjesta).

Zaključno s 31.1.2003. godine u uredima državne uprave zaprimljeno je čak 139.550 zahtjeva poljoprivrednih gospodarstava za upis u Upisnik.

Usporedo sa zaprimanjem zahtjeva vrši se njihov upis u programsku aplikaciju koja objedinjuje sve upisane poljoprivrednike sa svim njihovim proizvodnim resursima u centraliziranu dinamičku bazu podataka pri Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva. Ministarstvo će i dalje tijekom ove i slijedećih godina trajno raditi na unaprjeđivanju i nadogradnji ove programske aplikacije kako bi ona prerasla u IACS (Integrirani administrativno kontrolni sustav) - sustav koji omogućava automatsko procesuiranje od trenutka podnošenja zahtjeva do isplate potpore korisnicima uz ugrađene mehanizme nadzora i kontrole. Postojanje takvog sustava uvjet je za članstvo u Europskoj uniji, a naša će ga zemlja nastaviti li ovakvim tempom, uspostaviti znatno ranije nego se to od Hrvatske očekuje. Međutim, taj posao Ministarstvo odrađuje u prvom redu radi važnosti transparentnog upravljanja proračunskim sredstvima i pojednostavljenja administrativnog postupka odobrenja potpore korisnicima.

U sustav će se trajno, tijekom čitave godine, evidentirati promjene u zemljišnim resursima. Važno je naglasiti da MPŠ upis u Upisnik temelji na evidenciji katastra nekretnina (podaci o česticama i posjednicima), te dokumenata kojim se dokazuje posjedovni status.

U našoj zemlji je do sada bilo dvojbi koliko uopće ima poljoprivrednih gospodarstava. Mnogo se procjena temeljilo na broju od 500.000 poljoprivrednih gospodarstava, što je bilo temeljeno na rezultatima Popisa stanovništva 1991. No podaci iz Popisa stanovništva 2001. pokazuju

da u RH ima 245.987 poljoprivrednog stanovništva (zamjetan pad s 9,1% u 1991. na 5,5% u 2001.), od čega 165.942 aktivnog. Iz takvog trenda može se opravdano zaključiti da je i broj poljoprivrednih gospodarstava značajno smanjen što pokazuju i rezultati zaprimljenih zahtjeva za Upis u Upisnik, Popis poljoprivrede koji bi se trebao obaviti tijekom 2003. godine pokazat će koji se to broj poljoprivrednih gospodarstava može metodološki uspoređivati s podatkom iz 1991. godine.

Nadalje, valja upozoriti da je potrebno razlikovati podatke dobivene popisom stanovništva i podatke o broju gospodarstava u Upisniku poljoprivrednih gospodarstava. Naime cilj je Upisnika, u prvom redu, stvoriti sistematičnu bazu podataka o korisnicima sredstava iz proračuna te uspostaviti učinkovit sustav nadzora i kontrole. Drugi je cilj onemogućiti neregistrirane aktivnosti prekupaca i olakšati inspekcijski nadzor na tržištu (smanjenje sive ekonomije). Statistički podaci iz popisa stanovništva imaju sasvim druge ciljeve, obuhvat i metodologiju prikupljanja podataka...

Sve poduzete kompleksne aktivnosti u okviru reforme hrvatske poljoprivrede su preduvjet koji najavljuje bitne pozitivne pomake u restrukturiranju našeg poljoprivrednog sektora i podizanju konkurentnosti i to kako primarnog sektora tako i naslanjajuće prerađivačke industrije. Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva uvjeren je da je reforma poljoprivrede dobro usmjerena, te da se provodi na najbolji objektivno moguć način. Razumljivo je da su pri uvođenju promjena sustava poteškoće u provedbi neminovne. No do sada su svi problemi uspješno rješavani. Iako u provedbi reformi predstoji još mnogo posla, mišljenja smo da stvari postupno dolaze na svoje mjesto. No, valja imati na umu da je oblikovanje mjera poljoprivredne politike trajni izazov svim njezinim kreatorima i sudionicima. To je proces koji nikada ne završava" - stoji u opširnom odgovoru.

PRAVA BRANITELJA

Iskorišteno pravo na stambeno zbrinjavanje

Zastupnik **Ivica Tafra (HB)** postavio je zastupničko pitanje kojim traži da

mu se odgovori **što je Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata konkretno poduzelo povodom zahtjeva sada umrlog hrvatskog branitelja Braslava Reljanovića za stambeno zbrinjavanje.**

U svezi s postavljenim pitanjem **Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata** dalo je odgovor u kojem stoji da je: "umrli hrvatski branitelj iz Domovinskog rata Braslav Reljanović iz Splita, podnio ovom Ministarstvu zahtjev za dodjelu stana u Splitu.

Budući da je imenovani bio HRVI 70% tjelesnog oštećenja prema njegovom zahtjevu je odmah proveden postupak radi donošenja odluke o pravu na stambeno zbrinjavanje.

U tijeku provođenja upravnog postupka utvrđeno je da postoje zapreke za ostvarivanje prava na stambeno zbrinjavanje sada umrlog Braslava Reljanovića i njegove obitelji, iz razloga što je on ranije iskoristio navedeno pravo u cijelosti.

Naime, prema rješenju Ureda državne uprave za Šibensko - kninsku županiju obitelji umrlog Braslava Reljanovića izgrađena je obiteljska kuća odgovarajuće stambene površine u naselju Otavice, Općina Ružić, Županije Šibensko - kninske.

Pored izgrađene obiteljske kuće sukladno Zakonu o obnovi na istoj su kući izvedeni i radovi unutarnjeg uređenja i dodatni završni radovi sukladno odredbi članka 25. stavka 3. Uredbe o mjerilima za stambeno zbrinjavanje HRVI iz Domovinskog rata i članova obitelji poginuloga, umrloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskoga branitelja.

Osim izgrađene obiteljske kuće obitelj umrlog Braslava Reljanovića koristi i jednosoban stan Ministarstva obrane Republike Hrvatske u Splitu, na adresi Gundulićeva 22, u svojstvu najmoprimca bez prava otkupa zbog učešća u obnovi.

Dakle, iz izloženog je razvidno da Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata pridržavajući se Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji nije moglo pozitivno riješiti navedeni slučaj.

Zdravstvena zaštita vojnih invalida

Na zastupničko pitanje **Đure Đečaka (HDZ)** u vezi sa **zdravstvenom zaštitom ratnih vojnih invalida, pripadnika HVO-a,** odgovorilo je

Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata:

"Člankom 37. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji normirano da hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata i hrvatski branitelji iz Domovinskog rata ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu s posebnim propisima. Iznimno HRVI iz Domovinskog rata od I do IV skupine imaju pravo na medicinsku odnosno fizikalnu rehabilitaciju ako mu je ta rehabilitacija prijeko potrebna u svezi s oštećenjem organizma koje je zadobio u obrani suvereniteta Republike Hrvatske. Također je člankom 18. st. 4. podstavka 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju u cijelosti zajamčeno plaćanje zdravstvene zaštite na teret sredstava HZZO za hrvatske ratne vojne invalide čije je oštećenje organizma posljedica ranjavanja.

U tijeku je postupak donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju gdje se predviđa plaćanje zdravstvene zaštite na teret sredstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u cijelosti za sve kategorije HRVI čije je oštećenje organizma posljedica ranjavanja, ozljede ili bolesti zadobivene za vrijeme sudjelovanja u Domovinskom ratu.

Navedene odredbe odnose se isključivo na hrvatske branitelje koji su definirani kao pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske, koji su organizirano sudjelovali u obrani suvereniteta, neovisnosti i teritorijalne cjelovitosti Republike Hrvatske. Također hrvatski državljani koji imaju prebivalište na teritoriju RH temeljem Zakona o zdravstvenom osiguranju imaju pravo na oslobođanje od sudjelovanja plaćanja dijela troškova zdravstvene zaštite, pod određenim, zakonom propisanim uvjetima.

Sukladno navedenom, rješavanje prava na zdravstvenu zaštitu pripadnika HVO-a koji se nalaze u Republici Hrvatskoj zavisi od statusa koje navedene osobe imaju u Republici Hrvatskoj.

Na stradale pripadnike Hrvatskog vijeća obrane koji imaju status stranca u Republici Hrvatskoj odnosno bi se odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj, međutim ako navedene osobe imaju priznato prebivalište tada kao hrvatski državljani mogu ostva-

riti pravo na zdravstveno osiguranje na način, da sami za sebe plaćaju to osiguranje (čl. 11. Zakona) ili im to osiguranje plaća socijalna skrb (čl. 10. Zakona), ako im to pravo bude priznato kao osobama koje su nesposobne za samostalni život i rad i ako nemaju sredstava za uzdržavanje (Pravilnik o mjerilima i postupku za utvrđivanje nesposobnosti za samostalni život i rad i nedostatak sredstava za uzdržavanje za osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj kojima se zdravstvena zaštita ne osigurava po drugoj osnovi "NN", broj 39/02).

U cilju ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu osobe koje imaju status stranca u Republici Hrvatskoj podnose Prijavu na zdravstveno osiguranje Područnoj službi Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje nadležnoj prema mjestu trajnog nastanjenja stranca (čl. 4. st. 4. Zakona o zdravstvenoj zaštiti stranaca u RH).

Osobe koje su nesposobne za samostalni život i rad, odnosno osobe bez sredstava za uzdržavanje (osoba čiji ostvareni prihod po članu njene obitelji za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem je podniet zahtjev za ostvarivanje zdravstvene zaštite, nije bio veći od 100% osnovice za socijalna davanja propisana čl. 16. Zakona o socijalnoj zaštiti) pokreću postupak za ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu koji u prvom stupnju rješava Ured državne uprave nadležan za poslove zdravstvene zaštite, a u drugom stupnju Ministarstvo zdravstva. Konkretno, osobe s područja Knina zahtjev podnose Županijskom uredu za rad, zdravstvo i socijalnu skrb u Kninu.

Ostale osobe prijavljuju se Područnoj službi Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje prema mjestu prebivališta odnosno boravišta te pridonose dokaze u smislu čl. 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti za ostvarivanje prava.

Također vezano uz stambeno zbrinjavanje, člankom 65. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji točno je normirano koje osobe ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje i to: članovi obitelji poginulog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRV1 iz Domovinskog rata od I. do X. skupine. Također je točkom 9. navedenog članka propisano da pravo na stambeno zbrinjavanje korisnici prava

ostvaruju na temelju pravomoćnog rješenja o trajno utvrđenom statusu. Time je jasno vidljivo da gore navedenu kategoriju osoba ukoliko nisu stradale kao pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske ne možemo zbrinuti putem Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

PRAVOSUĐE

Pokretanje postupka ovisi o skidanju imuniteta

Zastupničko pitanje **Milana Đukića (SNS)** je glasilo: **"Zašto je istražni sudac Županijskog suda u Splitu Ivan Bartulović dozvolio da Zurab Dvalishvili napusti teritorij RH te zašto Zahtjev za skidanje diplomatskog imuniteta krivicu prometne nesreće stoji u Ministarstvu vanjskih poslova u Odjelu za međunarodne odnose u Zagrebu od 24. siječnja 2002. godine do danas, te zašto se kazneni postupak ne nastavi u odsutnosti okrivljenog?"**

Odgovorilo je **Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave**: "23. rujna 2001. godine oko 20:00 sati na cesti Trogir-Šibenik, predio Seget Gornji, došlo je do prometne nezgode u kojoj su smrtno stradale dvije osobe, Borka Čirić i njena kći Daliborka. Istražni sudac Ivan Bartulović, uz nazočnog odvjetnika PP Trogir, zamjenika općinskog državnog odvjetnika u Splitu i stalnog sudskog vještaka za cestovni promet i motorna vozila, obavio je očevid, a obavljen je i vanjski pregled i obdukcija mrtvih tijela na prosekturi KB Split.

Općinsko državno odvjetništvo u Splitu, vezano uz ovu prometnu nezgodu podnijelo je Županijskom sudu u Splitu istražni zahtjev protiv Zuraba Dvalishvilija, državljanina Republike Gruzije, člana misije OESS-a.

S obzirom na članstvo u misiji OESS-a osumnjičenik uživa diplomatski imunitet o čijem skidanju odlučuje glavno tajništvo OESS-a u Beču u konzultaciji s predsjedateljem i voditeljem misije u RH.

Iz dosadašnje prepiske s diplomatskim protokolom Ministarstva vanjskih poslova RH vidljivo je, kako stoji u izvješću, da je upućena nota misiji OESS-a u Zagrebu, kojom se traži skidanje imuniteta za, sada već, bivšeg člana misije Zuraba Dvalishvilija.

U izvješću predsjednika suda navodi se nadalje da je kompletan kazneni spis od suda dostavljen 24. siječnja 2002. godine Ministarstvu vanjskih poslova RH, Odjelu za međunarodne odnose u Zagrebu, radi pokretanja postupka za skidanje diplomatskog imuniteta kojeg osumnjičenik uživa prema čl. 11. Memoranduma o razumijevanju koji je sklopljen 29. kolovoza 1996. godine između Vlade RH i Organizacije za europsku sigurnost i suradnju. Kazneni spis zaprimljen je u Ministarstvu vanjskih poslova 31. siječnja 2002. godine."

Stegovni postupak protiv suca Lozine

Zastupničko pitanje dr.sc. **Ante Kovačevića (HKDU)** odnosilo se na pitanje **zašto je pokrenut stegovni postupak protiv Slavka Lozine, suca Županijskog suda u Splitu.**

Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave dalo je odgovor u kojem stoji da su razlozi za razrješenje suca po podst.4. st.2članka 122. Ustava RH i ono je moguće ako je sudac počinio teško stegovno djelo.

Stegovna djela propisana su člankom 20. Zakona o Državnom sudbenom vijeću.

Stegovni postupak za stegovno djelo iz stavka 2. točka 2. ovoga članka pokrenut će se osobito: ako sudac bez opravdanog razloga ne izrađuje i ne otprema sudske odluke u zakonskom roku; ako je sudačko vijeće ocijenilo njegov rad negativnom ocjenom (članak 54. Zakona o sudovima); ako je, bez opravdanog razloga, broj odluka koje je donio u jednogodišnjem razdoblju bitno ispod prosjeka u Republici Hrvatskoj."

Zahtjev za pokretanje stegovnog postupka ovlašten je između inih podnijeti i ministar nadležan za poslove pravosuđa.

U slučaju Slavka Lozine Općinsko državno odvjetništvo u Šibeniku podnijelo je prijedlog Državnom sudbenom vijeću za odobrenje za pokretanje kaznenog postupka zbog kaznenog djela iz čl. 272. st. 2. KZ-a - izazivanje prometne nesreće i čl. 27e. st. 1. KZ-a - nepružanje pomoći osobi koja je teško tjelesno ozlijeđena u prometnoj nesreći.

Državno sudbeno vijeće donijelo je odluku kojom se odobrava pokretanje kaznenog postupka za oba djela.

Nakon toga Općinsko državno odvjetništvo u Šibeniku podnijelo je

optužni prijedlog za pokretanje kaznenog postupka za oba djela i 18. prosinca 2002. godine održana je prva rasprava, proveden postupak saslušanjem svjedoka i rasprava odgođena za 15. veljače 2003. godine, radi saslušanja novih svjedoka i prometnog vještaka.

Radi toga je podnesen zahtjev za pokretanje stegovnog postupka, temeljem članka 24. st. 2. Zakona o Državnom sudbenom vijeću.

Državno sudbeno vijeće je odbilo prijedlog za pokretanje stegovnog postupka zbog postojanja osnovane sumnje da je Slavko Lozina 18. travnja 2002. godine izazvao prometnu nesreću u kojoj je vozač drugog automobila zadobio tešku tjelesnu ozljedu, iako za to ponašanje nije podnesen zahtjev za pokretanje stegovnog postupka.

Za nepružanje pomoći teško tjelesno oštećenoj osobi u prometnoj nesreći Državno sudbeno vijeće je odgodilo odluku o pokretanju stegovnog postupka.

Što se tiče "smjenjivanja suca" moram reći da suce imenuje i razrješuje Državno sudbeno vijeće, a ne ministar pravosuđa."

PROMET

Obavljanje autotaksi prijevoza

Zastupničko pitane **Dubravke Šuice (HDZ)** glasilo je: "Zašto do sada provedbeni propis iz čl. 7, a u svezi s primjenom čl. 5. i čl. 54. st. 5. Zakon o prijevozu u cestovnom prometu nije donesen, odnosno koji su razlozi da ministar pomorstva, prometa i veza nije u zakonskom roku od godine dana od dana stupanja na snagu tog Zakona (dakle do 25. ožujka 1999. g.) propisao obrasce odobrenja i drugo propisano čl. 7. Zakona?"

Na navedeno zastupničko pitanje, **Ministarstvo pomorstva, prometa i veza** dalo je slijedeći odgovor:

"Uvjeti za obavljanje javnog cestovnog prijevoza, pa tako i autotaksi prijevoza, propisani su Zakonom o prijevozu u cestovnom prometu pa ih rečeni provedbeni propis ne uređuje.

Točno je da provedbeni propis iz članka 7. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu, kojim se treba urediti samo postupak i obrazac odobrenja za obavljanje javnog cestovnog prijevoza, te oblik i način vođenja upisnika odobrenja, nije donesen.

Slijedom rečenog proizlazi da je provedbeni propis i bio donesen, ne bi ni u jednom dijelu uređivao već Zakonom propisane uvjete. Jedinice lokalne samouprave svojim propisom kojeg donose na temelju članka 54. rečenog Zakona i kojim uređuju način i organizaciju autotaksi prijevoza na svom području, ne mogu propisivati različite uvjete ili drugačije uvjete za obavljanje autotaksi prijevoza jer su uvjeti za obavljanje djelatnosti propisani Zakonom.

Stručna služba Ministarstva pomorstva, prometa i veza priprema prijedlog provedbenog propisa iz članka 7. Zakona - Pravilnik o odobrenju za obavljanje djelatnosti javnog cestovnog prijevoza, koji će biti donesen do kraja ove godine.

Stupanjem na snagu rečenog Pravilnika, obavljanje autotaksi prijevoza i nadalje će se moći obavljati na temelju koncesije, u jedinici lokalne samouprave gdje je ona propisom utvrđena, no autotaksi prijevoznik neće morati pribaviti odobrenje ukoliko je natječaj za odjelu koncesije u sebi sadržavao uvjete za obavljanje javnog cestovnog prijevoza propisane Zakonom. U jedinici lokalne samouprave gdje propisom nije uređeno obavljanje autotaksi prijevoza na temelju koncesije, autotaksi prijevoznik morat će ishoditi odobrenje."

Subvencioniranje dijela troškova gradskog prijevoza studenata u Osijeku

Na zastupničko pitanje zastupnika **Stjepana Živkovića (HSS)** vezano uz subvencioniranje dijela troškova gradskog prijevoza studenata Sveučilišta u Osijeku - odgovorilo je **Ministarstvo znanosti i tehnologije**.

"Ministarstvo znanosti i tehnologije zaprimilo je slijedeće predmetne predstavke vezano uz odobrenje subvencije pokrivanja dijela troškova gradskog prijevoza za studente Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku, na način kao što je odobreno i studentima Sveučilišta u Zagrebu: od predsjednice Sveučilišne organizacije HSS-a Osijek; Studentskog zbora Sveučilišta u Osijeku dostavljena putem VLade RH u kojoj se traži očitovanje o mogućnosti subvencioniranja troškova gradskog prijevoza za studente Sveučilišta u Osijeku; od Gradskog prijevoza putnika d.o.o. Osijek.

Ministarstvo je na navedene predstavke odgovorilo o mogućnosti

subvencije dijela mjesečnih troškova gradskog prijevoza studenata u Osijeku, u iznosu od 16,50 kuna (30% ukupne cijene, iznos koji je Ministarstvo odobrilo za subvenciju troškova prijevoza studenata u Zagrebu). Novčana sredstva za pokriće troškova prijevoza za studente Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku, nisu bila planirana u Državnom proračunu za 2002. godinu, stoga Ministarstvo znanosti i tehnologije nije moglo sklopiti ugovor o sufinanciranju dijela troškova gradskog prijevoza. Također je upućen i dopis Gradskom poglavarstvu Osijeka u kojem je zatražena mogućnost participacije dijela troškova gradskog prijevoza za studente u 2002. godini.

U namjeri da udovolji zahtjevu studenata Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku i predmetnim predstavkama, Ministarstvo znanosti i tehnologije planiralo je u Državnom proračunu za 2003. godinu u okviru pozicije sredstva za poboljšanje studentskog standarda novčana sredstva za pokriće subvencije dijela troškova gradskog prijevoza studenata u iznosu od 30% ukupne cijene studentske karte gradskog prijevoza u Osijeku."

RADNO PRAVO

Sudsko rješenje još nije pravomoćno

Zastupnik **Damir Kajin (IDS)** postavio je pitanje o tome da li će i kada gosp. **Zoran Prpić** biti vraćen na svoje radno mjesto, te moli objašnjenje zbog čega i dalje direktor **Croatia Airlines d.d.** ne poštuje sudska rješenja. Odgovorilo je **Ministarstvo pomorstva, prometa i veza**:

"Točno je da je u radnom sporu kojeg gosp. **Zoran Prpić** vodi protiv **Croatia Airlines d.d.** Općinski sud u Zagrebu, dana 26. listopada 2001. donio privremenu mjeru kojom se "nalaze tuženiku da tužitelja privremeno vrati na rad, te da mu isplaćuje naknadu plaće za vrijeme ovoga spora".

Na isto Rješenje, držeći da je neprovedivo te činjenično i pravno neutemeljeno, **Croatia Airlines** je 27. studenoga 2001. izjavila žalbu. Međutim, u povodu žalbe Općinski sud u Zagrebu do danas se nije očitovao.

Stoga, kako je vidljivo iz navedenog sudski postupak je još u tijeku te će gosp. Prpić biti vraćen na svoje radno mjesto ako i kada to pravomoćnom presudom odluči nadležni sud ili kada po žalbi Croatia Airlines-a Općinski sud potvrdi postojeću privremenu mjeru i kad je potrebnim elementima učini provedivom.

Što se tiče navoda iz Vašeg pitanja daje zbog nepoštivanja izrečene sudske mjere, glavni direktor Croatia Airlines osuđen u ime Republike Hrvatske za kazneno djelo protiv slobode i prava čovjeka, nužno je spomenuti da je točno da je Općinski sud u Zagrebu izdao kazneni nalog gosp. Mišetiću s obvezom da plati iznos od 7.200 kuna. Međutim, na izrečeni kazneni nalog, u zakonskom roku je izjavljen prigovor, te će se i o tome trebati pričekati odluka suda.

TELEKOMUNIKACIJE

Cijene usluga HT-a

Zastupnik **Ivić Pašalić (HB)** zatražio je, sukladno s člankom 180. Poslovnika Hrvatskog sabora, a nakon što je na aktualnom prijedpodnevu dobio usmeni odgovor o strategiji privatizacije velikih državnih tvrtki, pisani odgovor na zastupničko pitanje o **cijenama impulsa za usluge HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d., odnosno o tome jesu li cijene za građane poskupjele ili nisu.**

Vlada RH dala je odgovor u kojem stoji da su Hrvatske telekomunikacije d.d. počele 1. kolovoza 2001. godine s primjenom novog tarifnog sustava. "Promjene, koje su nastale uvođenjem novih tarifnih sustava u odnosu na stari tarifni sustav, su slijedeće: obračunska jedinica je minuta, a ne impuls; Hrvatska je postala jedna zona, tj. nema razlike između županijskih i lokalnih poziva; postoje dvije vrste vremenske zone (07-19 i 19-07 h), tj. ukinute su tri dosadašnje zone (07-16, 16-22 i 22-07 h); za međunarodne pozive ista je cijena od 0-24 h, umjesto dvije vremenske zone s različitim cijenama.

Pored promjena u načinu telefonskih usluga u nepokretnoj mreži primjenom novog tarifnog sustava promijenjen je i iznos visine pretplate koja je sastavni dio cijene pojedine telekomunikacijske usluge i ne može se izdvojeno promatrati, već zajedno s cijenom priključka i cijenom ostvarenog prometa. Primjenom novog

tarifnog sustava povećana je visina pretplate sa 40,00 na 60,00 kuna (povećanje 50%), dok je istovremeno smanjena pretplata od 70,00 na 60,00 kuna (sniženje 14,3%). Za drugu i treću pretplatničku liniju uvedena je pretplata od 39,00 kuna, dok u prijašnjem tarifnom sustavu takva mogućnost nije postojala. Za poslovne korisnike visina pretplate ostala je ista, tj. 70,00 kuna.

Nadalje, u starom tarifnom sustavu u visini iznosa pretplate bila je uključena mogućnost besplatnog korištenja komunikacijskih usluga, tj. bonusa u iznosu od 20,00 kuna. U novom sustavu, na prijedlog i preporuku Vlade RH, Hrvatske telekomunikacije d.d., su u iznos pretplate za privatne korisnike uključili bonus od 10,00 kuna besplatnih odlaznih telefonskih poziva u nepokretnoj mreži na rok važenja od 9 mjeseci od početka primjene, odnosno od 1. kolovoza 2001. godine.

Temeljem preporuke Vlade RH, Hrvatske telekomunikacije d.d., produžile su mogućnost besplatnog korištenja telekomunikacijskih usluga, tj. odobreni bonus od 10,00 kuna do kraja 2002. godine. Time je zadovoljena potreba za nužnom dostupnošću telefonske usluge socijalno najugroženijim pretplatnicima.

Razlozi uvođenja novog tarifnog sustava su: priprema HT-a za deregulaciju tržišta (liberalizacija tržišta fiksne telefonije počinje 1. siječnja 2003. godine); omogućavanja renumeracije i stvaranje jedinstvene numeracijske strukture na nacionalnoj razini (ključno za deregulaciju jer omogućuje prenosivost broja); usklađivanje sa standardima i veća transparentnost tarifnog modela kroz minutno tarifiranje; uvođenje tarifnog sustava usklađenog sa zahtjevima razvojne nadgradnje fiksne mreže u temeljnu informacijsku mrežu koja će osigurati život i rad u uvjetima informacijskog gospodarstva i internetskog okruženja.

S obzirom na to da svaki korisnik koristi telekomunikacijske usluge, a ovisno o svojim potrebama i navikama, promjena iznosa računa po novom tarifnom sustavu ovisi o vrstama usluga koje koristi (nacionalni, međunarodni i ostali pozivi), vremenskom razdoblju u kojem se najčešće koristi usluga, kao i duljini trajanja pojedinog razgovora.

Simulacija je razvidno pokazala da svaki od navedenih parametara različito utječe na iznos računa, te se

stoga zaključuje, da osim o količini ostvarenog prometa usluga, promjena ovisi o povećanju, odnosno smanjenju određene vrste razgovora, kao i o navikama telefoniranja u vremenskom intervalu u kojem se primjenjuju niže cijene usluga. Izrađenom simulacijom teorijskog modela telefonskog računa obračunatog po starom i novom tarifnom sustavu dobiveno je prosječno povećanje iznosa računa za privatne korisnike 25,5% bez utjecaja ispisa računa, kojeg po novom tarifnom sustavu uz mjesečni račun besplatno dobivaju svi korisnici usluga, a s izračunom detaljnog ispisa računa za 13%.

Za poslovne korisnike na isti način dobiveno je prosječno smanjenje za 5,9%, a s detaljiziranim ispisom za 11,6%.

S obzirom na to da visina telefonskog računa ovisi o navikama telefoniranja svakog pojedinog korisnika telefonskih usluga, a koje se mijenjaju, te stoga niti struktura dva telefonska računa istog korisnika nije ista, da bi se dobio najtočniji izračun utjecaja novog tarifnog sustava na visinu telefonskog računa trebalo bi svaki pojedini mjesečni promet pojedinog korisnika obračunati o po novom i po starom tarifnom sustavu.

Povećanje ukupnog prihoda u nepokretnoj mreži, bez obzira na to je li primijenjen novi ili stari tarifni sustav, u 2001. godini prvenstveno je posljedica povećanja broja korisnika pokretne mreže koji prati porast broja poziva s nepokretno mreže, povećanje korištenja usluga Interneta u odnosu na 2000. godinu, a tek potom i promjena tarifnog sustava. Istodobno, novi osuvremenjeni tarifni sustav omogućio je svakom korisniku, bilo privatnom bilo poslovnom, praćenje i upravljanje troškovima korištenja usluga nepokretne mreže, što, iako se u ovom trenutku više ne provodi anketa o visini računa, pa o tome nema egzaktnijih podataka, za veliki broj korisnika nepokretne mreže, može značiti i smanjenje izdataka, odnosno manje telefonske račune od onih koji su ostvareni primjenom starog tarifnog sustava.

Također, novi tarifni sustav posebno je pozitivno utjecao na smanjivanje troškova za poduzetnike, integrirao je Hrvatsku u jedinstvenu zonu, smanjio je cijene impulsa za pozive u inozemstvo, te je rezultirao ponudom novih usluga u nepokretnoj

telefoniji, a što je unaprijedilo ponudu ukupnih usluga u nepokretnoj telefonskoj mreži u RH, te stvorilo nužne pretpostavke za daljnje procese otvaranja i liberalizacije tržišta fiksne mreže i njegova integriranja u međunarodni sustav, što će u konačnici rezultirati sve većom ponudom različitih usluga građanima i poduzetnicima, koje će kao što pokazuju iskustva drugih zemalja, cijenom i kvalitetom biti neusporedivo povoljnije i šire od onih koje je nudio stari tarifni sustav" - stoji na kraju opširnog odgovora.

UNUTARNJI POSLOVI

Status neraspoređenih policajaca

Na zastupničko pitanje **Zdenke Babić-Petričević (HDZ)** u vezi sa statusom neraspoređenih policajaca koji štrajkaju na Trgu Sv. Marka - odgovorila je **Vlada Republike Hrvatske**.

"Provodeći Zaključke Hrvatskog sabora o prihvaćanju Izvješća Vlade Republike Hrvatske o rješavanju problema neraspoređenih policajaca od 27. lipnja 2002. godine, Ministarstvo unutarnjih poslova je od 154 bivša policijska službenika, koji ispunjavaju uvjete za ponovni prijam, vratilo na rad, zaključno s 10. veljače 2003. godine, 83 bivša policijska službenika. Dinamika povratka preostalih policijskih službenika ovisi o tekućoj fluktuaciji na radnim mjestima te kategorije zaposlenika u narednom razdoblju.

U odnosu na obvezu povratka bivših policijskih službenika u druga državna tijela (njih 189), zaključno s 10. veljače 2003. godine, u Pravosudnoj policiji radni odnos zasnovalo je 79 bivših policijskih službenika. Nastavak procesa prijama za potrebe Pravosudne policije se, također, uskoro očekuje, budući da je u Upravi za zatvorski sustav, Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave u tijeku natječaj za prijam u službu.

U pogledu 34 bivša policijska službenika Ministarstva unutarnjih poslova koji prosvjeduju ili su prosvjedovali u sakristiji crkve Sv. Marka, Vlada Republike Hrvatske smatra potrebnim napomenuti da je prema Zaključcima Hrvatskog sabora

o rješavanju problema neraspoređenih policajaca, za njih 4 predviđen povratak u Ministarstvo unutarnjih poslova (3 su vraćena u službu), 12 je predviđeno za službu u drugim tijelima državne vlasti (3 su primljena u službu Pravosudne policije, a 3 se nisu odazvala na poziv Uprave za zatvorski sustav, odnosno nisu iskazali interes za zbrinjavanje putem zapošljavanja u Pravosudnoj policiji), a za 18 bivših zaposlenika predviđeno je zbrinjavanje putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Ministar unutarnjih poslova, Šime Lučin, s predstavnicima bivših policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova koji borave u sakristiji crkve Sv. Marka, održao je dva sastanka, 18. prosinca 2002. i 17. siječnja 2003. godine.

Na sastanku 17. siječnja 2003. godine, kojem je pored predstavnika prosvjednika prisustvovao i odvjetnik prosvjednika, gospodin Vlado Marović, ministar Lučin, izvjestio je da su provodeći zaključke Povjerenstva za rješavanje problema neraspoređenih policajaca, a između dva sastanka, dvojica prosvjednika primljena u službu u Ministarstvo unutarnjih poslova te je iskazao i nadalje dobru volju i spremnost za zbrinjavanje ostalih prosvjednika. Nakon toga je odvjetnik Vlado Marović, političkim govorom izvrijedao ministra, Ministarstvo unutarnjih poslova i Vladu Republike Hrvatske, optuživši ministra Lučina da je otpustio policajce samo zato što su branitelji, a da je na njihova mjesta primio srpske ubojice. Nakon toga, ministar Lučin je sa suradnicima napustio sastanak, naglasivši da njegova ponuda o zbrinjavanju i dalje stoji, bez obzira hoće li prosvjednici prekinuti prosvjed ili ne.

U cilju ispunjavanja obveza iz Erdutskog sporazuma (izvorni naziv: Temeljni sporazum o području istočne Slavonije, Baranje i zapadnog Srijema, potpisan 1995. godine), Vlada Republike Hrvatske preuzela je međunarodnu obvezu kojom se, među inim, jamči proporcionalna zastupljenost Srba, neovisno o budućim upravnim podjelama, pa tako i aktualnom reformom u policiji. Na "erdutske policajce" primjenjuje se Erdutski sporazum, te stoga na njih i nisu mogli biti u potpunosti primijenjeni kriteriji rasporeda utvrđeni na temelju nacionalnog zakonodavstva.

Vlada Republike Hrvatske želi, međutim, naglasiti i činjenicu da ispunjenje obveza iz Erdutskog sporazuma, raspoređivanjem određenog broja policijskih službenika srpske nacionalnosti nije u izravnoj vezi s izvršenjem obveza provođenja Zaključaka Hrvatskoga sabora o rješavanju problema neraspoređenih policajaca.

Naime, proces povratka u policijske uprave Osječko-baranjsku i Vukovarsko-srijemsku odvija se nesmetano te je u Policijsku upravu osječko-baranjsku izvršen potpuni povratak neraspoređenih policajaca, njih 9, a u Policijsku upravu vukovarsko-srijemsku, od 19 bivših policijskih službenika predviđenih za povratak, vraćeno je 16.

ZAPOŠLJAVANJE

Realizacija programa "S faksa na posao"

Zastupničko pitanje **Krunoslava Gašparića (HB)** odnosilo se na Program zapošljavanja "S faksa na posao", te općenito u vezi sa zapošljavanjem osoba sa završenim fakultetom. Hoće li se putem Programa "S faksa na posao" u slijedeće četiri godine zaposliti 18,5 tisuća ljudi. Za 2002. godinu najavljen je plan od 7020 transfera "S faksa na posao".

Prema dostupnim podacima realizacija varira od 8 do 15 posto od županije do županije, a nedavno su mediji objavili da je uspješnost realizacije plana svega 10 posto.

Vlada RH dala je slijedeći odgovor: Program A, "S faksa na posao", sastoji se od 5 programa koji se odnose na zapošljavanje mladih osoba visoke stručne spreme do 27 godina starosti koji su u prosječnom roku za pojedini fakultet završili svoje školovanje, i to: Sufinanciranje zapošljavanje u državnoj upravi i javnim poduzećima - "Dvojčeki"; Sufinanciranje zapošljavanja mladih osoba na razvojno-istraživačkim projektima; Sufinanciranje zapošljavanja na područjima posebne državne skrbi i područjima gdje su potrebe za deficitarnim zanimanjima; Sufinanciranje zapošljavanja na tržištu rada (privatni sektor); Kreditiranje samozapošljavanja.

U provedbi Programa A, "S faksa na posao", za 2002. godinu, planirano je zapošljavanje 7.050 osoba, uz osigu-

ranje sredstava u iznosu od 95.309.940 kuna. Planirani obuhvat u mjeri A, "S faksa na posao", nije se temeljio samo na broju evidentirano nezaposlenih osoba visoke stručne sprema, već i na broju osoba koje će diplomirati u tekućoj godini prema podacima iz prethodne godine. Radi planiranog broja osoba, Program A stalno se smatra neuspjelim, premda se više od četvrtine onih koji se zapošljavaju iz te skupine, zapošljava putem mjera, što se može smatrati uspješnim.

Broj pravnih osoba iz mjere A1, "Dvojčeki" smanjio se, jer javna poduzeća u državnom vlasništvu prolaze proces pretvorbe u trgovačka društva i postaju potencijalni korisnici Programa A4. Osim toga, tijela državne uprave nisu planirala izdatke za pokrivanje razlike između visine subvencije i ukupnog troška zapošljavanja osobe. Zanimarivo zanimanje iskazano je i za samostalno zapošljavanje u okviru mjere A5.

U razdoblju od 1. ožujka do 31. listopada 2002. godine, iz evidencije nezaposlenih osoba zaposleno je 3.536 mladih osoba visoke stručne sprema do 27 godina starosti, a provedbom Programa A, "S faksa na posao", u istom razdoblju, zaposleno je 978 osoba ili 27,6%.

Vlada RH napominje da se mlade nezaposlene osobe iz evidencije nezaposlenih, koje mogu biti korisnici Programa A, "S faksa na posao", ujedno i najlakše zapošljavaju zbog svojih karakteristika (visoka stručna sprema, fleksibilnost, posjedovanje informatičkih, te znanja stranih jezika i sl.).

(U tabelarnom prikazu dat je pregled broja zaposlenih po područnim službama).

ZAŠTITA OKOLIŠA

Uskladištenje starih autoguma

Zastupničko pitanje **Marijana Maršića (HSS)** odnosilo se na tvornicu "Rubik" d.o.o. koja je na neadekvatan način uskladištila oko 2.000.000 guma. Da li je inspekcija zaštite okoliša obavila inspekcijski nadzor i predložila način zbrinjavanja guma.

Odgovor je dalo **Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja**.

"Inspektor zaštite okoliša je obavio nadzore tvrtke 19. prosinca 2001., 7. svibnja 2002. i 10. svibnja 2002.

godine, te 14. i 15. listopada 2002. godine (pregledi dokumentacije u Carinarnici Vukovar).

Prema procjenama inspekcije, odloženo je cca 10.000 tona starih autoguma, a procjena se podudara s procjenom Ministarstva unutarnjih poslova - Inspekcije zaštite od požara i eksploziva.

RUBIK d.o.o. posjeduje tri rješenja Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja za period od godinu dana.

Tvrtka RUBIK d.o.o. je prestala s radom u rujnu 2001. godine. Gume su se uvozile do isteka roka iz trećeg rješenja, od svibnja 2002. Inspektor zaštite okoliša je nakon tog roka bio u tri navrata u nadzoru ali nije zatekao nikoga, a tvrtka je bila zatvorena.

Inspekcija zaštite okoliša na carinskom prijelazu Luka Vukovar upravo istražuje kako je u RH ulazila roba druge deklaracije suprotno rješenjima Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja - Uprave za zaštitu okoliša od 9. veljače 2001. i 25. svibnja 2001. - upotrebljavane pneumatske vanjske gume tar.br. 4012,20 umjesto deklariranih otpadaka, strugotina i ostataka od gume i praha i granula, tar.br. 4004,00. U tom pravcu, upućen je 30. listopada 2002. dopis Carinskoj upravi Ministarstva financija radi postupanja u okviru njihove nadležnosti.

Gume su uskladištene u krugu Pogona za reciklažu otpadne gume u Borovu - cijeli je Pogon ograđen industrijskom ogradom te je onemogućen neovlašteni pristup Pogonu odnosno uskladištenim gumama. Stečajni upravitelj je angažirao zaštitarsku službu. Za rekonstrukciju, sanaciju i građenje građevine tvornice za recikliranje gume i plastike u Borovu ishoda je 13. ožujka 2000. od Ureda za prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša Vukovarsko-srijemske županije lokacijska dozvola, a 6. studenoga 2000. i građevinska dozvola. Uporabne dozvole nema. Građevni inspektor će poduzeti mjere na koje je ovlašten Zakonom o gradnji. Od istog ureda je 21. ožujka 2000. ishoda i rješenje o udovoljavanju uvjetima za obavljanje djelatnosti obrade (reciklaže) otpadne gume i plastike."

Inspekcija naložila uklanjanje nasutog materijala

U pitanju zastupnika **Božidara Kalmete (HDZ)** navodi se da se **već deset mjeseci bez ikakvih dozvola, a onda jasno i studija i koncesija vrši nasipavanje mora na otoku Ugljanu u mjestu Kali, između dvije vale Mule i Batalaž u dužini 500-tinjak metara, i to otpadom. Kako se nije i ne namjerava napraviti nikakav potporni zid more materijal raznosi, devastirajući tako čitavu obalu, ali i podmorje. U navedenim radovima sudjeluju i neka državna poduzeća koja materijale iz iskopa bacaju u more. S navedenom ekološkom štetom poznato je Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja i glavna inspektorica zaštite okoliša i preko predstavke građana koje je izneseno potkrijepilo fotografijama.**

Odgovorilo je **Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja**. "Građevna inspekcija Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja je obavila uvidaj na licu mjesta u općini Kali na otoku Ugljanu temeljem zaprimljene predstavke 11. siječnja 2002. godine koja je također upućena 17. siječnja 2002. godine Ministarstvu pomorstva, prometa i veza, Upravi pomorstva, Lučkoj kapetaniji, uz popratni dopis, u kojem navodi da se predstavka prosljeđuje na postupanje u skladu s Promemorijom o nadležnosti, sa sastanka inspekcije sigurnosti plovidbe Ministarstva pomorstva, prometa i veza i inspekcije Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, od 26. lipnja 2001. godine. Istu promemoriju prilaže uz dopis u kojem nadalje navodi da se predmetna prijava odnosi na klasično nasipavanje bez karakteristika gradnje.

Građevna inspekcija je utvrdila da se zaista radi o klasičnom nasipavanju bez karakteristika gradnje na tri lokacije u mjestu Kali te je konstatirala da je hidrograđevna inspekcija Ministarstva pomorstva, prometa i veza postupila po proslijeđenoj predstavci od građevne inspekcije te slijedom navedenog donijela 22. studenoga 2002. godine:

- rješenje kojim se nalaže Općini Kali uklanjanje nasutog kamenozemljanog materijala s pomorskog dobra koji se nalazi sa SZ strane zapadnog pristaništa gata u luci Kali;

- rješenje kojim se nalaže Općini Kali uklanjanje nasutog kamenozemljanog materijala s pomorskog dobra koji se nalazi sa SZ strane zapadnog pristaništa gata u luci Kali;

zemljanog materijala sa pomorskog dobra između luke Kali i uvale Batalaža, a na lokaciji Podbudolovo;

- rješenje kojim se nalaže Općini Kali uklanjanje svih vrsta nasipnog materijala - zemljanog, kamenog i otpadnog koji je nasut uz šetnicu - lungu mare, od ulice Tratica prema uvali Batalaža.

Inspekcija zaštite okoliša je također poduzela mjere sukladno Zakonu o otpadu, odnosno rješenjem naredila uklanjanje otpada na sve tri gore navedene lokacije u Općini Kali.

Nadalje, navodimo da se, u konkretnom slučaju područje koje se nasipava između uvale Mule i Batalaž nalazi u obuhvatu detaljnog plana uređenja obalnog pojasa mjesta Kali ("Službeni glasnik" općine Kali, broj 1/02). Prema odredbi navedenog članka Zakona o prostornom uređenju lokacijska dozvola ne izdaje se za zahvate koji se nalaze na području obuhvata detaljnog plana uređenja.

Općina Kali 8.11.2002. godine podnijela je za predmetni zahvat zahtjev za izdavanje građevinske dozvole nadležnom Uredu državne uprave u Zadarskoj županiji, Uredu za prostorno uređenje, graditeljstvo, stambeno-komunalne poslove i zaštitu okoliša u Zadru.

Sukladno Pravilniku o procjeni utjecaja na okoliš ("NN", broj 59/00) propisano je da se za sve zahvate koji obuhvaćaju nasipavanje u more obvezno povodi postupak procjene utjecaja na okoliš. Prema podacima navedenim u zastupničkom pitanju nemamo saznanja da je Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja zaprimilo zahtjev za pokretanje takvog postupka."

Isvršenje čeka na red prioriteta

Željko Glavan (HSL) postavio je pitanje: "Zašto se u slučaju Klimna u Općini Dobrinj nije postupilo po rješenju od 31. svibnja 2002. godine Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, Uprava za inspeksijske poslove, Područna jedinica u Rijeci, iako je rok za provođenje (15 dana od primitka rješenja) koji je propisalo Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja prošao?"

Odgovorilo je **Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja**:

"Građevni inspektor Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, nakon zaprimljene prijave vlasnika autokampa "Klimno" iz Klimna u Općini Dobrinj, očevidom 25. travnja

2002. godine u Klimnu na z.č. 1074/1 k.o. Soline utvrdio je da se na parceli izvode radovi čišćenja terena.

Utvrđeni radovi ukazivali su na moguću namjeru investitora da započne s izvođenjem građevnih radova za koje je potrebna građevna dozvola te je građevni inspektor izvršio ponovni očevid 27. svibnja 2002. godine. Zapisnički je utvrdio da je investitor Općina Dobrinj započela građevne radove na izgradnji pristupne ceste bez građevne dozvole. Do dana očevida izvršen je iskop i nasipavanje trase za buduću cestu na z.č. 1074/1 k.o. Soline u dužini oko 450 m i širine 6-8 m. Gradilište je zatvoreno posebnom oznakom.

Uvidom u evidenciju nadležnog ureda državne uprave utvrđeno je da je za izgradnju pristupne ceste investitor ishodio pravomoćnu lokacijsku dozvolu.

Temeljem tako utvrđenih činjenica građevni inspektor je sukladno odredbama Zakona o gradnji naredio da u roku od 15 dana, od dana dostave rješenja, ukloni izvedene radove uz zapriječeno izvršenje rješenja putem osobe na njegov trošak.

26. studenoga 2002. godine, kontrolnim nadzorom na navedenoj lokaciji, utvrđeno je da investitor nije nastavio s radovima na izgradnji pristupne ceste nakon zatvaranja gradilišta posebnom oznakom. U postupku administrativnog izvršenja rješenja o uklanjanju 11. prosinca 2002. godine donesen je zaključak o dozvoli izvršenja.

U daljnjem postupanju građevne inspekcije predstoji administrativno izvršenje navedenog inspeksijskog rješenja o uklanjanju koje će se provesti po službenoj dužnosti, sukladno Planu izvršenja inspeksijskog rješenja. Administrativna izvršenja provodi Uprava za inspeksijske poslove Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja putem druge osobe, pri čemu se, uvažavajući veliki broj administrativnih izvršenja inspeksijskih rješenja u RH koje je potrebno provesti, primjenjuje Odluka o kriterijima prioriteta. Dinamika izvršavanja ovisi i o sredstvima odobrenim u Državnom proračunu za namjenu administrativnih izvršenja."

Upravni i inspeksijski nadzor

Zastupnica **Vesna Podlipec (SDP)** postavila je zastupničko pitanje: "Nije nikakva tajna da se u mnogim gradovima usvajanjem detaljnih pla-

nova često podilazi građevinskim poduzetnicima koji na taj način dolaze do skupih stanova na interpoliranim lokacijama komunalno opremljenim, i to zato jer se mijenja ranije utvrđena namjena prostora, i to sve nauštrb opće prihvaćenih standarda u prostornom uređenju i zaštiti okoliša.

Pred više mjeseci nekoliko zahtjeva za takve nadzore uputili su i građani Splita, jer je upravo usvojenim detaljnim planovima novim obuhvatom uključen velik dio prostora koji je već priveden svrsi, kao što su školska igrališta i parkovi, pa se stvara iskrivljena slika zakonitosti takvih detaljnih planova.

S obzirom na sve navedeno, molim Vas da me obavijestite što ste poduzeli po konkretnom zahtjevu i kad se može očekivati Vaše očitovanje po žalbi građana i gradskih kotareva iz Splita?

Smatram da bi ti postupci morali biti hitni, jer se u međuvremenu intenzivno radi na projektnoj dokumentaciji i pripremi izgradnje pa je mnogo teže zaustaviti realizaciju takvih detaljnih planova, odnosno osigurati pravnu zaštitu i sačuvati prostor za buduće generacije.

Odgovorilo je **Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja**:

"Zakonom o prostornom uređenju odredbom članka 28. određeno je da se obveza izrade i donošenja te obuhvat Detaljnog plana uređenja utvrđuje Prostornim planom šireg područja ili Programom mjera. Detaljni plan uređenja donosi općinsko ili gradsko vijeće bez obveze pribavljanja suglasnosti o njegovoj zakonitosti i usklađenosti s dokumentom prostornog uređenja šireg područja.

O provedbi upravnog nadzora

Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja provelo je upravni nadzor nad radom Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko pravne odnose u Splitu i to dana 3. i 4. veljače 2003. godine te u Ispostavi Makarska dana 7. 8. veljače 2003. godine.

Upravnim nadzorom bila je obuhvaćena kontrola načina rada i organizacije navedenih službi, primjene i poštivanja odredbi Zakona o općem upravnom postupku te Uredbe o uredskom poslovanju, zakonitosti izdavanja građevnih i lokacijskih dozvola.

Prilikom provedbe rečenog nadzora izuzeta je određena dokumentacija, obrada koje je u tijeku. Konačni nalaž vezano za provedeni upravni nadzor

biti će pripremljen po detaljnoj obradi izuzetih predmeta, kao i druge prikupljene dokumentacije.

O provedbi inspeksijskog nadzora

Povodom podnesaka grupe građana, društva "Marjan" iz Splita te Gradskog kotara Spinut i odvjetnika Zdravka Mišurca, u skladu sa člancima 47. i 48. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) Urbanistička inspekcija Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja provela je nadzor nad Detaljnim planovima uređenja (DPU) prostora Trumbićeva obala/Dražanac ("Službeni glasnik Grada Splita" broj 4/02) i DPU dijela Spinuta u Splitu ("Službeni glasnik Grada Splita" broj 4/02) te DPU Obrtne tehničke škole i sportskih sadržaja u Spinutu ("Službeni glasnik Grada Splita" broj 24/02).

Tijekom provedbe nadzora pribavljena su Očitovanja Grada Splita, kao nositelja izrade navedenih DPU, na prethodne Nalaze urbanističke inspekcije o tim planovima te su usporednom analizom tih očitovanja utvrđene nepravilnosti DPU prostora Trumbićeva obala/Dražanac i DPU dijela Spinuta u Splitu u odnosu na Generalni urbanistički plan Grada Splita (GUP), dok ti razlozi nisu utvrđeni kod DPU Obrtne tehničke škole i sportskih sadržaja u Spinutu.

Budući da je iz navedenih Očitovanja Grada Splita razvidno da kao nositelj izrade osporenih DPU nije spreman poduzeti odgovarajuće mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti konačni nalazi urbanističke inspekcije dostavit će se istovremeno Gradu Splitu i Ministarstvu pravosuđa, uprave i lokalne samouprave radi donošenja Odluke o obustavi od primjene Odluke o donošenju DPU prostora Trumbićeva obala/Dražanac i Odluke o donošenju DPU dijela Spinuta u Splitu te pokretanja postupka ocjene ustavnosti i zakonitosti navedenih Odluka.

Kako su u obuhvat DPU Obrtne tehničke škole i sportskih sadržaja u Spinutu, koji DPU nije u suprotnosti s GUP-om, uključene površine sportskih sadržaja postojećih škola, prije otpreme odgovora podnositeljima podneska, zatraženo je očitovanje Ministarstva prosvjete i športa - Uprave za pravne i inspeksijske poslove, o zadovoljavanju standarda temeljem Pravilnika o prostornim standardima, normativima te urbanističko - tehničkim uvjetima, za

planiranje mreže sportskih objekata ("Narodne novine" broj 38/91).

Zabrana uplovljavanja tankera bez dvostruke oplate

Gospoda **Marijana Petir (HSS)** zastupnica Hrvatskog sabora postavila je zastupničko pitanje: **"Jučer je objavljeno da je španjolski tanker koji je prevezio 1000 tona nafte potonuo u vodama Gibraltara u vrijeme kada su aktivisti Greenpeacea prosvjedovali protiv dozvole korištenja tankera s jednostrukom oplatom. Implementacijom projekta "Družba Adria" povećat će se količina transportne nafte Jadranskim naftovodom, a time i broj tankera. Europska komisija donijela je direktivu po kojoj bi se u razdoblju od 2004. do 2014. godine u europske luke zabranilo uplovljavanje tankera bez dvostruke oplate. Ako Hrvatska ne započne s primjenom te direktive, odmah dakle, njenim stupanjem na snagu, moglo bi se dogoditi da se tankerski promet preusmjeri na područja najbliža EU a to je Jadransko more. Hrvatska je od 1992. godine upoznata s propisom Međunarodnog udruženja klasifikacijskih društava koji nalaže da se tankeri trebaju graditi s dvostrukom oplatom kako bi se spriječila oštećenja teretnih tankova a i moguće ekološke katastrofe. Prema mojim informacijama, u Hrvatskoj još uvijek nije usuglašen model za izmjenu balasta a ne postoji niti obalna straža koja bi obavljala nadzor plovidbe Jadranom. Mišljenja sam da je u interesu Hrvatske inzistiranje na najstrožim mjerama zaštite okoliša kada je u pitanju provedba projekta "Družba Adria". Stoga me zanima kako će Hrvatska osnažiti svoja nastojanja da se zaštiti od mogućih ekoloških katastrofa u Jadranu".**

Odgovorilo je **Ministarstvo pomorstva, prometa i veza:**

"Postupno isključenje iz plovidbe tankera bez dvostruke oplate definirano je na međunarodnoj razini Pravilom 13G Dodatka 1 Međunarodne konvencije o sprečavanju onečišćenja s brodova (MARPOL) a koja je usvojena u ožujku 1992.g. i stupila na snagu u srpnju 1993.g. Nakon tragične nesreće tankera Erica u prosincu 1999.g, Pravilo 13G doživljava izmjenu koja je prihvaćena (prešutnom procedurom) 1. ožujka 2002.g., te je stupila na snagu 1. rujna 2002.g. Ove izmjene obvezuju

Hrvatsku, kao stranku Konvencije, te su na odgovarajući način, u pogledu brodova pod hrvatskom zastavom uneseni u Tehnička pravila Hrvatskog registra brodova. U okviru tkz." Erica paketa" predviđeno je i intenziviranje pregleda tankera starijih od pet godina, što naše inspeksijske službe sigurnosti plovidbe u Lučkim kapetanijama i redovito provode. Izmijenjeno pravilo 13G predviđa postupno isključenje tankera bez dvostruke oplate u razdoblju od 2003-2015.g. s obzirom na kategorizaciju tankera. Nakon nove teške tankerske nesreće, broda Prestige, Europska tijela su pripremila prijedlog novih mjera koje između ostalog predviđaju ubrzano isključenje iz plovidbe tankera bez dvostruke oplate. Očekuje se da će prijedlog odgovarajuće Uredbe biti prihvaćen u lipnju ove godine. Ovaj prijedlog predviđa zabranu prijevoza teške nafte brodovima bez dvostruke oplate. Nadalje predviđa se skraćivanje rokova za isključenje takovih tankera i to za kategoriju 1, 23 godine starosti, odnosno 2005.g.; za kategoriju 2, 28 godina starosti i 2010. g., a za treću kategoriju 28 godina starosti i 2015. g. Kako predmetni propis ne obvezuje Hrvatsku, smatramo nužnim donijeti odgovarajući nacionalni propis kojim će se na isti način regulirati pitanje ubrzanog isključenja iz plovidbe tankera bez dvostruke oplate. U tom smislu, Ministarstvo pomorstva, prometa i veza je pripremio nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika predložilo davanje ovlasti Vladi RH da donese odgovarajući akt. Ukoliko izmjene Pomorskog zakonika ne stupe na snagu do lipnja ove godine, ministar pomorstva, prometa i veza će temeljem postojećih ovlasti donijeti predmetni propis.

Imajući u vidu: veliku gustoću pomorskog prometa Jadranskim morem i veliki postotak putničkih brodova i brodova koji prevoze ulja i/ili opasne i štetne terete u tekućem i krutom stanju; brojne pomorske nezgode velikih tankera u svijetu i tragične posljedice takovih nezgoda u odnosu na okoliš; potrebu unapređenja sigurnosti plovidbe i smanjenje rizika od pomorskih nezgoda u Jadranskom moru, koordinacija traganja i spašavanja ljudskih života na moru; sprječavanje onečišćenja mora s brodova i koordinacija čišćenja mora u slučaju onečišćenja, Republika Hrvatska, Italija i Republika Slo-

venija, odlučile su poduzeti zajedničke mjere u cilju unapređenja sigurnosti plovidbe i očuvanju pomorskog okoliša na cijelom području Jadranskog mora na način da zaključe ugovore o suradnji, i to:

- Memorandum o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske, Vlade Talijanske Republike i Vlade Republike Slovenije o uspostavi zajedničkog sustava plovidbenih pravaca i sustava usmjerene i odijeljene plovidbe u sjevernom dijelu Sjevernog Jadrana;
- Memorandum o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike o uspostavi zajedničkog sustava plovidbenih pravaca i sustava usmjerene i odijeljene plovidbe u području Sjevernog i Srednjeg Jadrana;
- Memorandum o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike u operacijama traganja i spašavanja na Jadranskom moru;
- Memorandum o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske, Vlade Talijanske Republike i Vlade Republike Slovenije o obveznom sustavu javljanja brodova u Jadranskom moru;
- Memorandum o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike o uspostavi zajedničkog sustava upravljanja pomorskom plovidbom na Jadranu.

Gore navedeni memorandumi su potpisani u Anconi 20. svibnja 2000. godine prilikom održavanja Konferencije Jadransko-jonske inicijative.

Temeljem odredbi memoranduma, države-potpisnice se obvezuju poduzeti zajedničke aktivnosti u okviru Međunarodne pomorske organizacije (IMO) u cilju praktičnog oživotvorenja sustava navedenih u memorandumima.

S tim u svezi, krajem prošle godine, kao zajednički dokument Republike Hrvatske, Slovenije, Italije, Albanije i FR Jugoslavije, IMO organizacija usvojila je obvezni sustav javljanja brodova u Jadranskom moru. Sukladno odredbama navedenog sustava koji će započeti s primjenom 1. srpnja 2003. godine, obvezno se primjenjuje na sve tankere iznad 150 BT i sve brodove iznad 300 BT koji prevoze opasne i štetne tvari u rasutom ili zapakiranom stanju.

Pored toga, Republika Hrvatska zajedno s obalnim državama Jadrana, priprema zajednički dokument IMO organizaciji na usvajanje a koji se odnosi na uspostavu sustava usmjerene i odijeljene plovidbe u Jadranskom moru. Sukladno IMO proceduri

usvajanja takovih dokumenata, planira se da će sustav započeti s primjenom tijekom 2004. godine.

Praćenje brodova kroz obvezni sustav javljanja brodova, kao i skoro uvođenje sustava usmjerene i odijeljene plovidbe, u velikoj će mjeri još više otkloniti moguće potencijalne opasnosti na sigurnost plovidbe i zaštitu morskog okoliša, a koje mogu nastati sve većim prometom tankera i brodova koji prevoze opasne tvari u Jadranskom moru.

Glede pitanja izmjene balastnih voda, s tim u svezi izvještavamo vas da je ovo Ministarstvo aktivno uključeno u rješavanje tog problema kako na svjetskoj razini tako i u zemlji. Predstavnici Ministarstva pomorstva, prometa i veza su od 7. do 11. listopada 2002. godine bili nazočni na 48. sjednici Odbora za zaštitu pomorskog okoliša, u Londonu. Između ostalih točaka, na dnevnom redu rečene sjednice bila je točka "Štetni morski organizmi u balastnim vodama". Pod tom točkom raspravljalo se o Nacrtu prijedloga "Konvencije o balastnim vodama i sedimentu", to jest o pravilima i propisima za postupanje s balastnim vodama i sedimentom. Prateći odredbe Konvencije izradit će se i smjernice za njene pojedine dijelove.

U dogovoru s nadležnim tijelima državne uprave JANAF je osnovao Radnu grupu pri JANAF-u za kvalitetno rješenje navedene problematike koje će garantirati sigurnost broda i posade, tehničku optimalnost, biološku efikasnost, ekološku prihvatljivost i gospodarsku opravdanost, sve u skladu s međunarodnim zahtjevima i nacionalnim interesima. Isto tako Radna grupa će izraditi Nacrt programa aktivnosti za rješenje problematike balastnih voda kao podlogu za izradu Pravilnika o balastnim vodama, te pripremiti smjernice lukama Hrvatske za izradu internih pravilnika o balastnim vodama u lukama i hrvatskom dijelu Jadranskog mora.

Što se tiče obalne straže, u tijeku je priprema izrade nacрта prijedloga Zakona o obalnoj straži. Međutim, valja naglasiti da poslove koji se odnose na sigurnost plovidbe i zaštitu mora od onečišćenja i u ovom trenutku, sukladno primjenjivim međunarodnim standardima obavljaju lučke kapetanije" - stoji na kraju opširnog odgovora.

Skladišti li se otpad iz Slovenije u Hrvatskoj?

Zastupničko pitanje **Velimira Pleše (HDZ)**, u vezi s granicom Republike Hrvatske i Republike Slovenije - te da su na **priloženim fotografijama bivša napuštena rudarska okna, koja su zabetonirana, zatvorena i u kojoj Slovenija, za to postoje svjedoci, skladišti otpad. Skladišni otpad iz tvornice Lek koja ima svoj pogon u Lendavi, ali također postoje i svjedoci koji su vidjeli da se dovozi i još nekakav otpad iz drugog dijela Slovenije. Postavljam pitanje dovozi li se možda i nuklearni otpad iz Nuklearne elektrane Krško?"**

Na navedeno zastupničko pitanje **Vlada Republike Hrvatske** dala je slijedeći odgovor:

"Prema saznanjima Vlade Republike Hrvatske, cjelokupni radioaktivni otpad Nuklearne elektrane Krško, proizveden od prvih dana 1981. g. do danas, sigurno se čuva u krugu same elektrane, te nije točna pretpostavka da se u RH dovozi radioaktivni otpad iz Nuklearne elektrane Krško.

No, Vlada RH je, sukladno članku 2. stavku 5. Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica, koja je donesena u Espoo, Republika Finska, 1991. godine, putem Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, uputila Agenciji za okolje Republike Slovenije zahtjev za dostavu odgovora na pitanje, provodi li Republika Slovenija aktivnost skladištenja opasnog otpada na granici s RH, te ukoliko provodi, potrebne informacije o navedenoj aktivnosti."

ZDRAVSTVO

Propusti u ginekološkim operacijskim zahvatima u KB Osijek

Na zastupničko pitanje **Ivića Pašalića (HB)** o **propustima u radu dr.sc. Zlatka Hrgovića**, odgovorilo je **Ministarstvo zdravstva**:

"Na temelju zdravstveno inspekcijskog nadzora uz prisustvo članova stručnog povjerenstva (predstavnik struke) utvrđeni su stručni propusti u radu dr.sc. Z. Hrgovića, ginekologa KB Osijek što je rezultiralo Rješenjem o zabrani rada.

Na navedeno rješenje dr.sc. Zlatko Hrgović podnio je upravnu tužbu. Presudom Upravnog suda tužba je uvažena, rješenje je poništeno iz formalno-pravnih razloga predmet je vraćen Ministarstvu zdravstva na ponovni postupak.

Ministarstvo zdravstva po navedenoj je presudi postupilo. Imenovano je novo stručno povjerenstvo koje je od KB Osijek zatražilo cjelokupnu medicinsku dokumentaciju 11 operiranih bolesnica (povijest bolesti) kod kojih je doneseno stručno mišljenje o učinjenim propustima dr. Hrgovića. Sastavljen je zapisnik temeljem nalaza stručnog povjerenstva, a zapisnik je

dostavljen na očitovanje dr.sc. Zlatku Hrgoviću kako je i naloženo od Upravnog suda RH.

27. studenoga 2002. godine pozvani su dr.sc. Zlatko Hrgović i njegova odvjetnica Katarina Sokić iz Odvjetničkog društva Željko Rački i kolege, Slavonski Brod, na usmenu raspravu u Ministarstvo zdravstva gdje je dr.sc. Hrgović iznio svoju obranu o svakoj od 11 operiranih bolesnica. Izjave stranaka u posebnom ispitnom postupku utvrđene su vođenjem zapisnika o usmenoj raspravi.

3. prosinca 2002. g. na Kirurškom odjelu KB Osijek obavljen je i zapisnički konstatiran razgovor s

liječnicima-kirurgima koji su intervenirali u slučajevima komplikacija nastalih tijekom ginekoloških operacijskih zahvata koje nije po svojoj osposobljenosti mogao završiti dr.sc. Zlatko Hrgović, ginekolog.

Povjerenstvo za stručni nadzor na temelju uvida u cjelokupnu medicinsku dokumentaciju te na temelju očitovanja svih relevantnih zdravstvenih djelatnika KB Osijek donijelo je zaključno mišljenje da je kod svih 11 bolesnica prilikom operacijskih zahvata učinjen stručni propust od dr.sc. Zlatka Hrgovića" - stoji u odgovoru.

M.M.

HSLS: hitno zatražiti izvješće USKOK-a

Tijekom 30. sjednice u ime Kluba zastupnika HSLS-a, Joško Kontić zatražio je da se ministrica pravosuđa, ministar unutarnjih poslova i član Vlade zadužen za nacionalnu sigurnost, a po mogućnosti i premijer Račan, očituju o tvrdnji (prema "Slobodnoj Dalmaciji") ravnatelja Ureda za suzbijanje korupcije i kriminala (USKOK-a), Željka Žganjera, da kriminalci imaju svoje ljude u srcu sudstva, policije i sigurnosnih službi te da parlament hitno zatraži

izvješće od ravnatelja o stanju sigurnosti, o kojemu svjedoči i podmetanje bombe pod automobil najutjecajnijeg novinskog izdavača Ninoslava Pavića.

Predsjednik Zlatko Tomčić izvijestio je zastupnika da će ova inicijativa biti proslijedena Vladi. Iako je Žganjer demantirao da je izjavio spomenuto, Kontić je upozorio da u intervjuu ipak stoji kako "postoje naznake da je organizirani kriminal imao i ima svoje ljude u vitalnim dijelovima sustava", a i hrvatska je javnost veoma zabrinuta za stanje sigurnosti (tri četvrtine, pokazuju ankete).

Rekavši da se "eskiviralo" otvaranje rasprave o tvrdnjama Ortynskog (nije formirano povjerenstvo), naglasio je kako je hrvatska javnost i od parlamenta i od novoga državnog odvjetnika očekivala izjašnjavaње o navodima bivšega, koji je ukazao na moguću povezanost državnog sustava i organiziranog kriminala. Tvrdnju kako napadi i pritisci na hrvatske novinare i na slobodu javne riječi traju već niz godina zastupnik je potkrijepio primjerom zadrarskog novinara, Ivica Marijačića, kojemu je početkom 2000. zapaljen automobil u Zadru.

J.R.

izvješća HRVATSKOGA SABORA

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:
dr. Željko Sabol

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

REDAKCIJA: Mirjana Kozar, Marija Krakić (zamjenica glavnog i odgovornog urednika), Đurđa Krmpotić, Marta Micek, Mirjana Milić, Jasna Rodić, Mario Selnik, Jasenka Šarlija, Sanja Šurina i Vjekoslav Žugaj

GRAFIČKI UREDNIK: Branislav Tanasijin

RAČUNALNA OBRADA: Ivo Rada

TAJNICA REDAKCIJE: Božica Šolić

ADRESA REDAKCIJE: 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6,

tel: 01/4569-722

fax: 01/6303-018

Web: www.sabor.hr

E-mail: sabor@sabor.hr

POŠTARINA: plaćena u pošti 10000 Zagreb

PRETPLATA NA ŽIRO-RAČUN BR: 2390001-1100016162

Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

TISAK: Tiskara Hrvatskog sabora